Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 26. marca 2026*

Obsah

I. Právny rámec a okolnosti predchádzajúce sporom . . . 9

A. Rozhodnutie 2022/329 . . . 9

B. Rozhodnutie 2014/145 zmenené najmä rozhodnutím 2022/329 . . . 10

C. Nariadenie č. 269/2014 . . . 11

D. Napadnuté rozhodnutie a nariadenie (veci C-696/23 P a C-35/24 P) . . . 12

E. Napadnuté akty (veci C-704/23 P, C-711/23 P a C-111/24 P) . . . 13

1. Napadnuté pôvodné akty (veci C-704/23/P, C-711/23 P a C-111/24 P) . . . 13

2. Prvé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch (veci C-704/23/P, C-711/23 P a C-111/24 P) . . . 14

3. Druhé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch (veci C-704/23 P a C-711/23 P) . . . 14

II. Žaloby na Všeobecnom súde a napadnuté rozsudky . . . 15

A. Žaloba na Všeobecnom súde a prvý napadnutý rozsudok (vec C-696/23 P) . . . 15

B. Žaloba na Všeobecnom súde a druhý napadnutý rozsudok (vec C-704/23 P) . . . 16

C. Žaloba na Všeobecnom súde a tretí napadnutý rozsudok (vec C-711/23 P) . . . 17

D. Žaloba na Všeobecnom súde a štvrtý napadnutý rozsudok (vec C-35/24 P) . . . 18

E. Žaloba na Všeobecnom súde a piaty napadnutý rozsudok (vec C-111/24 P) . . . 19

* Jazyky konania: angličtina a francúzština.

III. Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov odvolacích konaní 20

A. O spojení vecí 20

B. O návrhoch na vstup vedľajšieho účastníka do konania 20

C. Návrhy účastníkov odvolacích konaní 21

1. Návrhy účastníkov konania vo veci C-696/23 P 21

2. Návrhy účastníkov konania vo veci C-704/23 P 21

3. Návrhy účastníkov konania vo veci C-711/23 P 22

4. Návrhy účastníkov konania vo veci C-35/24 P 22

5. Návrhy účastníkov konania vo veci C-111/24 P 22

D. O návrhoch na opätovné začatie ústnej časti konania 23

1. O návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania vo veci C-696/23 P 23

2. O návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania vo veci C-711/23 P 24

IV. O odvolaniach 24

A. O odvolacích dôvodoch založených na porušení kritéria g) Všeobecným súdom 26

1. O tvrdeniach založených na tom, že Všeobecný súd nesprávne vyložil výraz „ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ v zmysle kritéria g) 27

a) O druhom odvolacom dôvode a prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, ako aj o druhom odvolacom dôvode a prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P 27

1) Argumentácia účastníkov konania 27

2) Posúdenie Súdnym dvorom 28

b) O druhej výhrade druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, o prvej až tretej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, o prvej výhrade druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P a o siedmom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P 33

1) Argumentácia účastníkov konania 33

2) Posúdenie Súdnym dvorom 34

2. O odvolacích dôvodoch založených na tom, že Všeobecný súd nesprávne vyložil pojem „vplyv“ v zmysle kritéria g) 35

a) Argumentácia účastníkov konania 35

b) Posúdenie Súdnym dvorom 37

1) O prípustnosti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P 37

2) O veci samej 39

i) O prvom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P, o tretej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P a o štvrtej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P 39

ii) O prvej a druhej výhrade prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, ako aj o druhom odvolacom dôvode a prvej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P 43

B. O odvolacích dôvodoch založených na tom, že Všeobecný súd porušil zásadu proporcionality a článok 52 ods. 1 Charty, ako aj o druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P 45

1. O treťom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P založenom na porušení prvej vety článku 52 ods. 1 Charty 45

a) Argumentácia účastníkov konania 45

b) Posúdenie Súdnym dvorom 46

2. O štvrtom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P a treťom odvolacom dôvode vo veci C-704/23 P, založených na porušení druhej vety článku 52 ods. 1 Charty, ako aj o druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P založenej na porušení zásady proporcionality 47

a) Argumentácia účastníkov konania 47

b) Posúdenie Súdnym dvorom 49

1) O prípustnosti prvej, druhej a štvrtej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P 49

2) O veci samej 49

i) Úvodné pripomienky 49

ii) Analýza 51

3. O druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P 53

a) Argumentácia účastníkov konania 53

b) Posúdenie Súdnym dvorom 53

C. O odvolacích dôvodoch založených na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Všeobecný súd vo svojej analýze námietok nezákonnosti kritéria g) 54

1. O treťom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P 55

a) Argumentácia účastníkov konania 55

b) Posúdenie Súdnym dvorom 55

2. O druhej časti tretích odvolacích dôvodov vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P 58

a) Argumentácia účastníkov konania 58

b) Posúdenie Súdnym dvorom 59

D. O odvolacích dôvodoch založených na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Všeobecný súd vo svojej analýze zásady rovnosti zaobchádzania 60

1. Argumentácia účastníkov konania 60

2. Posúdenie Súdnym dvorom 61

E. O odvolacích dôvodoch založených na nesprávnom právnom posúdení a skresleniach skutkových okolností a dôkazných prostriedkov, ktorých sa dopustil Všeobecný súd pri otázke, či vo vzťahu k piatim odvolateľom boli splnené základné znaky kritéria g) 62

1. O údajnom nesprávnom právnom posúdení a skresleniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd vo svojej analýze otázky, či hospodárske odvetvia, v ktorých pôsobia alebo pôsobili druhý až piaty odvolateľ, poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie 63

a) O druhom odvolacom dôvode vo veci C-704/23 P a o prvej časti prvých odvolacích dôvodov vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P 63

1) Argumentácia účastníkov konania 63

2) Posúdenie Súdnym dvorom 65

i) O prípustnosti druhého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P a prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P 65

ii) O veci samej 65

b) O prvej výhrade druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, o druhej časti prvého odvolacieho dôvodu a štvrtej až šiestej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, o druhej a tretej časti prvého odvolacieho dôvodu, prvej časti a druhej výhrade druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P, ako aj o piatom a šiestom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P . . 67

1) O prvej výhrade druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P . . 67

i) Argumentácia účastníkov konania 67

ii) Posúdenie Súdnym dvorom 67

2) O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, ako aj o štvrtej až šiestej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P 68

i) Argumentácia účastníkov konania 68

ii) Posúdenie Súdnym dvorom 69

3) O druhej a tretej časti prvého odvolacieho dôvodu, ako aj o prvej časti a druhej výhrade druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P 71

i) Argumentácia účastníkov konania 71

ii) Posúdenie Súdnym dvorom 72

4) O piatom a šiestom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P 74

i) Argumentácia účastníkov konania 74

ii) Posúdenie Súdnym dvorom 74

2. O údajnom nesprávnom právnom posúdení a skresleniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd, pokiaľ ide o „vplyv“ druhého odvolateľa a „zapojenie“ prvého a piateho odvolateľa do hospodárskeho odvetvia v zmysle kritéria g) 75

a) O prvej časti druhého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P 76

1) Argumentácia účastníkov konania 76

2) Posúdenie Súdnym dvorom 76

b) O tretej výhrade prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P 76

1) Argumentácia účastníkov konania 76

2) Posúdenie Súdnym dvorom 77

c) Vec C-111/24 P 77

1) Argumentácia účastníkov konania 77

2) Posúdenie Súdnym dvorom 78

i) O prípustnosti 78

ii) O veci samej 79

F. O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu a o piatom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P, o treťom žalobnom návrhu vo veci C-704/23 P, o piatej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P a o prvom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P . 80

1. O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu a o piatom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P 80

a) O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu 80

1) Argumentácia účastníkov konania 80

2) Posúdenie Súdnym dvorom 80

b) O piatom odvolacom dôvode 81

2. O treťom odvolacom návrhu vo veci C-704/23 P 81

3. O piatej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P 81

4. O prvom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P 82

a) Argumentácia účastníkov konania 82

b) Posúdenie Súdnym dvorom 82

V. Záver 84

VI. O trovách 84

„Odvolanie – Reštriktívne opatrenia prijaté vzhľadom na vojenskú agresiu voči Ukrajine – Rozhodnutie 2014/145/SZBP – Článok 1 ods. 1 písm. e) a článok 2 ods. 1 písm. g) – Nariadenie (EÚ) č. 269/2014 – Článok 3 ods. 1 písm. g) – Zmrazenie finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov – Pojem ‚poprední podnikatelia zapojení do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie' – Námietka nezákonnosti – Články 7, 16, 17, 47 a článok 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie – Právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, sloboda podnikania, vlastnícke právo a právo na účinný súdny prostriedok nápravy – Obmedzenia – Zásady zákonnosti a proporcionality – Zásada rovnosti zaobchádzania"

V spojených veciach C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P a C-111/24 P,

ktorých predmetom je päť odvolaní podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie, podaných, vo veciach C-696/23 P a C-704/23 P, 16. novembra 2023, vo veci C-711/23 P, 22. novembra 2023, vo veci C-35/24 P, 18. januára 2024 a vo veci C-111/24 P, 8. februára 2024,

Dmitrij Alexandrovič Pumpjanskij, bydliskom v Jekaterinburgu (Rusko), v zastúpení: A. Egger, P. Goeth, G. Lansky a E. Steiner, Rechtsanwälte (C-696/23 P),

Tigran Chudaverdjan, bydliskom v Moskve (Rusko), v zastúpení: pôvodne F. Bélot, T. Bontinck, M. Brésart a J. Goffin, neskôr F. Bélot, T. Bontinck, a J. Goffin, avocats (C-704/23 P),

Viktor Filippovič Rašnikov, bydliskom v Magnitogorsku (Rusko), v zastúpení: M. Campa, avvocato, M. Moretto, avocat, M. Pirovano, avvocata, D. Rovetta, avocat, a V. Villante, avvocato (C-711/23 P),

Dmitrij Arkadievič Mazepin, bydliskom v Moskve, v zastúpení: A. Bass, avocat, M. Campa, avvocato, M. Moretto, D. Rovetta, avocats, a V. Villante, avvocato (C-35/24 P),

German Chan, bydliskom v Londýne (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: A. Bass a T. Marembert, avocats (C-111/24 P),

odvolatelia,

ďalší účastníci konania:

Rada Európskej únie, v zastúpení: pôvodne B. Driessen, P. Mahnič, P. Pecheux, V. Piessevaux, J. Rurarz, L. Vétillard a S. Van Overmeire, neskôr B. Driessen, P. Pecheux, V. Piessevaux, J. Rurarz, L. Vétillard a S. Van Overmeire, splnomocnení zástupcovia,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

ktorú v konaní podporujú:

Česká republika, v zastúpení: K. Najmanová, M. Smolek, a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

Európska komisia, v zastúpení: M. Carpus Carcea a L. Puccio, splnomocnené zástupkyne,

vedľajšie účastníčky konania v odvolacom konaní (C-35/24 P),

Lotyšská republika, v zastúpení: J. Davidoviča, K. Pommere a S. Zābele, splnomocnené zástupkyne,

vedľajšia účastníčka konania v prvostupňovom konaní (C-35/24 P),

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, predsedovia komôr C. Lycourgos, I. Jarukaitis, M. L. Arastey Sahún (spravodajkyňa), I. Ziemele, J. Passer, O. Spineanu-Matei, M. Condinanzi a F. Schalin, sudcovia E. Regan, N. Piçarra, A. Kumin, B. Smulders, S. Gervasoni a N. Fenger,

generálna advokátka: L. Medina,

tajomník: A. Lamote, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 11. februára 2025,

po vypočutí návrhov generálnej advokátky na pojednávaní 5. júna 2025,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Svojím odvolaním vo veci C-696/23 P sa pán Dmitrij Alexandrovič Pumpjanskij (ďalej len „prvý odvolateľ“) domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu Európskej únie zo 6. septembra 2023, Pumpjanskij/Rada (T-270/22, ďalej len „prvý napadnutý rozsudok“, EU:T:2023:490), ktorým tento súd zamietol jeho žalobu smerujúcu k zrušeniu rozhodnutia Rady (SZBP) 2022/397 z 9. marca 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/145/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 80, 2022, s. 31), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) 2022/396 z 9. marca 2022, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 269/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť

a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 80, 2022, s. 1) (ďalej spolu len „napadnuté rozhodnutie a nariadenie“) v rozsahu, v akom napadnuté rozhodnutie a nariadenie zaraďujú jeho meno na zoznamy, ktoré sú v ich prílohe.

2 Svojím odvolaním vo veci C-704/23 P sa pán Tigran Chudaverdjan (ďalej len „druhý odvolateľ“) domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu zo 6. septembra 2023, Chudaverdjan/Rada (T-335/22, ďalej len „druhý napadnutý rozsudok“, EU:T:2023:500), ktorým tento súd zamietol jeho žalobu smerujúcu k zrušeniu po prvé rozhodnutia Rady (SZBP) 2022/429 z 15. marca 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/145/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 87 I, 2022, s. 44), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) 2022/427 z 15. marca 2022, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 269/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 87 I, 2022, s. 1) (ďalej spolu len „napadnuté pôvodné akty“), po druhé rozhodnutia Rady (SZBP) 2022/1530 zo 14. septembra 2022, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/145/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 239, 2022, s. 149), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) 2022/1529 zo 14. septembra 2022, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 269/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 239, 2022, s. 1) (ďalej spolu len „prvé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch“) a po tretie rozhodnutia Rady (SZBP) 2023/572 z 13. marca 2023, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/145/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 75 I, 2023, s. 134), a vykonávacieho nariadenia Rady (EÚ) 2023/571 z 13. marca 2023, ktorým sa vykonáva nariadenie (EÚ) č. 269/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 75 I, 2023, s. 1) (ďalej spolu len „druhé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch“ a spolu s napadnutými pôvodnými aktmi a prvými napadnutými aktmi o ponechaní na zoznamoch len „napadnuté akty“), v rozsahu, v akom napadnuté akty zaraďujú a ponechávajú jeho meno na zoznamoch, ktoré sú v ich prílohe.

3 Svojím odvolaním vo veci C-711/23 P sa pán Viktor Filippovič Rašnikov (ďalej len „tretí odvolateľ“) domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu z 13. septembra 2023, Rašnikov/Rada (T-305/22, ďalej len „tretí napadnutý rozsudok“, EU:T:2023:530), ktorým tento súd zamietol jeho žalobu smerujúcu k zrušeniu napadnutých aktov v rozsahu, v akom zaraďujú a ponechávajú jeho meno na zoznamoch, ktoré sú v ich prílohe.

4 Svojím odvolaním vo veci C-35/24 P sa pán Dmitrij Arkadievič Mazepin (ďalej len „štvrtý odvolateľ“) domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu z 8. novembra 2023, Mazepin/Rada (T-282/22, ďalej len „štvrtý napadnutý rozsudok“, EU:T:2023:701), ktorým tento súd zamietol jeho žalobu smerujúcu k zrušeniu napadnutého rozhodnutia a nariadenia v rozsahu, v akom tieto akty zaraďujú jeho meno na zoznamy, ktoré sú v ich prílohe.

5 Svojím odvolaním vo veci C-111/24 P sa pán German Chan (ďalej len „piaty odvolateľ“) domáha zrušenia rozsudku Všeobecného súdu z 29. novembra 2023, Chan/Rada (T-333/22, ďalej len „piaty napadnutý rozsudok“, EU:T:2023:758), ktorým tento súd zamietol jeho žalobu smerujúcu k zrušeniu napadnutých pôvodných aktov a prvých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch v rozsahu, v akom tieto akty zaraďujú a ponechávajú jeho meno na zoznamoch, ktoré sú v ich prílohe.

I. Právny rámec a okolnosti predchádzajúce sporom

6 Skutkový a právny kontext sporov je uvedený v bodoch 2 až 17 prvého napadnutého rozsudku, v bodoch 2 až 18 druhého napadnutého rozsudku, v bodoch 2 až 25 tretieho napadnutého rozsudku, v bodoch 2 až 15 štvrtého napadnutého rozsudku, ako aj v bodoch 2 až 18 piateho napadnutého rozsudku. Na účely prejednávaných vecí možno tento kontext zhrnúť a doplniť takto.

7 Prejednávané veci patria do kontextu reštriktívnych opatrení, ktoré prijímala Európska únia od roku 2014 v reakcii na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny.

8 Prvý odvolateľ, tretí odvolateľ a štvrtý odvolateľ sú podnikateľmi ruskej štátnej príslušnosti, druhý odvolateľ je podnikateľom arménskej štátnej príslušnosti a piaty odvolateľ je podnikateľom s ruskou a izraelskou štátnou príslušnosťou.

9 Dňa 17. marca 2014 prijala Rada Európskej únie na základe článku 29 ZEÚ rozhodnutie 2014/145/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 78, 2014, s. 16).

10 V ten istý deň prijala Rada na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ nariadenie (EÚ) č. 269/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 78, 2014, s. 6).

11 V nadväznosti na inváziu ozbrojených síl Ruskej federácie na Ukrajinu 24. februára 2022 prijala Rada 25. februára 2022 rozhodnutie (SZBP) 2022/329, ktorým sa mení rozhodnutie 2014/145/SZBP o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie, ktorým sa narúša alebo ohrozuje územná celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 50, 2022, s. 1). V ten istý deň táto inštitúcia prijala nariadenie (EÚ) 2022/330, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 269/2014 o reštriktívnych opatreniach vzhľadom na konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny (Ú. v. EÚ L 51, 2022, s. 1).

A. Rozhodnutie 2022/329

12 Odôvodnenia 5 a 8 až 11 rozhodnutia 2022/329 uvádzajú:

„(5) Rada 24. januára 2022… zdôraznila, že akákoľvek ďalšia vojenská agresia zo strany Ruska voči Ukrajine bude mať ďalekosiahle dôsledky a cena za ňu bude vysoká vrátane širokej škály odvetvových a individuálnych reštriktívnych opatrení, ktoré sa prijmú v koordinácii s partnermi.

…

(8) Vysoký predstaviteľ vydal 22. februára 2022 vyhlásenie, v ktorom v mene Únie dôrazne odsúdil uvedené nezákonné konanie, ktoré ďalej oslabuje zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny a je závažným porušením medzinárodného práva a medzinárodných dohôd vrátane Charty OSN, Helsinského záverečného aktu, Parížskej charty a Budapeštianskeho memoranda, ako aj dohôd z Minska a rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 2202 (2015). Vysoký predstaviteľ naliehavo vyzval Rusko ako stranu konfliktu, aby zrušilo uvedené uznanie, plnilo záväzky, dodržiavalo medzinárodné právo a vrátilo sa k diskusiám v rámci

normandského formátu a trojstrannej kontaktnej skupiny. Oznámil, že Únia bude reagovať na tieto najnovšie porušovania zo strany Ruska naliehavým prijatím dodatočných reštriktívnych opatrení.

(9) Prezident Ruskej federácie 24. februára 2022 vyhlásil vojenskú operáciu na Ukrajine a ruské ozbrojené sily začali útočiť na Ukrajinu. Uvedený útok je flagrantným porušením územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny.

(10) Vysoký predstaviteľ [Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku] vydal 24. februára 2022 v mene Únie vyhlásenie, v ktorom čo najdôraznejšie odsudzuje nevyprovokovanú inváziu ozbrojených síl Ruskej federácie na Ukrajinu a zapojenie Bieloruska do tejto agresie voči Ukrajine. Vysoký predstaviteľ [Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku] uviedol, že reakcia Únie bude zahŕňať odvetvové aj individuálne reštriktívne opatrenia.

(11) Vzhľadom na vážnosť situácie sa Rada domnieva, že kritéria označovania by sa mali zmeniť, aby zahŕňali osoby aj subjekty, ktoré podporujú vládu Ruskej federácie a majú z nej prospech, ako aj osoby a subjekty, ktoré jej poskytujú značné zdroje príjmov, a fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú spojené s osobami alebo subjektmi zaradenými do zoznamu.“

B. Rozhodnutie 2014/145 zmenené najmä rozhodnutím 2022/329

13 Článok 1 ods. 1 rozhodnutia 2014/145, zmeneného rozhodnutím 2022/329 (ďalej len „rozhodnutie 2014/145“), ukladá členským štátom s výnimkami špecifikovanými v odsekoch 2, 3 a 6 tohto článku 1 povinnosť prijať potrebné opatrenia, aby zabránili vstupu na svoje územia, ako aj prechodu cez ne okrem iného fyzickým osobám spĺňajúcim kritériá uvedené najmä v jeho písmenách a), b), d) a e).

14 Článok 2 ods. 1 písm. a), d), f) a g) rozhodnutia 2014/145 upravuje zmrazenie všetkých finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov, ktoré patria, sú vo vlastníctve, v držbe alebo pod kontrolou okrem iného fyzických osôb spĺňajúcich kritériá, ktoré sú definované v týchto písmenách, pričom tieto kritériá sú v podstate zhodné s kritériami uvedenými v článku 1 ods. 1 písm.) a), b), d) a e) tohto rozhodnutia. Toto ustanovenie znie takto:

„Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria, sú vo vlastníctve, v držbe alebo pod kontrolou:

a) fyzických osôb, ktoré sú zodpovedné za podporu alebo vykonávanie činností alebo politík, ktoré narúšajú alebo ohrozujú územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny alebo stabilitu, alebo bezpečnosť na Ukrajine, alebo ktoré brzdia prácu medzinárodných organizácií na Ukrajine;

…

d) fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, ktoré materiálne alebo finančne podporujú ruských činiteľov s rozhodovacou právomocou zodpovedných za anexiu Krymu alebo za destabilizáciu Ukrajiny alebo z nich majú prospech;

…

f) fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, ktoré materiálne alebo finančne podporujú vládu Ruskej federácie zodpovednú za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny alebo z nej majú prospech, alebo

g) popredných podnikateľov alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány zapojené [právnických osôb, subjektov alebo orgánov zapojených – *neoficiálny preklad*] do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny,

…

a fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, ktoré sú s nimi spojené, ako sa uvádzajú v prílohe.“

15 V pôvodom znení znel článok 2 ods. 1 rozhodnutia 2014/145 takto:

„Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria fyzickým osobám zodpovedným za konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, ako aj finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré sú v ich držbe alebo pod ich kontrolou, a fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom s nimi spojeným, ktoré sa uvádzajú v prílohe [Zmrazujú sa všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria fyzickým osobám zodpovedným za konanie narúšajúce alebo ohrozujúce územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, a fyzickým alebo právnickým osobám, subjektom alebo orgánom s nimi spojeným, ktoré sa uvádzajú v prílohe, ako aj finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré sú v ich držbe alebo pod ich kontrolou – *neoficiálny preklad*].“

16 Článok 2 ods. 3 až 5, 7 a 8 rozhodnutia 2014/145 v podstate stanovuje, že príslušné orgány členských štátov môžu za určitých okolností a podmienok povoliť uvoľnenie určitých zmrazených finančných prostriedkov alebo hospodárskych zdrojov, povoliť platby určitým subjektom a povoliť, aby fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány uvedené na zozname v prílohe tohto rozhodnutia vykonali platbu splatnú na základe zmluvy, ktorá sa uzavrela pred dátumom, kedy boli zaradené na tento zoznam.

17 Článok 6 tretí odsek uvedeného rozhodnutia stanovuje, že toto rozhodnutie podlieha neustálej revízii a že ak Rada dospeje k záveru, že jeho ciele neboli dosiahnuté, podľa potreby sa obnoví alebo zmení.

C. Nariadenie č. 269/2014

18 Článok 3 ods. 1 písm. a), d), f) a g) nariadenia č. 269/2014, zmeneného nariadením 2022/330 (ďalej len „nariadenie č. 269/2014“), vymenúva kritériá, ktorými sa okrem iného riadi zaradenie fyzických osôb, ktorých finančné prostriedky a hospodárske zdroje sa zmrazujú v súlade s článkom 2 ods. 1 uvedeného nariadenia, na zoznam v prílohe I tohto nariadenia. Tieto kritériá sú v podstate zhodné s kritériami uvedenými v bode 14 tohto rozsudku.

19 Články 4 až 6b toho istého nariadenia v podstate preberajú rovnaké ustanovenia, ako sú uvedené v odsekoch 3 až 5, 7 a 8 článku 2 rozhodnutia 2014/145.

20 Článok 14 ods. 4 nariadenia č. 269/2014 stanovuje, že zoznam v prílohe I sa pravidelne, aspoň každých 12 mesiacov preskúmava.

D. Napadnuté rozhodnutie a nariadenie (veci C-696/23 P a C-35/24 P)

21 Vzhľadom na závažnosť situácie na Ukrajine prijala Rada 9. marca 2022 napadnuté rozhodnutie a nariadenie. Mená prvého a štvrtého odvolateľa boli týmito aktmi doplnené do zoznamu uvedeného v prílohe rozhodnutia 2014/145, ako aj do zoznamu uvedeného v prílohe I nariadenia č. 269/2014 z týchto dôvodov:

„[Prvý odvolateľ] je predsedom predstavenstva spoločnosti PJSC Pipe Metallurgic Company [ďalej len ‚TMK‘] a predsedom predstavenstva skupiny Group Sinara. Na základe toho teda podporuje spoluprácu s orgánmi Ruskej federácie a štátom vlastnenými podnikmi vrátane ruských železníc, podnikov Gazprom a Rosneft a má z nej prospech. Je preto zapojený do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny.

Po počiatočných fázach ruskej agresie voči Ukrajine sa [prvý odvolateľ] spolu s ďalšími 36 podnikateľmi 24. februára 2022 stretli s prezidentom Vladimírom Putinom a ďalšími členmi ruskej vlády, aby diskutovali o vplyve postupu v dôsledku sankcií Západu Skutočnosť, že bol pozvaný na toto rokovanie, dokazuje, že je členom najbližšieho kruhu Vladimíra Putina a že podporuje alebo vykonáva činnosti alebo politiky, ktoré narúšajú alebo ohrozujú územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, ako aj stabilitu a bezpečnosť na Ukrajine. Je tiež zrejmé, že je jedným z popredným podnikateľov zapojených do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruska, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny.

…

[Štvrtý odvolateľ] je vlastníkom a generálnym riaditeľom spoločnosti Uralchem, ktorá vyrába minerálne hnojivá. Skupina Uralchem Group je ruský výrobca širokej škály chemických výrobkov vrátane minerálnych hnojív a liadku amónneho. Spoločnosť je podľa jej slov najväčším výrobcom dusičnanu amónneho, ako aj druhým najväčším výrobcom amoniaku a dusíkatých hnojív v Rusku. [Štvrtý odvolateľ] je preto zapojený do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny.

Po počiatočných fázach ruskej agresie voči Ukrajine sa [štvrtý odvolateľ] spolu s ďalšími 36 podnikateľmi 24. februára 2022 stretli s prezidentom Vladimírom Putinom a ďalšími členmi ruskej vlády, aby diskutovali o vplyve postupu v dôsledku sankcií Západu. Skutočnosť, že bol pozvaný na toto rokovanie, dokazuje, že je členom najbližšieho kruhu Vladimíra Putina a že podporuje alebo vykonáva činnosti alebo politiky, ktoré narúšajú alebo ohrozujú územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, ako aj stabilitu a bezpečnosť na Ukrajine. Je tiež zrejmé, že je jedným z popredným podnikateľov zapojených do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruska, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny.

V decembri 2021 [štvrtý odvolateľ] prepísal svoje spoločnosti so sídlom na Cypre – Uralchem Holding a CI-Chemical Invest, ktoré riadia spoločnosť ‚Uralchem‘, do ruskej jurisdikcie v osobitnom správnom obvode na ostrove Oktyabrsky v Kaliningradskej oblasti.“

E. Napadnuté akty (veci C-704/23 P, C-711/23 P a C-111/24 P)

1. Napadnuté pôvodné akty (veci C-704/23/P, C-711/23 P a C-111/24 P)

22 Vzhľadom na závažnosť situácie na Ukrajine prijala Rada 15. marca 2022 napadnuté pôvodné akty. Mená druhého, tretieho a piateho odvolateľa boli týmito aktmi doplnené do zoznamu uvedeného v prílohe rozhodnutia 2014/145, ako aj do zoznamu uvedeného v prílohe I nariadenia č. 269/2014 z týchto dôvodov, ktorých znenie je v oboch týchto zoznamoch rovnaké:

„[Piaty odvolateľ] je významným akcionárom konglomerátu Alfa Group, ktorého súčasťou je Alfa Bank, jeden z najväčších ruských daňovníkov. Je považovaný za jednu z najvplyvnejších osôb v Rusku. Podobne ako ostatní vlastníci banky Alfa (Michail Fridman a Petr Aven) udržiava úzke vzťahy s Vladimírom Putinom a naďalej si navzájom poskytujú významné protislužby. Vlastníci skupiny Alfa Group z tohto vzťahu získavajú obchodné a právne výhody. Najstaršia dcéra Vladimíra Putina Maria viedla charitatívny projekt Alfa-Endo, ktorý financovala banka Alfa Bank. Vladimír Putin odmenil skupinu Alfa Group za jej lojalitu voči ruským orgánom tým, že jej poskytol politickú pomoc pri jej plánoch v oblasti zahraničných investícií.

Aktívne teda materiálne alebo finančne podporuje ruských činiteľov s rozhodovacou právomocou zodpovedných za anexiu Krymu alebo za destabilizáciu Ukrajiny a má z nich prospech. Je tiež jedným z popredných ruských podnikateľov pôsobiacich v hospodárskych odvetviach, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny.

…

[Tretí odvolateľ] je popredný ruský oligarcha, ktorý je vlastníkom a predsedom správnej rady spoločnosti Magnitogorsk Iron & Steel Works (MMK). MMK je jedným z najväčších ruských daňovníkov. Daňové zaťaženie spoločnosti sa v poslednom čase zvýšilo, čo viedlo k výrazne vyšším príjmom do ruského štátneho rozpočtu.

Je teda popredným ruským podnikateľom pôsobiacim v hospodárskych odvetviach, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny.

…

[Druhý odvolateľ] je výkonným riaditeľom spoločnosti Yandex [NV] – jednej z popredných technologických spoločností v Rusku, ktorá sa špecializuje na inteligentné produkty a služby založené na strojovom učení. Bývalý tlačový vedúci spoločnosti Yandex obvinil spoločnosť z toho, že je ‚kľúčovým prvkom v zatajovaní informácií o vojne' na Ukrajine zo strany Ruska. Táto spoločnosť okrem toho varovala ruských používateľov hľadajúcich správy o vojne na Ukrajine vo svojich vyhľadávačoch pred nedôveryhodnosťou informácií na internete po tom, čo ruská vláda pohrozila ruským médiám v súvislosti s obsahom, ktorý uverejňujú.

[Druhý odvolateľ] sa 24. februára 2022 zúčastnil stretnutia oligarchov s Vladimírom Putinom v Kremli, aby prediskutovali vplyv postupu v dôsledku sankcií Západu. Skutočnosť, že bol pozvaný na toto rokovanie, dokazuje, že je členom najužšieho kruhu oligarchov blízkych Vladimírovi Putinovi a že podporuje alebo vykonáva činnosti alebo politiky, ktoré narúšajú alebo ohrozujú územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, ako aj stabilitu a bezpečnosť na

Ukrajine. Okrem toho je tiež jedným z popredným podnikateľov zapojených do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny.“

23 Odôvodnenie 5 vykonávacieho nariadenia 2022/427, jedného z dvoch napadnutých pôvodných aktov, uvádza:

„Rada 25. februára 2022 prijala [nariadenie 2022/330], ktorým sa zmenili kritériá označovania tak, aby zahŕňali osoby a subjekty, ktoré podporujú vládu Ruskej federácie a majú z nej prospech, osoby a subjekty, ktoré vláde Ruskej federácie poskytujú značné zdroje príjmov, a fyzické alebo právnické osoby, ktoré sú spojené s osobami alebo subjektmi zaradenými do zoznamu.“

2. Prvé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch (veci C-704/23/P, C-711/23 P a C-111/24 P)

24 Dňa 14. septembra 2022 prijala Rada prvé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch, ktorými ponechala mená druhého, tretieho a piateho odvolateľa zaradené na zoznam, ktorý je prílohou rozhodnutia 2014/145, ako aj na zoznam uvedený v prílohe I nariadenia č. 269/2014 na základe rovnakého odôvodnenia, ako je uvedené v bode 22 tohto rozsudku s tým, že v prípade druhého odvolateľa odôvodnenie teraz spresnilo, že išlo o „bývalého“ výkonného riaditeľa spoločnosti Yandex.

3. Druhé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch (veci C-704/23 P a C-711/23 P)

25 Dňa 13. marca 2023 prijala Rada druhé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch, ktorými ponechala mená druhého a tretieho o odvolateľa zaradené na zoznamoch, ktoré sú prílohou rozhodnutia 2014/145 a nariadenia č. 269/2014. Zatiaľ čo odôvodnenie tohto zaradenia sa v prípade tretieho odvolateľa nezmenilo, odôvodnenie zaradenia druhého odvolateľa znelo teraz takto:

„[Druhý odvolateľ] je bývalým výkonným riaditeľom a generálnym riaditeľom [zástupcom generálneho riaditeľa – *neoficiálny preklad*] spoločnosti Yandex, N. V., pričom z oboch funkcií odstúpil po tom, ako ho Európska únia zaradila na zoznam. Naďalej je jedným z manažérov spoločnosti Yandex, a tak ovplyvňuje jej činnosť.

Spoločnosť Yandex je najväčšia technologická spoločnosť v Rusku. Vláde Ruskej federácie prináša značné príjmy z daní. Akcionármi a investormi v spoločnosti sú ruským štátom vlastnené banky, ako sú Sberbank a VTB. V roku 2019 spoločnosť Yandex súhlasila s reštrukturalizáciou, v rámci ktorej previedla ‚zlatú akciu‘ na novovytvorenú Nadáciu verejného záujmu založenú na ‚obranu záujmov Ruskej federácie‘. Prostredníctvom Nadácie verejného záujmu môže vláda Ruskej federácie použiť právo veta v rámci vymedzeného zoznamu otázok.

Od začiatku útočnej vojny proti Ukrajine dodržiavala spoločnosť Yandex informačnú politiku a cenzúru vlády Ruskej federácie. Výsledky vyhľadávaní prostredníctvom vyhľadávača Yandex spĺňali požiadavky ruských orgánov a uvádzali len zdroje súvisiace s ruskou provojnovou propagandou. Spoločnosť Yandex okrem toho pomáhala webovým sídlam, ktoré pretláčali falošné a proruské tvrdenia o invázii na Ukrajinu, zarábať na digitálnej reklame.

[Druhý odvolateľ] sa 24. februára 2022 zúčastnil stretnutia oligarchov s Vladimirom Putinom v Kremli, aby diskutovali o vplyve opatrení v nadväznosti na sankcie Západu. Skutočnosť, že bol pozvaný na toto rokovanie, dokazuje, že je členom úzkeho kruhu oligarchov blízkych Vladimirovi Putinovi a že podporuje alebo vykonáva činnosti alebo politiky, ktoré narúšajú alebo ohrozujú územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, ako aj stabilitu a bezpečnosť na Ukrajine.

Je popredným podnikateľom pôsobiacim v hospodárskom odvetví, ktoré poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, a materiálne a finančne podporoval vládu Ruskej federácie, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny. Je zodpovedný za podporu alebo vykonávanie činností alebo politík, ktoré narúšajú alebo ohrozujú územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny alebo stabilitu alebo bezpečnosť na Ukrajine.“

II. Žaloby na Všeobecnom súde a napadnuté rozsudky

A. Žaloba na Všeobecnom súde a prvý napadnutý rozsudok (vec C-696/23 P)

26 Prvý odvolateľ podal do kancelárie Všeobecného súdu 17. mája 2022 žalobu, ktorou navrhoval zrušenie napadnutého rozhodnutia a nariadenia v rozsahu, v akom sa ho týkajú. Vo svojej žalobe o neplatnosť napádal najmä posúdenie Rady, podľa ktorého jeho situácia spĺňala kritérium uvedené v článku 1 ods. 1 písm. e) a v článku 2 ods. 1 písm. g) rozhodnutia 2014/145, ako aj v článku 3 ods. 1 písm. g) nariadenia č. 269/2014 [ďalej len „kritérium g)“]. Domnieval sa, že týmto postupom sa táto inštitúcia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia a že navyše porušila jeho základné práva, ako aj zásadu proporcionality.

27 Všeobecný súd prvým napadnutým rozsudkom zamietol žalobu prvého odvolateľa. V súvislosti s kritériom g) v bodoch 51, 56 a 58 tohto rozsudku v podstate vyslovil, že Rada predložila súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov umožňujúcich preukázať jednak to, že prvý odvolateľ bol popredným podnikateľom vzhľadom na jeho funkcie v spoločnosti TMK a skupine Sinara a jednak to, že vzhľadom na tieto funkcie a mnohé odvetvia, v ktorých pôsobili tieto dva podniky, sa jeho činnosť vzťahovala na hospodárske odvetvia, ktoré poskytovali významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. Všeobecný súd v bode 57 uvedeného rozsudku spresnil, že pojem „významný zdroj príjmov“ v zmysle kritéria g) sa vzťahuje na rozsiahly a nezanedbateľný zdroj príjmov poskytovaný hospodárskymi odvetviami.

28 Všeobecný súd okrem toho v bode 62 prvého napadnutého rozsudku usúdil, že skutočnosť, že odvolateľ odstúpil zo svojich funkcií v oboch dotknutých spoločnostiach v deň prijatia napadnutého rozhodnutia a nariadenia nie je relevantná pre posúdenie zákonnosti týchto aktov, keďže v deň ich prijatia ešte tieto funkcie zastával. V bode 63 tohto rozsudku Všeobecný súd tiež konštatoval, že nie je relevantná ani skutočnosť, že prvý odvolateľ údajne previedol akcie, ktoré vlastnil v týchto dvoch spoločnostiach niekoľko dní pred prijatím uvedených aktov, keďže odôvodnenie týchto aktov sa nezakladalo ani na ovládaní uvedených spoločností týmto odvolateľom, ani na jeho postavení akcionára. Všeobecný súd navyše v bode 65 uvedeného rozsudku usúdil, že funkcie, ktoré vykonával prvý odvolateľ v spoločnosti TMK a skupine Sinara, samy osebe umožňovali kvalifikovať ho ako „popredného podnikateľa“ v zmysle kritéria g), nezávisle od ovládania týchto spoločností týmto odvolateľom.

29 V bode 66 prvého napadnutého rozsudku Všeobecný súd vyslovil, že znenie kritéria g) neponecháva priestor na žiadne pochybnosti o tom, že „významný zdroj príjmov“, na ktorý sa vzťahuje toto kritérium, nemá pochádzať od „popredných podnikateľov“, ale z „hospodárskych

odvetví“. Všeobecný súd tiež v bode 67 tohto rozsudku zamietol tvrdenie prvého odvolateľa, podľa ktorého sa Rada nemohla opierať iba o okolnosť, že spoločnosť TMK a skupina Sinara platili dane v Rusku, keďže toto tvrdenie nebolo skutkovo podložené.

30 V súvislosti so žalobným dôvodom založeným na porušení zásady proporcionality a základných práv Všeobecný súd v bode 79 prvého napadnutého rozsudku usúdil, že štyri podmienky uvedené v článku 52 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „Charta“) sú v danom prípade splnené. Konkrétne v bode 80 tohto rozsudku vyslovil, že reštriktívne opatrenia, ktoré napadnuté rozhodnutie a nariadenie ukladali prvému odvolateľovi boli „ustanovené zákonom“, keďže boli formulované v aktoch, ktoré boli najmä všeobecne záväzné a mali jasný právny základ v práve Únie.

31 Okrem toho Všeobecný súd v bode 86 uvedeného rozsudku pripomenul, že zákonnosť opatrenia prijatého v oblasti, v ktorej normotvorca Únie disponuje širokou mierou voľnej úvahy, môže ovplyvniť len zjavná neprimeranosť tohto opatrenia vzhľadom na cieľ, ktorý chce príslušná inštitúcia sledovať. V tomto kontexte Všeobecný súd v bodoch 87 až 95 toho istého rozsudku vyslovil, že obmedzenia základných práv prvého odvolateľa, ktoré vyplývali z týchto reštriktívnych opatrení, nie sú neprimerané.

B. Žaloba na Všeobecnom súde a druhý napadnutý rozsudok (vec C-704/23 P)

32 Druhý odvolateľ podal do kancelárie Všeobecného súdu 7. júna 2022 žalobu, ktorou navrhoval zrušenie napadnutých aktov v rozsahu, v akom sa ho týkajú. Vo svojej žalobe o neplatnosť napádal najmä posúdenie Rady, podľa ktorého jeho situácia spĺňala kritérium g). Domnieval sa, že týmto postupom sa táto inštitúcia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia a že navyše porušila jeho základné práva, ako aj zásadu proporcionality.

33 Všeobecný súd druhým napadnutým rozsudkom zamietol túto žalobu. V súvislosti s kritériom g) v bodoch 79 až 81 tohto rozsudku spresnil, že najmä vzhľadom na cieľ, ktorý sledujú reštriktívne opatrenia zavedené v napadnutom rozhodnutí a nariadení, sa pojem „popredný podnikateľ“ vzťahuje na podnikateľov, ktorí sú v závislosti od okolností dôležití vzhľadom na svoje profesijné postavenie, význam svojich hospodárskych činností alebo rozsah svojej kapitálovej účasti, alebo tiež vzhľadom na svoje funkcie v jednom alebo viacerých podnikoch, pričom Rada sa týmto kritériom snaží využiť vplyv, ktorý môžu mať títo podnikatelia na ruský režim.

34 Všeobecný súd tiež v bodoch 82 a 83 druhého napadnutého rozsudku vyslovil, že z cieľa týchto reštriktívnych opatrení vyplýva, že príjmy, na ktoré sa vzťahuje kritérium g), nie sú príjmami popredných podnikateľov, ale príjmami hospodárskych odvetví, ktorých pôsobia. V bodoch 105 a 106 tohto rozsudku Všeobecný súd v podstate konštatoval, že pojem „významný zdroj príjmov“ v zmysle tohto kritéria sa vzťahuje na rozsiahly a nezanedbateľný zdroj príjmov poskytovaný priamo alebo nepriamo takými odvetviami činnosti, akým je v danom prípade odvetvie informačných a komunikačných technológií.

35 Všeobecný súd okrem toho v bodoch 90, 107 a 108 druhého napadnutého rozsudku usúdil, že pokiaľ ide o napadnuté pôvodné akty, Rada predložila súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov umožňujúcich preukázať jednak to, že druhý odvolateľ bol popredným podnikateľom vzhľadom na dôležitosť jeho postavenia a funkcií v spoločnosti Yandex, ako aj hospodársky význam tejto spoločnosti, a jednak to, že vzhľadom na tieto funkcie a činnosti uvedenej spoločnosti sa jeho činnosť vzťahovala na hospodárske odvetvia, ktoré poskytovali významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

36 Pokiaľ ide o prvé a druhé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch, Všeobecný súd v bode 125 druhého napadnutého rozsudku vyslovil, že Rada sa oprávnene domnievala, že druhý odvolateľ stále udržiaval významné vzťahy so spoločnosťou Yandex, takže ponechanie jeho mena na dotknutých zoznamoch bolo naďalej odôvodnené.

37 Všeobecný súd, ktorý rozhodoval o žalobnom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, v bodoch 137 až 139 druhého napadnutého rozsudku konštatoval najmä to, že vzhľadom na to, že kritérium g) sa netýka štátnej príslušnosti označených osôb, nemožno ho považovať za porušenie zásady zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti. Navyše pripomenul, že zásady rovnosti zaobchádzania a zákazu diskriminácie musia byť zosúladené so zásadou zákonnosti, podľa ktorej sa nikto nemôže vo svoj prospech dovolávať nezákonnosti, ku ktorej došlo v prospech iného, a konštatoval, že v danom prípade sa Rada pri prijímaní reštriktívnych opatrení voči druhému odvolateľovi nedopustila nesprávneho posúdenia.

38 Žalobný dôvod založený na porušení zásady proporcionality Všeobecný súd v bodoch 151 a 166 druhého napadnutého rozsudku zamietol najmä z dôvodov, uvedených v bodoch 143 a 145 tohto rozsudku, že reštriktívne opatrenia prijaté voči druhému odvolateľovi boli spôsobilé na dosiahnutie sledovaných cieľov, keďže negatívne dôsledky vyplývajúce z ich uplatnenia na tohto odvolateľa neboli zjavne neprimerané a keďže dôvodom uloženia uvedených opatrení nebola jeho priama úloha v konaní Ruskej federácie proti Ukrajine.

C. Žaloba na Všeobecnom súde a tretí napadnutý rozsudok (vec C-711/23 P)

39 Tretí odvolateľ podal do kancelárie Všeobecného súdu 24. mája 2022 žalobu, ktorou navrhoval zrušenie napadnutých aktov v rozsahu, v akom sa ho týkajú. V tejto žalobe napádal najmä posúdenie Rady, podľa ktorého jeho situácia spĺňala kritérium g). Domnieval sa, že týmto postupom sa táto inštitúcia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia a že navyše porušila zásadu rovnosti zaobchádzania. V priebehu konania tretí odvolateľ takisto namietal nezákonnosť tohto kritéria na základe článku 277 ZFEÚ.

40 Všeobecný súd tretím napadnutým rozsudkom zamietol uvedenú žalobu. V súvislosti s kritériom g) Všeobecný súd, ktorý prijal rovnaký výklad pojmov „popredný podnikateľ“ a „významný zdroj príjmov“ ako v druhom napadnutom rozsudku, v bode 78 tretieho napadnutého rozsudku vyslovil, že Rada oprávnene kvalifikovala tretieho odvolateľa ako „popredného podnikateľa“, čo tento nespochybňoval a čo sa dalo vyvodiť aj z hospodárskeho významu spoločnosti MMK, ktorej bol vlastníkom a predsedom predstavenstva. Všeobecný súd navyše v bodoch 79 až 90 tohto rozsudku konštatoval, že Rada predložila súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov umožňujúcich preukázať, že činnosť tretieho odvolateľa sa vzťahovala na hospodárske odvetvie, konkrétne odvetvie metalurgie, ktoré poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

41 Všeobecný súd v bode 81 tretieho napadnutého rozsudku spresnil, že príspevok spoločnosti MMK do rozpočtu Ruskej federácie nie je rozhodujúcim faktorom pri overení, či hospodárske odvetvie, v ktorom tretí odvolateľ pôsobí, poskytuje významný zdroj príjmov vláde tejto tretej krajiny, keďže na účely použitia kritéria g) ide o overenie príspevku hospodárskych odvetví ako celku, a nie príspevku jednotlivých podnikov. V bode 98 tohto rozsudku Všeobecný súd rovnako spresnil, že na účely použitia tohto kritéria nejde o daňový príspevok popredných podnikateľov alebo podnikov, v ktorých vykonávajú činnosť sám osebe, keďže uvedené kritérium sa vzťahuje na celkové príjmy generované odvetvím činnosti, v ktorom títo podnikatelia pôsobia.

42 Všeobecný súd okrem toho v bodoch 104 až 109 tretieho napadnutého rozsudku zamietol námietku nezákonnosti kritéria g), ktorú vzniesol tretí odvolateľ. V tejto súvislosti zdôraznil, že toto kritérium nezaviedlo domnienku vzťahu medzi postavením popredného podnikateľa a vládou Ruskej federácie, a uviedol, že uvedené kritérium zodpovedá zámeru Rady vyvinúť tlak na ruské orgány, aby ukončili svoje konanie a politiku destabilizujúce Ukrajinu. Z toho Všeobecný súd v bode 108 tohto rozsudku vyvodil, že existuje logická súvislosť medzi, na jednej strane, zameraním sa na popredných podnikateľov zapojených do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú Ruskej federácii významné príjmy, a to tak vzhľadom na ich vlastnú dôležitosť, ako aj na dôležitosť, ktorú majú tieto odvetvia pre ruské hospodárstvo, a na druhej strane cieľom reštriktívnych opatrení v danom prípade, ktorým je zvýšiť tlak na Ruskú federáciu, ako aj náklady na jej konanie smerujúce k narušeniu územnej celistvosti, suverenity a nezávislosti Ukrajiny. Všeobecný súd dospel na základe toho k záveru, že kritérium g) zahŕňa podmienky týkajúce sa osobného správania dotknutých osôb, teda ich vplyvu vyplývajúceho z ich hospodárskych činností v určitých odvetviach, čo umožňuje preukázať dostatočný a subjektívny vzťah medzi týmito osobami a dotknutou treťou krajinou, teda Ruskou federáciou.

43 Pokiaľ ide o žalobný dôvod založený na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, Všeobecný súd ho v bodoch 143 až 146 tretieho napadnutého rozsudku zamietol v podstate z rovnakých dôvodov, aké sú uvedené v bode 37 tohto rozsudku.

D. Žaloba na Všeobecnom súde a štvrtý napadnutý rozsudok (vec C-35/24 P)

44 Štvrtý odvolateľ podal do kancelárie Všeobecného súdu 18. mája 2022 žalobu, ktorou navrhoval zrušenie napadnutého rozhodnutia a nariadenia v rozsahu, v akom sa ho týkajú. Vo svojej žalobe o neplatnosť napádal najmä posúdenie Rady, podľa ktorého jeho situácia spĺňala kritérium g). Domnieval sa, že týmto postupom sa táto inštitúcia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia a že navyše porušila zásadu rovnosti zaobchádzania. V priebehu konania štvrtý odvolateľ takisto namietal nezákonnosť tohto kritéria na základe článku 277 ZFEÚ.

45 Všeobecný súd štvrtým napadnutým rozsudkom zamietol túto žalobu. Pokiaľ ide o kritérium g), Všeobecný súd, ktorý prijal rovnaký výklad pojmov „popredný podnikateľ“ a „významný zdroj príjmov“ ako je uvedený v bodoch 33 a 34 tohto rozsudku, v bode 66 štvrtého napadnutého rozsudku vyslovil, že Rada správne kvalifikovala štvrtého odvolateľa ako „popredného podnikateľa“, čo tento nespochybňoval a čo sa dalo odvodiť aj z hospodárskeho významu spoločnosti Uralchem, ktorej bol vlastníkom a generálnym riaditeľom. Všeobecný súd v bodoch 67 až 76 tohto rozsudku navyše konštatoval, že Rada predložila súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov umožňujúcich preukázať, že činnosť štvrtého odvolateľa sa vzťahuje na hospodárske odvetvie hnojív, ktoré poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. V tejto súvislosti a v súlade s úvahami uvedenými v bode 81 tretieho napadnutého rozsudku Všeobecný súd v bode 69 štvrtého napadnutého rozsudku pripomenul, že hoci vlastný príspevok skupiny Uralchem do rozpočtu Ruskej federácie môže byť užitočný na určenie jej hospodárskeho významu v dotknutom odvetví alebo postavenia štvrtého odvolateľa ako popredného podnikateľa, nie je rozhodujúci pre odpoveď na otázku, či tohto odvolateľa možno kvalifikovať ako „popredného podnikateľa zapojeného do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“, keďže na účely použitia kritéria g) musí významný zdroj príjmov tejto vláde poskytovať dotknuté hospodárske odvetvie, a nie konkrétna fyzická osoba alebo podnik.

46 Všeobecný súd v bodoch 84 až 92 štvrtého napadnutého rozsudku rovnako zamietol námietku nezákonnosti kritéria g), ktorú vzniesol štvrtý odvolateľ. V tejto súvislosti prijal rovnaké odôvodnenie, ako je zhrnuté v bode 42 tohto rozsudku.

47 Pokiaľ ide o žalobný dôvod založený na porušení zásady rovnosti zaobchádzania, Všeobecný súd ho v bodoch 126 až 131 štvrtého napadnutého rozsudku zamietol v podstate z rovnakých dôvodov, aké sú uvedené v bode 37 tohto rozsudku. V bode 128 štvrtého napadnutého rozsudku dodal, že Rada nie je povinná zaradiť na zoznamy osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, všetky osoby, ktoré spĺňajú také kritérium, ako je kritérium g). Všeobecný súd totiž usúdil, že Rada má širokú mieru voľnej úvahy, ktorá jej umožňuje prípadne neuložiť osobám reštriktívne opatrenia, ak sa domnieva, že vzhľadom na ciele sledované týmito opatreniami to nie je vhodné.

E. Žaloba na Všeobecnom súde a piaty napadnutý rozsudok (vec C-111/24 P)

48 Piaty odvolateľ podal do kancelárie Všeobecného súdu 6. júna 2022 žalobu, ktorou navrhoval zrušenie napadnutých pôvodných aktov, ako aj prvých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch v rozsahu, v akom sa ho týkajú. Vo svojej žalobe o neplatnosť napádal najmä posúdenie Rady, podľa ktorého jeho situácia spĺňala kritérium g). Piaty odvolateľ sa domnieval, že týmto postupom sa táto inštitúcia dopustila zjavne nesprávneho posúdenia. Namietal tiež nezákonnosť tohto kritéria pre nedostatok právneho základu a porušenie zásady proporcionality.

49 Všeobecný súd piatym napadnutým rozsudkom zamietol žalobu. Pri rozhodovaní o námietke nezákonnosti kritéria g) pre nedostatok právneho základu v bode 37 tohto rozsudku pripomenul, že ak existuje rozhodnutie prijaté v súlade s ustanoveniami kapitoly 2 hlavy V Zmluvy o EÚ, ktorá upravuje reštriktívne opatrenia, článok 215 ods. 2 ZFEÚ umožňuje Rade prijať takéto opatrenia voči akejkoľvek osobe, subjektu alebo skupine, a to najmä voči adresátom, ktorí nemajú žiaden vzťah s vládnucim režimom tretej krajiny.

50 Všeobecný súd okrem toho v bode 45 uvedeného rozsudku spresnil, že vzhľadom na to, že kritérium g) odkazuje na celkové príjmy generované odvetvím činnosti, v ktorom pôsobia dotknutí poprední podnikatelia, vzťahuje sa na všetky dane generované daným hospodárskym odvetvím, vrátane tých, ktoré tieto osoby nezaplatili.

51 Pokiaľ ide o námietku nezákonnosti kritéria g) pre porušenie zásady proporcionality, Všeobecný súd ju v bodoch 50 až 63 piateho napadnutého rozsudku zamietol z dôvodov analogických s tými, ktoré sú zhrnuté v bode 42 tohto rozsudku. V bode 58 piateho napadnutého rozsudku Všeobecný súd vyslovil, že zameranie sa na osoby, ktorých situácia spĺňa kritérium g), bez ohľadu na ich zdanenie v Rusku, zodpovedá sledovanému cieľu, keďže tieto osoby sú zapojené do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, a preto sa nejaví ako zjavne neprimerané. Všeobecný súd v bode 60 uvedeného rozsudku zamietol aj tvrdenie piateho odvolateľa založené na odôvodnení 11 rozhodnutia 2022/329 z dôvodu, že odôvodnenie aktu sa nemôže odchyľovať od samotných ustanovení dotknutého aktu.

52 Pokiaľ ide o použitie kritéria g) na piateho odvolateľa, Všeobecný súd v bodoch 88 až 93, ako aj v bode 106 piateho napadnutého rozsudku, prijal rovnaký výklad pojmov „popredný podnikateľ“ a „významný zdroj príjmov“ ako bol uvedený v bodoch 33 a 34 tohto rozsudku, pričom pripomenul, že úlohou Rady nie je preukázať existenciu úzkeho vzťahu alebo vzájomnej závislosti medzi poprednými podnikateľmi a vládou Ruskej federácie. Konkrétne v bodoch 92 a 93 piateho napadnutého rozsudku Všeobecný súd spresnil po prvé, že výklad pojmu „popredný podnikateľ“

nie je spochybnený tým, že niektoré jazykové verzie kritéria g) používajú prídavné meno „vplyvný“, zatiaľ čo iné používajú prídavné meno „významný“ a po druhé, že hoci funkcie, ktoré má podnikateľ, môžu podložiť skutočnosť, že má „vplyv“ v zmysle tohto kritéria, nie sú jediným faktorom, ktorý môže Rada na tento účel zohľadniť.

53 Pokiaľ ide o dôvodnosť napadnutých pôvodných aktov, Všeobecný súd v bode 105 piateho napadnutého rozsudku vyslovil, že vzhľadom na všetky dôkazné prostriedky sa Rada mohla bez toho, aby sa dopustila nesprávneho posúdenia, domnievať, že piaty odvolateľ bol v deň prijatia týchto aktov „popredným podnikateľom“. V bodoch 106 až 111 tohto rozsudku Všeobecný súd vyslovil, že Rada mohla na základe súboru dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov platne rozhodnúť, že Alfa Group, do ktorej patrí Alfa Bank a v ktorej je piaty odvolateľ jedným z najväčších akcionárov, pôsobí v hospodárskom odvetví, konkrétne v odvetví bankovníctva, ktoré poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

54 Pokiaľ ide o prvé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch, Všeobecný súd v bode 125 piateho napadnutého rozsudku vyslovil, že Rada sa nedopustila nesprávneho posúdenia, keď konštatovala, že v individuálnej situácii piateho odvolateľa nedošlo k žiadnej zmene, a keď sa opierala o tie isté skutočnosti, aby zachovala reštriktívne opatrenia prijaté voči tomuto odvolateľovi.

III. Konanie na Súdnom dvore a návrhy účastníkov odvolacích konaní

A. O spojení vecí

55 Predseda Súdneho dvora 5. júna 2024 vyzval účastníkov konania, aby sa vyjadrili k prípadnému spojeniu vecí C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P a C-111/24 P na účely ďalšieho konania.

56 Listami z 20. júna 2024 druhý, tretí a štvrtý odvolateľ informovali Súdny dvor, že nemajú námietky proti spojeniu týchto vecí. V piatich listoch z 27. júna 2024, 3. júla 2024, 1. júla 2024, 28. júna 2024 a 1. júla 2024 Rada informovala Súdny dvor, že nemá námietky proti spojeniu týchto piatich vecí. Listami z 20. júna 2024 a 19. júna 2024 prvý a piaty odvolateľ uviedli, že namietajú proti spojeniu uvedených vecí na účely ďalšieho konania.

57 Predseda Súdneho dvora 5. júla 2024 rozhodol, že v tomto štádiu konania nie je potrebné spojiť veci.

B. O návrhoch na vstup vedľajšieho účastníka do konania

58 Podaním podaným do kancelárie Súdneho dvora 11. apríla 2024 Česká republika podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania vo veci C-35/24 P na podporu návrhov Rady. Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora zo 7. mája 2024 bolo vyhovené tomuto návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania.

59 Podaním podaným do kancelárie Súdneho dvora 3. mája 2024 Komisia podala návrh na vstup vedľajšieho účastníka do konania vo veci C-35/24 P na podporu návrhov Rady. Rozhodnutím predsedu Súdneho dvora z 31. mája 2024 bolo vyhovené tomuto návrhu na vstup vedľajšieho účastníka do konania.

C. Návrhy účastníkov odvolacích konaní

1. Návrhy účastníkov konania vo veci C-696/23 P

60 Prvý odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil prvý napadnutý rozsudok,

– rozhodol o žalobe vo veci samej a zrušil napadnuté rozhodnutie a nariadenie v rozsahu, v akom sa ho týkajú, a uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania, vrátane trov prvostupňového konania, a

– subsidiárne, vrátil vec Všeobecnému súdu a rozhodol, že o trovách konania sa rozhodne neskôr.

61 Rada navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie,

– subsidiárne, v prípade, že Súdny dvor rozhodne o zrušení prvého napadnutého rozsudku a preskúmaní veci, aby zamietol žalobu vo veci samej, a

– uložil prvému odvolateľovi povinnosť nahradiť trovy konania na oboch stupňoch.

2. Návrhy účastníkov konania vo veci C-704/23 P

62 Druhý odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil druhý napadnutý rozsudok,

– rozhodol o žalobe vo veci samej a zrušil napadnuté akty v rozsahu, v akom sa ho týkajú,

– nariadil podľa článku 268 ZFEÚ náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu vznikla prijatím týchto aktov, a

– uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania.

63 Rada navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie,

– subsidiárne, v prípade, že Súdny dvor rozhodne o zrušení druhého napadnutého rozsudku a preskúmaní veci, aby zamietol žalobu vo veci samej, a

– uložil druhému odvolateľovi povinnosť nahradiť trovy konania.

3. Návrhy účastníkov konania vo veci C-711/23 P

64 Tretí odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil tretí napadnutý rozsudok,

– zrušil napadnuté akty,

– subsidiárne zrušil tretí napadnutý rozsudok a vrátil vec Všeobecnému súdu, a v každom prípade,

– uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania na oboch stupňoch.

65 Rada navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil tretiemu odvolateľovi povinnosť nahradiť trovy konania.

4. Návrhy účastníkov konania vo veci C-35/24 P

66 Štvrtý odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil štvrtý napadnutý rozsudok,

– zrušil napadnuté rozhodnutie a nariadenie,

– subsidiárne zrušil štvrtý napadnutý rozsudok a vrátil vec Všeobecnému súdu, a v každom prípade,

– uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania na oboch stupňoch.

67 Rada, ktorú v konaní podporuje Česká republika, Lotyšská republika a Európska komisia, navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil štvrtému odvolateľovi povinnosť nahradiť trovy konania.

5. Návrhy účastníkov konania vo veci C-111/24 P

68 Piaty odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor:

– zrušil piaty napadnutý rozsudok,

– preskúmal žalobu vo veci samej a zrušil napadnuté pôvodné akty, ako aj prvé napadnuté akty o ponechaní na zoznamoch,

– subsidiárne zrušil piaty napadnutý rozsudok a vrátil vec Všeobecnému súdu, a v každom prípade,

– uložil Rade povinnosť nahradiť trovy konania.

69 Rada navrhuje, aby Súdny dvor:

– zamietol odvolanie a

– uložil piatemu odvolateľovi povinnosť nahradiť trovy konania.

D. O návrhoch na opätovné začatie ústnej časti konania

1. O návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania vo veci C-696/23 P

70 Podaním podaným do kancelárie Súdneho dvora 16. júna 2025 prvý odvolateľ podal návrh na opätovné začatie ústnej časti konania vo veci C-696/23 P v súlade s článkom 83 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

71 Na podloženie svojho návrhu prvý odvolateľ tvrdí po prvé, že na rozdiel od toho, čo v podstate uviedla generálna advokátka v bode 32 svojich návrhov v tejto veci, vo svojom odvolaní tvrdí, že ho nemožno kvalifikovať ako „popredného podnikateľa“, keďže previedol podiely, ktoré vlastnil v spoločnosti TMK a v skupine Sinara, a odstúpil z funkcií, ktoré zastával v tejto spoločnosti a v tejto skupine. Po druhé Rada na pojednávaní na Súdnom dvore nesprávne tvrdila, pričom na to nemal možnosť reagovať, že reštriktívne opatrenia sa na neho vzťahovali z dôvodu, že bol „predsedom predstavenstva-generálnym riaditeľom spoločnosti“, zatiaľ čo jeho zaradenie na zoznamy bolo odôvodnené tým, že bol predsedom predstavenstva spoločnosti TMK, ako aj predsedom a členom predstavenstva skupiny Sinara.

72 Podľa článku 83 svojho rokovacieho poriadku môže Súdny dvor kedykoľvek po vypočutí generálneho advokáta rozhodnúť o opätovnom začatí ústnej časti konania, najmä ak usúdi, že nemá dostatok informácií, alebo ak účastník konania uviedol po skončení tejto časti konania novú skutočnosť, ktorá môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora, alebo ak sa má vo veci rozhodnúť na základe tvrdenia, o ktorom sa nemali možnosť vyjadriť účastníci konania alebo subjekty oprávnené podľa článku 23 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie.

73 V tomto prípade, pokiaľ ide o to, že generálna advokátka v bode 32 svojich návrhov vo veci C-696/23 P nesprávne pochopila odvolanie prvého odvolateľa, treba pripomenúť, že Štatút Súdneho dvora Európskej únie a rokovací poriadok neumožňujú oprávneným subjektom predložiť pripomienky v reakcii na návrhy prednesené generálnym advokátom. Podľa článku 252 druhého odseku ZFEÚ je totiž povinnosťou generálneho advokáta, konajúceho nestranne a nezávisle, predkladať na verejných pojednávaniach odôvodnené návrhy v prípadoch, ktoré si v súlade so štatútom Súdneho dvora Európskej únie vyžadujú jeho účasť. V tejto súvislosti nie je Súdny dvor viazaný ani návrhmi generálneho advokáta, ani odôvodnením, na základe ktorého k nim dospel. Nesúhlas účastníka konania s návrhmi generálneho advokáta preto nemôže sám osebe predstavovať dôvod na opätovné začatie ústnej časti konania, a to bez ohľadu na otázky, ktoré generálny advokát v týchto návrhoch skúmal (rozsudok z 5. marca 2024, Public.Resource.Org a Right to Know/Komisia a i., C-588/21 P, EU:C:2024:201, body 47 a 48, ako aj citovaná judikatúra).

74 Okrem toho, pokiaľ ide o chybu, ktorej sa Rada údajne dopustila na pojednávaní na Súdnom dvore, zjavne nejde o „tvrdenie“, ku ktorému sa účastníci konania nemali možnosť vyjadriť v zmysle článku 83 rokovacieho poriadku, ale o zjavnú nesprávnosť podobnú prerieknutiu alebo slovnému zjednodušeniu.

75 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy Súdny dvor po vypočutí generálnej advokátky usudzuje, že nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania vo veci C-696/23 P.

2. O návrhu na opätovné začatie ústnej časti konania vo veci C-711/23 P

76 Podaním podaným do kancelárie Súdneho dvora 5. júna 2025 tretí odvolateľ podal návrh na opätovné začatie ústnej časti konania vo veci C-711/23 P v súlade s článkom 83 rokovacieho poriadku.

77 Na podloženie svojho návrhu tvrdí, že rozhodnutie 2014/145 a nariadenie č. 269/2014 boli zmenené rozhodnutím Rady (SZBP) 2025/904 z 13. mája 2025 (Ú. v. EÚ L, 2025/904), a nariadením Rady (EÚ) 2025/903 z 13. mája 2025 (Ú. v. EÚ L, 2025/903). Tieto dva akty Únie však obsahujú skutočnosti, ktoré protirečia stanovisku, ktoré Rada zaujala na pojednávaní na Súdnom dvore v súvislosti s výkladom a zákonnosťou kritéria g), ako aj údajne dočasnou povahou reštriktívnych opatrení. Ide teda o novú skutočnosť, ktorá nebola účastníkom konania známa v čase tohto pojednávania, ktoré sa konalo 11. februára 2025, a ktorá aj vzhľadom na to, že niektoré ustanovenia uvedených aktov majú retroaktívny účinok, pokiaľ ide o napadnuté akty, môže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora.

78 V tomto prípade treba uviesť, že rozhodnutie 2025/904 a nariadenie 2025/903 sa neuplatňujú *ratione temporis* vo veci C-711/23 P. Zákonnosť napadnutých aktov v tejto veci pritom treba posudzovať so zreteľom na situáciu, ktorá existovala v deň ich prijatia, takže prípadný rozpor, ktorý by mohol existovať medzi obsahom uvedeného rozhodnutia a nariadenia a stanoviskom, ktoré Rada zaujala na pojednávaní v uvedenej veci, nemôže mať rozhodujúci vplyv na rozhodnutie Súdneho dvora. Okrem toho, aj keby niektoré ustanovenia uvedených aktov mali mať retroaktívne účinky na situáciu tretieho odvolateľa a napadnuté akty, takýto dôsledok by neodôvodňoval opätovné začatie ústnej časti konania, keďže aj v prípade zamietnutia odvolania v uvedenej veci by tretí odvolateľ nebol zbavený možnosti využiť opravné prostriedky, ktoré ponúka právo Únie alebo dokonca vnútroštátne právo, aby napadol tieto ustanovenia, ako aj ich prípadné účinky a dôsledky.

79 Navyše nie je zjavné, že vo veci treba rozhodnúť na základe tvrdenia, ku ktorému sa účastníci konania nemali možnosť vyjadriť, takže Súdny dvor má všetky informácie nevyhnutné na rozhodnutie.

80 Vzhľadom na predchádzajúce úvahy Súdny dvor po vypočutí generálnej advokátky usudzuje, že nie je potrebné nariadiť opätovné začatie ústnej časti konania vo veci C-711/23 P.

IV. O odvolaniach

81 Vzhľadom na ich súvislosť treba spojiť prejednávané veci na účely vyhlásenia rozsudku v súlade s článkom 54 ods. 1 rokovacieho poriadku.

82 Na podloženie svojho odvolania vo veci C-696/23 P uvádza prvý odvolateľ päť odvolacích dôvodov. Svojím prvým odvolacím dôvodom tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď ho kvalifikoval ako „popredného podnikateľa“ v zmysle kritéria g). Svojím druhým odvolacím dôvodom tvrdí, že Všeobecný súd nesprávne usúdil, že je „zapojený do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ v zmysle tohto kritéria. Svojím tretím odvolacím dôvodom prvý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď rozhodol, že právny základ napadnutého rozhodnutia a nariadenia bol „ustanovený zákonom“ v zmysle prvej vety článku 52 ods. 1 Charty. Štvrtý odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení, ktorým je dotknutý prvý napadnutý rozsudok, lebo Všeobecný súd nesprávne rozhodol, že reštriktívne opatrenia, ktoré sa na neho vzťahujú, sú primerané. V rámci svojho piateho odvolacieho dôvodu prvý odvolateľ vyhlasuje, že opakuje všetky tvrdenia, ktoré uviedol v prvostupňovom konaní v súvislosti s druhým kritériom, na ktorom boli založené reštriktívne opatrenia prijaté voči nemu, a to konkrétne kritériom uvedeným najmä v článku 2 ods. 1 písm. f) rozhodnutia 2014/145, a navrhuje, aby sa k nim Súdny dvor vyjadril v prípade, že vyhovie jeho žalobe a vec nevráti Všeobecnému súdu.

83 Vo svojom odvolaní vo veci C-704/23 P uvádza druhý odvolateľ štyri odvolacie dôvody, z ktorých prvý je založený na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa Všeobecný súd mal dopustiť pri výklade a uplatnení kritéria g) a druhý na tom, že Všeobecný súd nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania. Tretí a štvrtý odvolací dôvod sa zakladajú na tom, že Všeobecný súd nesprávne posúdil dôvody, ktoré uviedol na podloženie svojej žaloby v prvostupňovom konaní, ktoré sa zakladali na porušení zásady proporcionality, ako aj jeho základných práv.

84 Tretí odvolateľ uvádza päť odvolacích dôvodov na podloženie svojho odvolania vo veci C-711/23 P. Svojím prvým odvolacím dôvodom tvrdí, že Všeobecný súd nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania a dopustil sa tak vo viacerých prípadoch nesprávneho právneho posúdenia a skreslenia skutkového stavu. Druhý a tretí odvolací dôvod sú v podstate založené na porušení kritéria g), pričom tretí odvolateľ v rámci svojho tretieho odvolacieho dôvodu subsidiárne namieta nezákonnosť a neuplatniteľnosť tohto kritéria na základe článku 277 ZFEÚ. Svojím štvrtým odvolacím dôvodom tvrdí, že Všeobecný súd porušil pojmy „… zdroj príjmov“ a „významný zdroj príjmov“ v zmysle kritéria g), skreslil skutkové okolnosti a dôkazné prostriedky, porušil podstatné formálne náležitosti, ako aj svoju povinnosť odôvodnenia, a nesprávne uplatnil toto kritérium. Svojím piatym odvolacím dôvodom tretí odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd porušil zásady rovnosti zaobchádzania a zákazu diskriminácie so zreteľom na uvedené kritérium.

85 Päť odvolacích dôvodov, ktoré uviedol štvrtý odvolateľ vo svojom odvolaní vo veci C-35/24 P, je formulovaných rovnako ako päť odvolacích dôvodov, ktoré uviedol tretí odvolateľ, s výnimkou štvrtého odvolacieho dôvodu, ktorým štvrtý odvolateľ nevytýka Všeobecnému súdu to, že nesprávne uplatnil kritérium g), ale to, že preniesol dôkazné bremeno.

86 Vo svojom odvolaní vo veci C-111/24 P uvádza piaty odvolateľ osem odvolacích dôvodov. Svojím prvým odvolacím dôvodom vytýka Všeobecnému súdu, že sa nevyjadril k jeho výhradám týkajúcim sa naplnenia kritéria upraveného najmä v článku 2 ods. 1 písm. d) rozhodnutia 2014/145, podľa ktorého sa zmrazia finančné prostriedky a hospodárske zdroje patriace okrem iného fyzickým osobám, ktoré finančne podporujú ruské rozhodovacie orgány alebo ktoré z nich majú prospech [ďalej len „kritérium d)“]. Svojím druhým odvolacím dôvodom vytýka Všeobecnému súdu, že porušil pojem „popredný podnikateľ“ v zmysle kritéria g), a svojím tretím odvolacím dôvodom, že nesprávne rozhodol, že článok 215 ods. 2 ZFEÚ má za následok, že

požiadavka dostatočného vzťahu medzi osobami, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, a dotknutou treťou krajinou, sa stala obsolentnou. Jeho štvrtý odvolací dôvod je založený na nesprávnom právnom posúdení spočívajúcom v tom, že Všeobecný súd prijal výklad kritéria g), ktorý porušuje zásadu právnej istoty, vlastnícke právo a slobodu podnikania. Svojím piatym odvolacím dôvodom piaty odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu to, že skreslil význam a dosah dôkazného prostriedku, a že sa nevyjadril k jednému z jeho tvrdení, a svojím šiestym odvolacím dôvodom to, že nesprávne uplatnil kritérium g) alebo že uvažoval na základe domnienky, aby dospel k záveru, že odvetvie bankovníctva celkovo poskytuje zdroj významných príjmov vláde Ruskej federácie. Siedmy odvolací dôvod sa zakladá na porušení pojmu hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú „významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ v zmysle kritéria g), a ôsmy odvolací dôvod na porušení zásad spravodlivého procesu a rovnosti zbraní.

87 Vzhľadom na to, že mnohé odvolacie dôvody, ktoré päť odvolateľov uviedlo na podloženie svojich odvolaní, spolu súvisia alebo sú dokonca totožné, Súdny dvor vykoná ich spoločnú analýzu, a následne sa bude zaoberať tými, ktoré sú špecifické pre niektoré odvolania. Okrem toho, keďže pred preskúmaním zákonnosti kritéria g) je potrebné objasniť jeho pôsobnosť, odvolacie dôvody týkajúce sa výkladu tohto kritéria budú preskúmané pred tými, ktoré sa týkajú zamietnutia námietky jeho nezákonnosti.

A. O odvolacích dôvodoch založených na porušení kritéria g) Všeobecným súdom

88 Je potrebné spoločne preskúmať odvolacie dôvody, časti a výhrady, ktorými piati odvolatelia v podstate vytýkajú výklad kritéria g) prijatý Všeobecným súdom. Ide o prvý odvolací dôvod a druhú časť druhého odvolacieho dôvodu, ktoré uviedol prvý odvolateľ vo veci C-696/23 P, prvú a druhú výhradu prvej časti prvého odvolacieho dôvodu, druhú výhradu druhej časti prvého odvolacieho dôvodu a tretiu časť prvého odvolacieho dôvodu, ktoré uviedol druhý odvolateľ vo veci C-704/23 P, druhý odvolací dôvod, prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu, ako aj prvú až tretiu časť štvrtého odvolacieho dôvodu, ktoré uviedol tretí odvolateľ vo veci C-711/23 P, štvrtú časť prvého odvolacieho dôvodu, druhý odvolací dôvod, prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu a prvú výhradu druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu, ktoré uviedol štvrtý odvolateľ vo veci C-35/24 P, ako aj druhý odvolací dôvod, prvú časť štvrtého odvolacieho dôvodu a siedmy odvolací dôvod, ktoré uviedol piaty odvolateľ vo veci C-111/24 P.

89 Treba pripomenúť, že kritérium g) stanovuje, že sa zmrazia finančné prostriedky a hospodárske zdroje, ktoré patria „popredný[m] podnikateľo[m] alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány zapojené [právnický[m] os[obám], subjekto[m] alebo orgáno[m] zapojený[m] – *neoficiálny preklad*] do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, ktorá je zodpovedná za anexiu Krymu a za destabilizáciu Ukrajiny“.

90 Preskúmanie odvolacích dôvodov, častí a výhrad uvedených v bode 88 tohto rozsudku bude ďalej rozdelené na dve časti týkajúce sa výkladu výrazu „ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ a výkladu prídavného mena „popredný“, ktoré kvalifikuje podnikateľov, na ktorých sa vzťahuje kritérium g).

1. O tvrdeniach založených na tom, že Všeobecný súd nesprávne vyložil výraz „ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ v zmysle kritéria g)

91 Na úvod treba zdôrazniť, že hoci v druhej časti druhého odvolacieho dôvodu, ktorý prvý odvolateľ uvádza na podloženie svojho odvolania vo veci C-696/23 P, tento odvolateľ vytýka výklad tohto výrazu prijatý Všeobecným súdom, jej posúdenie si vyžaduje celkové posúdenie kritéria g), takže táto časť bude preskúmaná neskôr osobitne.

a) O druhom odvolacom dôvode a prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, ako aj o druhom odvolacom dôvode a prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P

1) Argumentácia účastníkov konania

92 Svojím druhým odvolacím dôvodom vo veci C-711/23 P tretí odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 68 až 70 tretieho napadnutého rozsudku v podstate usúdil, že „významné príjmy“ prinášané vláde Ruskej federácie mali pochádzať z „hospodárskych odvetví“, zatiaľ čo v skutočnosti majú pochádzať od „popredných podnikateľov“, na ktorých sa vzťahuje kritérium g). V tejto súvislosti tretí odvolateľ tvrdí, že sedem jazykových verzií kritéria g), a to verzie v bulharskom, dánskom, estónskom, lotyšskom, litovskom, slovinskom a fínskom jazyku, jasne uvádza, že príjmy musia pochádzať od týchto podnikateľov. Z odôvodnenia 11 rozhodnutia 2022/329 a z odôvodnenia 5 vykonávacieho nariadenia 2022/427 navyše vyplýva, že zámerom normotvorcu Únie bolo zamerať sa na popredných podnikateľov, ktorí samotní poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. Všeobecný súd teda nesprávne identifikoval cieľ, ktorý sleduje kritérium g), takže jeho teleologický výklad v bodoch 68 až 70 tretieho napadnutého rozsudku je právne nesprávny.

93 Tretí odvolateľ vo svojej replike uvádza, že výklad, ktorý navrhuje, by nemal za následok nelogickosť časti formulácie kritéria g), podľa ktorej poprední podnikatelia musia byť zapojení do hospodárskych odvetví. Toto spresnenie totiž slúži na odlíšenie podnikateľov, ktorí zohrávajú v takýchto odvetviach trvalú a aktívnu úlohu, od tých, ktorí v nich majú iba pasívnu úlohu prostredníctvom vlastníctva významných podielov. Dodáva, že tento výklad by neviedol k žiadnemu prekrývaniu medzi kritériom g) a ostatnými kritériami stanovenými v článku 1 ods. 1 a v článku 2 ods. 1 rozhodnutia 2014/145, ako aj v článku 3 ods. 1 nariadenia č. 269/2014. V každom prípade medzi viacerými kritériami na zaradenie na zoznamy, ktoré sú prílohou týchto aktov Únie, môže vždy existovať určité prekrývanie.

94 V prvej časti svojho tretieho odvolacieho dôvodu tretí odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď hlavne v bodoch 69 a 70 tretieho napadnutého rozsudku v podstate usúdil, že významné príjmy prinášané vláde Ruskej federácie mali pochádzať iba z hospodárskych odvetví, hoci majú pochádzať aj od popredných podnikateľov. V tejto súvislosti sa tretí odvolateľ znovu opiera o odôvodnenie 11 rozhodnutia 2022/329 a o odôvodnenie 5 vykonávacieho nariadenia 2022/427, pričom zdôrazňuje, že Všeobecný súd nebol konzistentný, keď týmto odôvodneniam neprikladal žiadnu váhu, zatiaľ čo pri odôvodnení svojej úvahy v iných bodoch tretieho napadnutého rozsudku sa opieral o rôzne iné odôvodnenia. Dodáva, že vzhľadom na to, že Všeobecný súd v bode 109 tohto rozsudku uznal, že kritérium g) stanovuje podmienky týkajúce sa osobného správania uvedených osôb, subjektov a orgánov, len výklad, ktorý navrhuje s prihliadnutím na tieto dve odôvodnenia, umožňuje zohľadniť osobné

správanie daného podnikateľa, teda jeho prínos pre dotknuté hospodárske odvetvie, pričom treba spresniť, že jeho vplyv v tomto hospodárskom odvetví nemožno ako taký považovať za osobné správanie.

95 Druhý odvolací dôvod, ktorý uvádza štvrtý odvolateľ na podloženie svojho odvolania vo veci C-35/24 P, sa týka bodov 56 a 57 štvrtého napadnutého rozsudku a opiera sa o rovnaké tvrdenia, aké uviedol tretí odvolateľ na podloženie druhého odvolacieho dôvodu svojho odvolania vo veci C-711/23 P, vrátane tvrdení, ktoré vysvetlil vo svojej replike. Štvrtý odvolateľ však dodáva, že Všeobecný súd si nesplnil svoju povinnosť odôvodnenia, keď neposúdil rôzne jazykové verzie kritéria g).

96 V prvej časti svojho tretieho odvolacieho dôvodu, ktorá sa týka hlavne bodov 56 a 57 štvrtého napadnutého rozsudku v spojení s bodom 92 tohto rozsudku, uvádza štvrtý odvolateľ rovnaké tvrdenia, aké uviedol tretí odvolateľ na podloženie prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu svojho odvolania vo veci C-711/23 P.

97 Rada, ktorú v konaní vo veci C-35/24 P podporuje Česká republika, Lotyšská republika a Komisia, spochybňuje dôvodnosť tvrdení tretieho a štvrtého odvolateľa.

2) Posúdenie Súdnym dvorom

98 Tretí odvolateľ svojím druhým odvolacím dôvodom, ako aj prvou časťou svojho tretieho odvolacieho dôvodu, a štvrtý odvolateľ svojím druhým odvolacím dôvodom a prvou časťou svojho tretieho odvolacieho dôvodu v podstate tvrdia, že z viacerých jazykových verzií kritéria g), ako aj z kontextu tohto kritéria vyplýva, že normotvorca Únie chcel, aby významný zdroj príjmov prinášaný vláde Ruskej federácie v zmysle uvedeného kritéria pochádzal od „popredných podnikateľov“, na ktorých sa toto kritérium vzťahuje, a nie z „hospodárskych odvetví“, ako to teda nesprávne vyslovil Všeobecný súd v bodoch 69 a 70 tretieho napadnutého rozsudku, ako aj v bodoch 56 a 57 štvrtého napadnutého rozsudku. Štvrtý odvolateľ navyše tvrdí porušenie povinnosti odôvodnenia spočívajúce v tom, že Všeobecný súd v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora neporovnal jazykové verzie kritéria g).

99 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s ustálenou judikatúrou je na účely výkladu ustanovenia práva Únie potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou [pozri rozsudky zo 17. novembra 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12, a z 26. apríla 2022, Landespolizeidirektion Steiermark (Maximálna doba trvania kontroly vnútorných hraníc), C-368/20 a C-369/20, EU:C:2022:298, bod 56, ako aj citovanú judikatúru]. Súdny dvor spresnil, že akty Únie, ktoré ukladajú reštriktívne opatrenia, treba vykladať s prihliadnutím na historický kontext ustanovení prijatých Úniou, ktorých súčasťou sú tieto akty (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. marca 2016, National Iranian Oil Company/Rada, C-440/14 P, EU:C:2016:128, bod 78 a citovanú judikatúru).

100 Navyše formulácia použitá v jednej z jazykových verzií ustanovenia práva Únie nemôže slúžiť ako jediný základ pre výklad tohto ustanovenia, ani jej nemôže byť daná prednosť pred ostatnými jazykovými verziami. Takýto prístup by totiž nebol v súlade s požiadavkou jednotnosti uplatňovania práva Únie, keďže jeho ustanovenia sa majú vykladať a uplatňovať jednotne s prihliadnutím na verzie vyhotovené vo všetkých jazykoch Únie. V prípade rozporu medzi jazykovými verziami sa má dané ustanovenie vykladať v závislosti od všeobecnej štruktúry a účelu právnej úpravy, ktorej je súčasťou (pozri rozsudky z 25. marca 2010, Helmut Müller, C-451/08, EU:C:2010:168, bod 38, a z 20. novembra 2025, Lolach, C-327/24, EU:C:2025:901, bod 29).

101 Okrem toho treba pripomenúť, že z odôvodnenia rozsudku alebo uznesenia Všeobecného súdu musia jasne a jednoznačne vyplývať úvahy Všeobecného súdu, aby sa dotknuté osoby mohli oboznámiť s dôvodmi prijatého rozhodnutia a Súdny dvor mohol vykonať svoje súdne preskúmanie. Povinnosť Všeobecného súdu uviesť svoje odôvodnenie mu však neukladá povinnosť vypracovať odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom rozoberalo jednotlivo všetky úvahy vyjadrené účastníkmi sporu, a toto odôvodnenie teda môže byť implicitné pod podmienkou, že umožní dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi, pre ktoré Všeobecný súd neuznal ich tvrdenia, a poskytne Súdnemu dvoru dostatok prostriedkov, aby mohol vykonať svoje preskúmanie (rozsudok z 18. januára 2024, Jenkinson/Rada a i., C-46/22 P, EU:C:2024:50, bod 131, ako aj citovaná judikatúra).

102 Pokiaľ ide v prvom rade o porušenie povinnosti odôvodnenia uvádzané štvrtým odvolateľom, ktoré má spočívať v tom, že Všeobecný súd v bodoch 56 a 57 štvrtého napadnutého rozsudku neposúdil rôzne jazykové verzie kritéria g), hoci v bode 52 tohto rozsudku odkázal na judikatúru analogickú s tou, ktorá bola pripomenutá v bode 99 tohto rozsudku, treba zdôrazniť, že účastníci prvostupňového konania sa neodvolávali na existenciu rozdielu medzi jazykovými verziami tohto kritéria v súvislosti s otázkou pôvodu významného zdroja príjmov, takže Všeobecný súd nebol povinný vyjadriť sa k takémuto tvrdeniu, ktoré nebolo v tomto prípade uvádzané. Z toho vyplýva, že tento súd neporušil svoju povinnosť odôvodnenia.

103 V druhom rade, pokiaľ ide o tvrdenia tretieho a štvrtého odvolateľa, podľa ktorých je teleologický výklad kritéria g), ktorý prijal Všeobecný súd v bodoch 69 a 70 tretieho napadnutého rozsudku, ako aj v bodoch 56 a 57 štvrtého napadnutého rozsudku, nesprávny z dôvodu, že ciele, ktoré identifikoval Všeobecný súd, sú v rozpore so znením tohto kritéria, ako aj s jeho kontextom, je potrebné so zreteľom na pravidlá výkladu pripomenuté v bodoch 99 a 100 tohto rozsudku overiť, či sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď vyložil kritérium g) v tom zmysle, že „významný zdroj príjmov“ prinášaný vláde Ruskej federácie nemusí pochádzať od „popredných podnikateľov“, ale z „hospodárskych odvetví“.

104 Pokiaľ ide po prvé o znenie kritéria g), na určenie toho, odkiaľ má pochádzať významný zdroj príjmov prinášaný vláde Ruskej federácie, treba v závislosti od rôznych jazykových verzií tohto kritéria preskúmať, na čo sa vzťahuje vzťažné zámeno „ktoré“ vo výraze „ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ alebo na ktoré slovo v tejto formulácii sa vzťahuje výraz „poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“.

105 Na úvod treba zdôrazniť, že medzi účastníkmi konania nie je sporné, že výraz „zapojen[ých] do hospodárskych odvetví“ sa vzťahuje na celú mennú skupinu „popredných podnikateľov alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov“. Za týchto okolností sa výraz, „ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ môže vzťahovať buď na mennú skupinu „popredných podnikateľov alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov zapojených do hospodárskych odvetví“ alebo iba na mennú skupinu „hospodárskych odvetví“.

106 V tejto súvislosti treba uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí tretí a štvrtý odvolateľ, výraz „ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ sa v dánskej, estónskej, lotyšskej, litovskej a fínskej jazykovej verzii kritéria g) môže vzťahovať iba na „hospodárske odvetvia“. Vzťažné zámená „der“ v dánskom jazyku, „mis“ v estónskom jazyku a „kas“ v lotyšskom jazyku sa totiž v týchto jazykoch nevyhnutne týkajú slov alebo výrazov „økonomiske sektorer“, „majandussektoritega“ a „ekonomikas nozarēs“ („hospodárske odvetvia“). Rovnako v litovskom jazyku sa slovo „užtikrinančiais“ („poskytujúci“) môže vzťahovať iba na mennú skupinu

„ekonomikos sektoriais“ („hospodárske odvetvia“). Výraz „sellaisilla talouden aloilla, jotka“ („v takých hospodárskych odvetviach, ktoré“), použitý vo fínskom jazyku, jednoznačne uvádza, že významný zdroj príjmov musia vláde Ruskej federácie poskytovať práve hospodárske odvetvia.

107 Naproti tomu verzie v bulharskom a slovinskom jazyku, na ktoré títo odvolatelia poukazujú, sú nejednoznačné, keďže vzťažné zámená „които“ a „ki“ („ktoré“) sa môžu vzťahovať tak na výrazy „видни бизнесмени или юридически лица, образувания или органи“ a „vodilni poslovneži ali pravne osebe, subjekti ali organi“ („význační/vedúci podnikatelia alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány“), ako aj na výrazy „икономически сектори“ a „gospodarske sektorje“ („hospodárske odvetvia“). Rovnako nejednoznačné sú aj verzie v španielskom, maltskom, rumunskom a slovenskom jazyku. Pokiaľ ide o ostatné jazykové verzie kritéria g), vrátane tých, ktoré boli uvedené v predchádzajúcom bode, tieto jasne uvádzajú, že príjmy musia pochádzať z hospodárskych odvetví.

108 Z toho vyplýva, že šesť z týchto jazykových verzií, a to verzie v bulharskom, španielskom, maltskom, rumunskom, slovenskom a slovinskom jazyku, možno vykladať oboma spôsobmi, o ktorých sa uvažuje v bode 105 tohto rozsudku, na rozdiel od ďalších osemnástich verzií, v ktorých sa výraz „ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ môže vzťahovať iba na mennú skupinu „hospodárskych odvetví“.

109 Z uvedeného vyplýva, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora pripomenutou v bode 100 tohto rozsudku možno znenie kritéria g) vykladať jednotne vo všetkých jazykoch Únie v tom zmysle, že „významný zdroj príjmov“ prinášaný vláde Ruskej federácie musí pochádzať z „hospodárskych odvetví“. Za týchto okolností neexistuje medzi týmito jazykovými verziami žiadny rozpor, takže treba zamietnuť tvrdenie tretieho a štvrtého odvolateľa, podľa ktorého je teleologický výklad, ktorý Všeobecný súd prijal v bodoch 69 a 70 tretieho napadnutého rozsudku, ako aj v bodoch 56 a 57 štvrtého napadnutého rozsudku, v rozpore so znením kritéria g) v niektorých jazykových verziách.

110 Pokiaľ ide po druhé o kontext, v ktorom sa nachádza kritérium g), treba najprv uviesť, že ak by významný zdroj príjmov prinášaný vláde Ruskej federácie nemal pochádzať z „hospodárskych odvetví“ ako takých, ale od „popredných podnikateľov alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov zapojených do hospodárskych odvetví“, pôsobnosť a potrebný účinok kritéria g) by boli úplne zredukované alebo prinajmenšom oslabené. Toto kritérium by totiž v takom prípade vo veľmi veľkej miere, ak nie úplne, opakovalo kritérium uvedené v článku 2 ods. 1 písm. f) rozhodnutia 2014/145, hoci by dopĺňalo podmienky, ktoré v tomto druhom kritériu chýbajú.

111 Toto druhé kritérium totiž stanovuje, že sa zmrazia všetky finančné prostriedky a hospodárske zdroje fyzických alebo právnických osôb, subjektov alebo orgánov, ktoré najmä finančne podporujú vládu Ruskej federácie.

112 Treba teda konštatovať, že takéto kritérium už umožňuje uložiť reštriktívne opatrenia fyzickým osobám, prípadne vrátane popredných podnikateľov, ako aj právnickým osobám, subjektom a orgánom iba z dôvodu, že finančne podporujú uvedenú vládu, pričom netreba overiť po prvé, či dotknuté fyzické osoby skutočne majú postavenie „popredných podnikateľov“, po druhé, či sú tieto fyzické alebo právnické osoby, subjekty a orgány zapojené do odvetvia ruského hospodárstva a, po tretie, či ich finančnú podporu, aj keby musela mať určitý kvantitatívny alebo kvalitatívny význam (pozri analogicky rozsudok z 1. marca 2016, National Iranian Oil Company/Rada, C-440/14 P, EU:C:2016:128, body 82 a 83), treba kvalifikovať ako „významný zdroj príjmov“ tej istej vlády.

113 Za týchto okolností zachovanie potrebného účinku kritéria g) vo vzťahu ku kritériu uvedenému v článku 2 ods. 1 písm. f) rozhodnutia 2014/145 svedčí v prospech výkladu, podľa ktorého významný zdroj príjmov prinášaný vláde Ruskej federácie musí pochádzať z „hospodárskych odvetví“ tejto tretej krajiny.

114 Okrem toho je pravda, ako to tvrdí tretí a štvrtý odvolateľ, že odôvodnenie 11 rozhodnutia 2022/329 a odôvodnenie 5 vykonávacieho nariadenia 2022/427 v podstate spresňujú, že kritéria zaradenia na zoznamy slúžiace ako základ pre uloženie reštriktívnych opatrení vzhľadom na destabilizáciu Ukrajiny Ruskou federáciou boli po inváziitejto tretej krajiny na Ukrajinu zmenené tak, aby zahŕňali „osoby a subjekty, ktoré [vláde Ruskej federácie] poskytujú značné zdroje príjmov“, ako aj „osoby a subjekty, ktoré vláde Ruskej federácie poskytujú značné zdroje príjmov“, pričom tieto formulácie odkazujú na kritérium g).

115 Je však ustálenou judikatúrou, že hoci preambula aktu Únie môže spresňovať obsah ustanovení tohto aktu, keďže predstavuje dôležitý výkladový nástroj, ktorý môže vysvetľovať vôľu autora tohto aktu, takáto preambula nemá záväznú právnu silu a nemožno sa jej dovolávať ani na účely výnimky zo samotných ustanovení dotknutého aktu, ani s cieľom výkladu týchto ustanovení v zmysle, ktorý je zjavne v rozpore s ich znením (pozri v tomto zmysle rozsudok z 19. decembra 2019, Puppinck a i./Komisia, C-418/18 P, EU:C:2019:1113, body 75 a 76, ako aj citovanú judikatúru).

116 Ako však bolo uvedené v bode 109 tohto rozsudku, jednotlivé jazykové verzie kritéria g) sa medzi sebou nelíšia, keďže z ich spoločného výkladu vyplýva, že „významný zdroj príjmov“ prinášaný vláde Ruskej federácie musí pochádzať z „hospodárskych odvetví“ tejto tretej krajiny. Keďže je teda znenie odôvodnení uvedených v bode 114 tohto rozsudku v rozpore so znením tohto kritéria, Všeobecný súd v bode 57 štvrtého napadnutého rozsudku oprávnene vyslovil v podstate to, že uvedené odôvodnenia nie sú relevantné na účely kontextuálnej analýzy uvedeného kritéria, ktorá mala určiť pôvod zdroja týchto príjmov.

117 Pokiaľ ide po tretie o cieľ sledovaný kritériom g) a právnou úpravou, ktorej je súčasťou, ako aj ich historický kontext, treba pripomenúť, že práve vzhľadom na konanie Ruskej federácie na Kryme v roku 2014 prijala Únia, najmä rozhodnutím 2014/145 a nariadením č. 269/2014, akty, ktoré mali prostredníctvom reštriktívnych opatrení reagovať na toto konanie a všeobecnejšie na destabilizáciu východnej Ukrajiny touto federáciou a následne jej agresiu proti celej Ukrajine.

118 V tomto kontexte Súdny dvor rozhodol, že cieľom individuálnych a odvetvových reštriktívnych opatrení prijímaných od roku 2014 bolo najmä zvýšiť náklady na konanie Ruskej federácie smerujúce k narušeniu územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 104 a 123, ako aj z 25. júna 2020, VTB Bank/Rada, C-729/18 P, EU:C:2020:499, bod 59).

119 Vzhľadom na pretrvávanie a stupňujúci sa rozsah tohto konania Únia postupne sprísňovala tento sankčný režim. Okrem iného tak doplnila kritériá k jedinému kritériu na zaradenie na zoznam, ktoré bolo uvedené v pôvodnej verzii týchto aktov, a to kritériu zameranému na fyzické osoby zodpovedné za konanie, ktoré narúša alebo ohrozuje územnú celistvosť, zvrchovanosť a nezávislosť Ukrajiny, ako aj na fyzické alebo právnické osoby, subjekty alebo orgány, ktoré sú s nimi spojené. Normotvorca Únie tiež postupne rozšíril pôsobnosť niektorých existujúcich kritérií, aby mohol ukladať reštriktívne opatrenia čoraz širšiemu okruhu osôb, subjektov alebo orgánov (pozri v tomto zmysle rozsudok z 13. marca 2025, Šuvalov/Rada, C-271/24 P, EU:C:2025:180, bod 8).

120 Ako vyplýva z bodov 11 a 12 tohto rozsudku, kritérium g) bolo zavedené ako nové kritérium na zaradenie na zoznam deň po invázii ozbrojených síl Ruskej federácie na Ukrajinu, pričom táto invázia bola v odôvodneniach 9 a 10 rozhodnutia 2022/329 označená za nezákonnú z hľadiska medzinárodného práva tak Radou, ako aj vysokým predstaviteľom Únie pre zahraničné veci a bezpečnostnú politiku.

121 Vzhľadom na mimoriadnu závažnosť tejto invázie a na skutočnosť, že Rada mesiac predtým potvrdila, ako to vyplýva z odôvodnenia 5 uvedeného rozhodnutia, že akákoľvek ďalšia agresia Ruskej federácie voči Ukrajine bude mať ďalekosiahle dôsledky, najmä pokiaľ ide o náklady, vo forme tak odvetvových, ako aj individuálnych reštriktívnych opatrení, sa treba domnievať, že ako to v podstate uviedol Všeobecný súd v bode 68 tretieho napadnutého rozsudku a v bode 55 štvrtého napadnutého rozsudku, Rada chcela prijatím tohto kritéria vyvinúť dodatočný tlak na Ruskú federáciu a zvýšiť jej náklady na konanie smerujúce k narušeniu územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, aby táto federácia ukončila svoju vojenskú agresiu voči Ukrajine, a všeobecnejšie svoje konanie a politiku destabilizujúce túto tretiu krajinu.

122 Ako uviedla generálna advokátka v bode 63 svojich návrhov vo veci C-711/23 P a v bode 60 svojich návrhov vo veci C-35/24 P, kritérium g) by nemohlo tak účinne prispievať k dosiahnutiu týchto cieľov, ak by sa malo vykladať v tom zmysle, že reštriktívne opatrenia možno ukladať len popredným podnikateľom, právnickým osobám, subjektom a orgánom, ktorí sami osebe poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

123 Naopak možnosť uložiť reštriktívne opatrenia všetkým popredným podnikateľom, právnickým osobám, subjektom a orgánom zapojeným do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, bez ohľadu na to, či oni sami poskytujú tejto vláde takýto zdroj príjmov, môže posilniť schopnosť Únie vyvíjať tlak na uvedenú vládu najmä tým, že naruší fungovanie dotknutých hospodárskych odvetví a tak oslabí zdroje príjmov, ktoré tieto odvetvia prinášajú tej istej vláde.

124 Musí to platiť tým skôr, že v kontexte nevyprovokovanej agresie voči nezávislému štátu v rozpore s medzinárodným právom sa hospodárstvo útočiacej krajiny mení alebo môže zmeniť na vojnové hospodárstvo. Za týchto okolností treba konštatovať, ako to v podstate uviedla generálna advokátka v bode 62 svojich návrhov vo veci C-711/23 P a v bode 59 svojich návrhov vo veci C-35/24 P, že cieľom kritéria g) je oslabiť hlavné zdroje príjmov vlády tejto útočiacej krajiny a tak narušiť financovanie agresie voči Ukrajine, a to najmä zmrazením finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov osôb, subjektov alebo orgánov zapojených do hospodárskych odvetví, ktoré sú pre túto vládu ziskové, a ktoré svojou činnosťou môžu prispievať, rovnako ako poprední podnikatelia, k udržaniu ziskovosti, ba dokonca k prosperite týchto odvetví.

125 Z úvah uvedených v bodoch 104 až 124 tohto rozsudku vyplýva, že na rozdiel od toho, čo tvrdí tretí a štvrtý odvolateľ, Všeobecný súd sa v bodoch 69 a 70 tretieho napadnutého rozsudku, ako ani v bodoch 56 a 57 štvrtého napadnutého rozsudku, nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že kritérium g) sa má vykladať v tom zmysle, že prinášať vláde Ruskej federácie významný zdroj príjmov nemusia poprední podnikatelia, ale „hospodárske odvetvia“.

126 V treťom rade, pokiaľ ide o tvrdenie tretieho a štvrtého odvolateľa, že z primárneho práva Únie vyplýva, že také kritériá na zaradenie na zoznam, ako je kritérium g), sa musia zameriavať na „osobné správanie“ uvedených osôb a subjektov, treba konštatovať, že v prvostupňovom konaní tretí a štvrtý odvolateľ neuviedli toto tvrdenie v súvislosti s výkladom kritéria g), ale v súvislosti

s námietkou nezákonnosti tohto kritéria. Navyše ho v odvolacom konaní opakujú v druhej časti svojich tretích odvolacích dôvodov, aby vytkli Všeobecnému súdu, že túto námietku zamietol. Za týchto okolností bude uvedené tvrdenie preskúmané pri analýze tejto druhej časti.

127 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť druhý odvolací dôvod a prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, ako aj druhý odvolací dôvod a prvú časť tretieho odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P.

b) O druhej výhrade druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, o prvej až tretej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, o prvej výhrade druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P a o siedmom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P

1) Argumentácia účastníkov konania

128 V druhej výhrade druhej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P druhý odvolateľ v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa v bode 105 druhého napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia vo svojom výklade výrazu „významný“ v zmysle kritéria g). Podľa druhého odvolateľa Všeobecný súd nesprávne definoval tento výraz tak, že znamená „nezanedbateľný“, čím sa odchýlil od jeho bežného významu. Okrem toho Všeobecný súd nevyčíslil prahové hodnoty, od ktorých možno príjmy považovať za významné. Nešpecifikoval ani referenčné kritérium, ako napríklad celkové príjmy, ktoré má k dispozícii vláda Ruskej federácie, na základe ktorého možno určiť, či sú príjmy významné.

129 V prvej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu uvádzaného na podloženie svojho odvolania vo veci C-711/23 P sa tretí odvolateľ domnieva, že výklad pojmu „príjmy“ v zmysle kritéria g) ako „celkové príjmy generované [dotknutým] odvetvím činnosti“, prijatý Všeobecným súdom v bode 98 tretieho napadnutého rozsudku, je príliš extenzívny a neprijateľným spôsobom rozširuje bežný význam tohto pojmu. Podľa tohto odvolateľa by zdroje príjmov mali zahŕňať iba skutočné zdroje finančných prostriedkov, ktoré sú priamo príjmami rozpočtu Ruskej federácie.

130 Tretí odvolateľ okrem toho v druhej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu tvrdí, že tento výklad pojmu „príjmy“ nie je dostatočne odôvodnený. Všeobecný súd predovšetkým nešpecifikoval, čo tvorí tieto príjmy, koho treba považovať za ich príjemcu alebo aké druhy príjmov treba považovať za príjmy vyberané vládou Ruskej federácie.

131 V tretej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu tretí odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 87 tretieho napadnutého rozsudku stotožnil pojem „významný“ s výrazom „nezanedbateľný“. Tento pojem a tento výraz sa totiž významovo značne líšia, keďže pojem „významný“ znamená „veľkého rozsahu, veľkej hodnoty alebo veľkej dôležitosti“, zatiaľ čo výraz „nezanedbateľný“ sa vzťahuje na niečo, čo „nie je príliš malé na to, aby bolo dôležité“. Navyše, keďže pojem „významný“ je relatívnym pojmom, Všeobecný súd mal ako referenčnú hodnotu na posúdenie významnej povahy zdroja príjmov prinášaného dotknutým hospodárskym odvetvím zohľadniť celkové príjmy vlády Ruskej federácie, čo neurobil.

132 Vo veci C-35/124 P tvrdenia uvádzané štvrtým odvolateľom v prvej výhrade druhej časti jeho štvrtého odvolacieho dôvodu, týkajúce sa bodov 75 a 79 štvrtého napadnutého rozsudku, zodpovedajú tvrdeniam, ktoré uviedol tretí odvolateľ na podloženie tretej časti štvrtého dôvodu svojho odvolania, ktoré sú uvedené v predchádzajúcom bode.

133 Svojím siedmym odvolacím dôvodom uvádzaným na podloženie svojho odvolania vo veci C-111/24 P piaty odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 108 piateho napadnutého rozsudku konštatoval, že významná povaha zdroja príjmov uvedeného v kritériu g) sa nemusí posudzovať vo vzťahu k celkovému rozpočtu vlády Ruskej federácie. Pojem „významný“ je totiž relatívnym pojmom, ktorý si vyžaduje, aby sa dotknutý zdroj príjmov porovnal s celkovými príjmami tejto vlády. To platí tým skôr, že na uvedenú vládu by nemohol byť vyvíjaný žiadny tlak, ak by dané odvetvie predstavovalo pre ňu len nepatrný zdroj príjmov.

134 Rada, ktorú vo veci C-35/24 P podporuje Česká republika, Lotyšská republika a Komisia, spochybňuje dôvodnosť tvrdení druhého a piateho odvolateľa.

2) Posúdenie Súdnym dvorom

135 V prvom rade druhý až štvrtý odvolateľ tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 105 druhého napadnutého rozsudku, v bode 87 tretieho napadnutého rozsudku a v bode 75 štvrtého napadnutého rozsudku definoval pojem „významný“ ako synonymum výrazu „nezanedbateľný“.

136 V tejto súvislosti treba uviesť, že v týchto jednotlivých bodoch týchto rozsudkov Všeobecný súd vyslovil, že použitie akostného prídavného mena „významný“ nachádzajúceho sa v mennej skupine „významný zdroj príjmov“ znamená, že „tento zdroj príjmov musí byť rozsiahly, a teda nie zanedbateľný“. Proti tomuto spresneniu pojmu „významný“ v zmysle kritéria g) nemožno mať výhrady, keďže Všeobecný súd na tento účel použil dve synonymá tohto pojmu, a to prídavné meno „rozsiahly“ a zložené prídavné meno „nie zanedbateľný“. Toto zložené prídavné meno sa totiž v bežnom jazyku tak vo francúzštine, ktorá je jazykom konania vo veci, v ktorej bol vyhlásený druhý napadnutý rozsudok, ako aj v angličtine („not negligible“), ktorá je jazykom konania vo veciach, v ktorých bol vyhlásený tretí a štvrtý napadnutý rozsudok, používa najmä na označenie rozsiahleho množstva.

137 V druhom rade sa druhý až piaty odvolateľ domnievajú, že Všeobecný súd sa v bode 105 druhého napadnutého rozsudku, v bode 87 tretieho napadnutého rozsudku, v bodoch 75 a 79 štvrtého napadnutého rozsudku, ako aj v bode 108 piateho napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď príjmy generované dotknutými hospodárskymi odvetviami neporovnal s celkovými príjmami vlády Ruskej federácie, aby určil, či sú významné, hoci ide o relatívny pojem, ktorý si vyžaduje referenčné kritérium.

138 Hoci je v tejto súvislosti pravda, že významnosť určitého množstva možno posudzovať relatívne, t. j. vo vzťahu k referenčnému množstvu, možno ju posudzovať aj absolútne. Môže to tak byť v prípade príjmov, ktoré vláde štátu prináša určité odvetvie jeho hospodárstva. Možno sa totiž domnievať, že určité hospodárske odvetvie prináša takejto vláde príjmy vo významnom rozsahu bez ohľadu na percentuálny podiel, ktorý tieto príjmy predstavujú na celkových príjmoch tejto vlády, takže Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď takéto porovnanie nevykonal.

139 V treťom rade tretí odvolateľ v podstate tvrdí, že Všeobecný súd v bode 98 tretieho napadnutého rozsudku prijal príliš extenzívny a všeobecný výklad pojmu „príjmy“ v zmysle kritéria g), keď do neho bez ďalšieho spresnenia zahrnul „celkové príjmy generované [dotknutým] odvetvím činnosti“.

140 V tejto súvislosti stačí uviesť, že pojem „príjmy“ vzhľadom na jeho obvyklý význam v bežnom jazyku, ktorý tretí odvolateľ sám uvádza vo svojom odvolaní, nevyhnutne zahŕňa celkové finančné zdroje, ktoré dotknuté hospodárske odvetvie poskytuje vláde Ruskej federácie ako verejnému subjektu, a ktorých súčasťou sú, ako to Všeobecný súd uviedol ako príklad v bode 98 tretieho napadnutého rozsudku, dane pochádzajúce z tohto odvetvia.

141 Pokiaľ ide o skutočnosť, že tento bod presnejšie nešpecifikuje uvedený pojem, takže Všeobecný súd svoju úvahu dostatočne neodôvodnil, stačí uviesť, že v bode 98 tretieho napadnutého rozsudku Všeobecný súd zamietol tvrdenie tretieho odvolateľa, že platenie daní neznamená podporu režimu. Za týchto okolností Všeobecný súd nechcel v tomto bode definovať pojem „príjmy“. Vysvetlil v ňom iba to, že kritérium g) sa netýka platenia daní týmto odvolateľom alebo podnikom, v ktorom pôsobí, ale okrem iného daní generovaných dotknutým hospodárskym odvetvím. Nemožno teda konštatovať, že Všeobecný súd si nesplnil svoju povinnosť odôvodnenia.

142 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť druhú výhradu druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, prvé tri časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, prvú výhradu druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P, ako aj siedmy odvolací dôvod vo veci C-111/24 P.

2. O odvolacích dôvodoch založených na tom, že Všeobecný súd nesprávne vyložil pojem „vplyv“ v zmysle kritéria g)

143 Tento pododdiel rozsudku sa bude zaoberať prvým odvolacím dôvodom vo veci C-696/23 P, prvou a druhou výhradou prvej časti prvého odvolacieho dôvodu a treťou časťou prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, štvrtou časťou prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P, ako aj druhým odvolacím dôvodom a prvou časťou štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P.

a) Argumentácia účastníkov konania

144 Vo veci C-696/23 P prvý odvolateľ svojím prvým odvolacím dôvodom, ktorý má tri časti, vytýka Všeobecnému súdu, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že ho možno platne kvalifikovať ako „popredného podnikateľa“ v zmysle kritéria g).

145 V prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu prvý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd najmä v bodoch 51 a 63 prvého napadnutého rozsudku nesprávne usúdil, že Rada na neho mohla platne uplatniť kritérium g) a kvalifikovať ho ako „popredného podnikateľa“ iba vzhľadom na funkcie, ktoré zastával v spoločnosti TMK a skupine Sinara, bez ohľadu na jeho osobný význam pre vládu Ruskej federácie alebo na jeho vplyv na túto vládu. Podľa prvého odvolateľa skutočnosť, že na splnenie kritéria g) musia mať dotknutí podnikatelia takýto význam alebo vplyv, vyplýva z doslovného, kontextuálneho a teleologického výkladu tohto kritéria. Všeobecný súd to napokon sám potvrdil v bodoch 79 až 81 druhého napadnutého rozsudku, ktorý bol vyhlásený v ten istý deň ako prvý napadnutý rozsudok, ako aj v bodoch 66 a 68 tretieho napadnutého rozsudku, ktorý bol vyhlásený týždeň po prvom napadnutom rozsudku. V dôsledku toho Všeobecný súd v prvom

napadnutom rozsudku nesprávne, a v rozpore s druhým a tretím napadnutým rozsudkom, vyložil pojem „vplyv“ v zmysle kritéria g), keď usúdil, že takýto vplyv sa obmedzuje na hospodársku oblasť, hoci toto kritérium si vyžaduje zohľadniť aj politickú oblasť.

146 V druhej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu sa prvý odvolateľ domnieva, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 65 prvého napadnutého rozsudku v spojení s jeho bodmi 51 a 63 vyslovil, že funkcie, ktoré vykonával v spoločnosti TMK a skupine Sinara ho samy osebe umožňovali kvalifikovať ako „popredného podnikateľa“ v zmysle kritéria g). Všeobecný súd mal totiž overiť, či ku dňu prijatia napadnutého rozhodnutia a nariadenia mal prvý odvolateľ skutočný význam alebo vplyv vo vzťahu k vláde Ruskej federácie a či ovládal túto spoločnosť a túto skupinu. Všeobecný súd predovšetkým nezohľadnil osobitnú situáciu tohto odvolateľa, konkrétne že v posledný deň, keď vykonával svoje funkcie v spoločnosti TMK a v skupine Sinara, t. j. 9. marca 2022, čo je zároveň dátum, kedy boli prijaté napadnuté rozhodnutie a nariadenie, už tieto spoločnosti neovládal, ani na ne nemal vplyv.

147 V tretej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu prvý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd v bode 63 prvého napadnutého rozsudku nesprávne neoveril, či niekoľko dní pred prijatím napadnutého rozhodnutia a nariadenia previedol akcie, ktoré vlastnil v spoločnosti TMK a v skupine Sinara, hoci takéto overenie by mu umožnilo zistiť, že napriek tomu, že prvý odvolateľ zostal vo svojich funkciách v tejto spoločnosti a v tejto skupine až do 9. marca 2022, už nemal na tieto spoločnosti a tým menej na vládu Ruskej federácie žiadny vplyv.

148 V prvej a druhej výhrade prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu uvádzaného na podloženie svojho odvolania vo veci C-704/23 P druhý odvolateľ v podstate vytýka Všeobecnému súdu, že porušil pojem „poprední podnikatelia“ v zmysle kritéria g). Po prvé definícia tohto pojmu, ktorú poskytol Všeobecný súd v bode 80 druhého napadnutého rozsudku, je v rozpore so zásadou právnej istoty, lebo nie je ani jasná, ani presná.

149 Po druhé v bodoch 88 a 90 druhého napadnutého rozsudku Všeobecný súd pri závere, že druhého odvolateľa možno kvalifikovať ako „popredného“ podnikateľa v zmysle kritéria g), vychádzal z kritéria, ktoré nebolo formulované v definícii pojmu „vplyv“ poskytnutej v bode 80 tohto rozsudku, a to z hospodárskeho významu spoločnosti Yandex, v ktorej tento odvolateľ vykonával svoju činnosť. Navyše Všeobecný súd v bode 89 uvedeného rozsudku zohľadnil skutkovú okolnosť, ktorá je vzhľadom na túto definíciu irelevantná, a to skutočnosť, že uvedený odvolateľ sa zúčastnil na stretnutí 24. februára 2022 s prezidentom Ruskej federácie Vladimírom Putinom.

150 V tretej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu druhý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd porušil pravidlá upravujúce dôkazné bremeno a vykonávanie dôkazov tým, že neoveril, či v súlade s tým, čo napriek tomu uviedol v bode 79 druhého napadnutého rozsudku, mal taký podnikateľ ako on akýkoľvek vplyv na vládu Ruskej federácie a bol schopný vyvinúť na ňu tlak, aby zmenila svoju politiku.

151 Vo veci C-35/24 P štvrtý odvolateľ v štvrtej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 54 štvrtého napadnutého rozsudku založil svoj výklad pojmu „vplyv“ v zmysle kritéria g) na domnienke, podľa ktorej osoba, na ktorú sa vzťahujú reštriktívne opatrenia prijaté na základe tohto kritéria, je schopná uplatňovať vplyv na vládu Ruskej federácie, bez ohľadu na to, že neexistuje žiadny dôkaz o vzťahu medzi touto osobou a touto vládou. Toto nesprávne právne posúdenie malo za následok prenesenie dôkazného bremena a ovplyvnilo aj analýzu, ktorú Všeobecný súd urobil v bode 75 štvrtého napadnutého rozsudku.

152 Svojím druhým odvolacím dôvodom uvádzaným na podloženie svojho odvolania vo veci C-111/24 P piaty odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu v podstate to, že porušil pojem „vplyv“ v zmysle kritéria g). Po prvé Všeobecný súd v bode 92 piateho napadnutého rozsudku neposúdil rôzne jazykové verzie kritéria g), hoci, ako to tento odvolateľ tvrdil v prvostupňovom konaní, niektoré z týchto verzií používajú výraz „popredný“ a iné výraz „dôležitý“. Všeobecný súd tak nesprávne stotožnil pojem „vplyv“ a pojem „dôležitosť“.

153 Po druhé teleologická analýza Všeobecného súdu je nesprávna, keďže tento súd v bodoch 52 a 89 piateho napadnutého rozsudku identifikoval cieľ reštriktívnych opatrení vyplývajúcich z napadnutých pôvodných aktov a prvých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch vzhľadom na rozsudky Súdneho dvora a Všeobecného súdu, ktoré sa netýkajú individuálnych reštriktívnych opatrení, ako je to v tomto prípade, ale odvetvových reštriktívnych opatrení. Keďže napadnuté akty ukladajú individuálne reštriktívne opatrenia založené na článku 215 ods. 2 ZFEÚ, je podľa piateho odvolateľa ich cieľom vyvíjať tlak na osoby, aby zmenili svoje správanie. Za týchto okolností treba kritérium g) vykladať tak, že sa nevzťahuje na všetkých „dôležitých“ podnikateľov, ale iba na podnikateľov, ktorí sú doslova „vplyvní“, t. j. na tých, ktorí sú schopní mať vplyv na vládu Ruskej federácie.

154 V prvej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P piaty odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd porušil zásadu právnej istoty, keď v bode 91 piateho napadnutého rozsudku prijal príliš extenzívnu definíciu pojmu „vplyv“. Keďže sa totiž táto definícia vzťahuje na každého dôležitého podnikateľa zapojeného do daného hospodárskeho odvetvia, neumožňuje sankcionovaným osobám pochopiť, ako by sa mali správať, aby vyvinuli tlak na vládu Ruskej federácie a dosiahli zrušenie reštriktívnych opatrení, ktoré sa na ne vzťahujú. Všeobecný súd mal teda pojem „vplyv“ vykladať ako vplyv, ktorý má podnikateľ na túto vládu, aby ju prinútil zmeniť jej konanie a politiku voči Ukrajine.

155 Rada, ktorú v konaní vo veci C-35/24 P podporuje Česká republika, Lotyšská republika a Komisia, spochybňuje dôvodnosť tvrdení prvého, druhého, štvrtého a piateho odvolateľa.

156 Vo veci C-696/23 P Rada, ktorá formálne nenamieta neprípustnosť prvého odvolacieho dôvodu uvádzaného prvým odvolateľom na podloženie jeho odvolania, tvrdí po prvé, že tento odvolateľ na podloženie prvej časti tohto odvolacieho dôvodu jasne neuvádza ani body prvého napadnutého rozsudku, ktoré chce napadnúť, ani z akých dôvodov sa domnieva, že tieto body obsahujú nesprávne právne posúdenie. Po druhé táto inštitúcia uvádza, že je zvláštne v tejto prvej časti vytýkať Všeobecnému súdu, že sa neriadil judikatúrou, ktorú vypracoval v treťom napadnutom rozsudku vydanom až po prvom napadnutom rozsudku. Po tretie sa Rada domnieva, že prvý odvolateľ chce väčšinou svojich tvrdení uvádzaných na podloženie troch častí prvého odvolacieho dôvodu dosiahnuť, aby Súdny dvor vykonal nové posúdenie skutkového stavu, na čo však Súdny dvor nemá v odvolacom konaní právomoc s výnimkou prípadov skreslenia skutkového stavu, ktoré sa v tomto prípade netvrdí.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

1) O prípustnosti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P

157 Z článku 256 ods. 1 druhého pododseku ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 168 ods. 1 písm. d) rokovacieho poriadku vyplýva, že odvolanie musí presne označovať napádané časti rozsudku, ktorého zrušenie sa navrhuje, ako aj právne tvrdenia,

ktoré osobitným spôsobom podporujú tento návrh, inak je odvolanie alebo dotknutý odvolací dôvod neprípustný a že Súdnemu dvoru prináleží, aby v prípade potreby *ex offo* overil, či je táto požiadavka presnosti splnená (rozsudok z 13. marca 2025, Šuvalov/Rada, C-271/24 P, EU:C:2025:180, bod 33 a citovaná judikatúra).

158 Okrem toho treba pripomenúť, že podľa článku 256 ZFEÚ a článku 58 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie sa odvolanie obmedzuje na právne otázky a len Všeobecný súd má právomoc jednak zistiť skutkový stav, okrem prípadu, ak by vecná nesprávnosť jeho zistení vyplývala z dokumentov v spise, ktoré mu boli predložené, a jednak posúdiť tento skutkový stav. Toto posúdenie teda nepredstavuje, s výnimkou prípadu skreslenia dôkazných prostriedkov predložených Všeobecnému súdu, právnu otázku, ktorá by ako taká podliehala preskúmaniu Súdnym dvorom. Keď Všeobecný súd zistil alebo posúdil skutkový stav, má Súdny dvor podľa článku 256 ZFEÚ právomoc preskúmať právnu kvalifikáciu tohto skutkového stavu a právne dôsledky, ktoré z neho vyvodil Všeobecný súd (pozri v tomto zmysle rozsudky z 25. marca 2021, Deutsche Telekom/Komisia, C-152/19 P, EU:C:2021:238, bod 110 a z 26. septembra 2024, JCDecaux Street Furniture Belgium/Komisia, C-710/22 P, EU:C:2024:787, bod 28, ako aj citovanú judikatúru).

159 V tomto prípade treba v prvom rade uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Rada, prvý odvolateľ v prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu uviedol, ktoré konkrétne body prvého napadnutého rozsudku chce napadnúť, a to jeho body 45, 51 a 63, a že s požadovanou mierou jasnosti a presnosti vysvetlil, že pôsobnosť priznaná v týchto bodoch pojmu „vplyv“ v zmysle kritéria g) nie je podložená doslovným, kontextuálnym a teleologickým výkladom tohto kritéria, ako to vyplýva aj z odôvodnenia prijatého Všeobecným súdom v druhom a treťom napadnutom rozsudku.

160 V druhom rade je pravda, že v bodoch 45 až 51, 63 a 65 prvého napadnutého rozsudku, proti ktorým smerujú tri časti prvého odvolacieho dôvodu, Všeobecný súd postupne preskúmal po prvé, či dôvod na prijatie reštriktívnych opatrení voči prvému odvolateľovi na základe kritéria g), ktorý uviedla Rada, bol skutkovo podložený, po druhé, či sa Rada dopustila nesprávneho posúdenia, keď na účely kvalifikácie tohto odvolateľa ako „popredného podnikateľa“ nezohľadnila jednu skutkovú okolnosť, konkrétne údajný prevod jeho akcií niekoľko dní predo dňom prijatia napadnutého rozhodnutia a nariadenia, a po tretie, či na účely kvalifikácie uvedeného odvolateľa ako „popredného podnikateľa“ bolo potrebné zohľadniť inú skutkovú okolnosť, konkrétne to, že tento odvolateľ údajne neovládal spoločnosť a skupinu, v ktorých k tomuto dňu ešte stále vykonával činnosť.

161 Najmä vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora uvedenú v bode 158 tohto rozsudku však treba uviesť, že prvý odvolateľ sa v troch častiach svojho prvého odvolacieho dôvodu nesnaží spochybniť zistenie a posúdenie skutkových okolností, ktoré vykonal Všeobecný súd v bodoch 45 až 51 prvého napadnutého rozsudku, pričom navyše v bodoch 63 a 65 tohto rozsudku Všeobecný súd takéto zistenie alebo posúdenie ani nevykonal. Prvý odvolateľ sa naopak v podstate domnieva, že v bodoch 51, 63 a 65 prvého napadnutého rozsudku Všeobecný súd nesprávne vyslovil, že ho možno kvalifikovať ako „popredného podnikateľa“ v zmysle kritéria g) výlučne vzhľadom na funkcie, ktoré zastával v spoločnosti TMK a skupine Sinara, bez ohľadu na to, či svoje akcie v tejto spoločnosti alebo skupine previedol, alebo či ich ku dňu prijatia napadnutého rozhodnutia a nariadenia ešte stále ovládal. Prvý odvolateľ sa domnieva, že pri takejto úvahe Všeobecný súd zohľadnil čisto ekonomický význam pojmu „vplyv“, hoci, ako to tvrdil vo svojej žalobe v prvostupňovom konaní, tento pojem zahŕňa význam pre vládu Ruskej federácie alebo vplyv na ňu.

162 Výhrady prvého odvolateľa sa teda týkajú právnej kvalifikácie skutkového stavu Všeobecným súdom ako okolností odôvodňujúcich uplatnenie reštriktívnych opatrení prijatých voči nemu (pozri analogicky rozsudok z 15. novembra 2012, Rada/Bamba, C-417/11 P, EU:C:2012:718, bod 60), čo v súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 158 tohto rozsudku patrí do právomoci Súdneho dvora. Keďže tieto výhrady sa týkajú aj výkladu pojmu „vplyv“ v zmysle kritéria g), ktorý Všeobecný súd v tomto kontexte implicitne zohľadnil, treba pripomenúť, že otázka, či Všeobecný súd nesprávne vyložil ustanovenie aktu Únie, je právnou otázkou, ktorú môže Súdny dvor preskúmať v odvolacom konaní (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 16. novembra 2000, Sarrió/Komisia, C-291/98 P, EU:C:2000:631, bod 35).

163 V treťom rade treba uviesť, že výhradu, ktorou odvolateľ v odvolaní vytýka Všeobecnému súdu, že v napadnutom rozsudku neprijal rovnaký výklad ustanovenia aktu Únie ako v inom rozsudku vydanom v ten istý deň, alebo dokonca v neskoršom rozsudku, nemožno vyhlásiť za neprípustnú. V opačnom prípade by bola tomuto odvolateľovi nenáležite odňatá možnosť poukázať na prípadný rozpor alebo nekonzistentnosť vo výklade takéhoto ustanovenia Všeobecným súdom, hoci otázka, či tento súd správne a jednotne vyložil právo Únie so zreteľom na svoju vlastnú judikatúru, je právnou otázkou, ktorá patrí do právomoci Súdneho dvora (pozri v tomto zmysle rozsudok z 26. septembra 2018, Philips a Philips France/Komisia, C-98/17 P, EU:C:2018:774, body 82 až 85).

164 Za týchto okolností treba konštatovať, že prvý odvolací dôvod, ktorý uvádza prvý odvolateľ na podloženie svojho odvolania vo veci C-696/23 P, je v celom rozsahu prípustný.

2) O veci samej

i) O prvom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P, o tretej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P a o štvrtej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P

165 V rozsahu, v akom tvrdenia prvého, druhého a štvrtého odvolateľa spolu súvisia, budú ďalej preskúmané spoločne, zatiaľ čo tvrdenia, ktoré sú špecifické pre každého z týchto odvolateľov, budú prípadne preskúmané zvlášť.

166 Po prvé treba uviesť, že prvý odvolateľ nesprávne chápe druhý a tretí napadnutý rozsudok, rovnako ako druhý odvolateľ nesprávne chápe druhý napadnutý rozsudok a štvrtý odvolateľ štvrtý napadnutý rozsudok. Všeobecný súd totiž ani v bodoch 79 až 81 druhého napadnutého rozsudku, ani v bodoch 66 a 68 tretieho napadnutého rozsudku, a rovnako ani v bode 54 štvrtého napadnutého rozsudku nekonštatoval ani nepredpokladal, že „poprední podnikatelia“ v zmysle kritéria g) musia mať s vládou Ruskej federácie osobný vzťah v tom zmysle, že musia mať pre túto vládu konkrétny význam alebo byť schopní vyvíjať na ňu značný vplyv či tlak.

167 Najprv treba uviesť, že v bode 79 druhého napadnutého rozsudku, na ktorý odkazuje tak prvý, ako aj druhý odvolateľ, v bode 66 tretieho napadnutého rozsudku, na ktorý odkazuje prvý odvolateľ, a v bode 54 štvrtého napadnutého rozsudku, na ktorý odkazuje štvrtý odvolateľ, Všeobecný súd vyslovil, že kritérium g) predpokladá iba vzťah medzi vládou Ruskej federácie na jednej strane a na strane druhej nie poprednými podnikateľmi, ale hospodárskymi odvetviami, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov tejto vláde. Všeobecný súd okrem toho konštatoval, že toto kritérium má využiť iba vplyv, ktorý kategória osôb tvorená týmito podnikateľmi „môže“ mať na ruský režim tým, že ich „tlačí“ k tomu, aby vyvíjali tlak na uvedenú vládu, aby zmenila svoju politiku, pričom táto formulácia jasne naznačuje, že Všeobecný súd nekonštatoval, že poprední podnikatelia musia mať s touto vládou osobný vzťah, ani že musia byť skutočne schopní vyvíjať na ňu tlak.

168 Ďalej treba uviesť, že v bode 80 druhého napadnutého rozsudku, na ktorý odkazuje prvý odvolateľ, Všeobecný súd vyslovil, že pojem „vplyv“ v zmysle kritéria g) treba chápať ako dôležitosť, ktorú môžu mať podnikatelia z hospodárskeho hľadiska v závislosti od okolností vzhľadom na svoje profesijné postavenie, význam svojich hospodárskych činností, rozsah svojej kapitálovej účasti, alebo svoje funkcie v jednom alebo viacerých podnikoch, v ktorých vykonávajú tieto činnosti, a to bez ohľadu na vzťahy, ktoré môžu udržiavať s vládou Ruskej federácie.

169 Napokon v bode 81 druhého napadnutého rozsudku a v bode 68 tretieho napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje prvý odvolateľ, Všeobecný súd usúdil, že takýto výklad tohto pojmu, ktorý neberie do úvahy žiadnu formu vzťahu, ktorý by podnikatelia mohli udržiavať s touto vládou, potvrdzuje cieľ daných reštriktívnych opatrení, ktorým je vyvinúť tlak na uvedenú vládu a zvýšiť náklady na konanie Ruskej federácie voči Ukrajine.

170 Treba preto konštatovať, že Všeobecný súd neuplatnil žiadnu domnienku v súvislosti so schopnosťou vyvíjať vplyv a tlak a ani nepreniesol dôkazné bremeno. Rovnako Všeobecný súd v bodoch 79 až 81 druhého napadnutého rozsudku a v bodoch 66 a 68 tretieho napadnutého rozsudku nekonštatoval, že „poprední podnikatelia“ v zmysle kritéria g) musia mať osobný vzťah s vládou Ruskej federácie v tom zmysle, že musia mať pre túto vládu konkrétny význam alebo na ňu uplatňovať skutočný vplyv. Za týchto okolností treba zamietnuť tvrdenia druhého a štvrtého odvolateľa.

171 Napriek tomu však treba po druhé overiť, či Všeobecný súd, bez ohľadu na úvahy, ktoré vysvetlil v druhom a treťom napadnutom rozsudku, v prvom napadnutom rozsudku správne pochopil pojem „vplyv“ v zmysle tohto kritéria, keď v bodoch 51, 63 a 65 tohto rozsudku v podstate konštatoval, že takú osobu, ako je prvý odvolateľ, možno kvalifikovať ako „popredného podnikateľa“ výlučne vzhľadom na funkcie, ktoré zastáva v ruskom hospodárstve, bez ohľadu na existenciu vzťahu medzi ním a vládou Ruskej federácie.

172 V tomto kontexte treba v súlade s pravidlami výkladu ustanovení práva Únie pripomenutými v bodoch 99 a 100 tohto rozsudku overiť, či výklad pojmu „vplyv“, takto prijatý Všeobecným súdom v prvom napadnutom rozsudku, nie je dotknutý nesprávnym právnym posúdením.

173 Pokiaľ ide o výraz „popredný“, zdá sa, že vo všetkých jazykových verziách kritéria g) sú použité výrazy, ktorých význam je porovnateľný, lebo vyjadrujú myšlienku, že podnikateľ musí byť dôležitý, popredný alebo prominentný. Tieto verzie totiž stanovujú, že podnikatelia musia byť „význační“ („видни“ v bulharskom jazyku), „významní“ („principales“ v španielskom jazyku a „importanți“ v rumunskom jazyku), „poprední“ („předních“ v českom jazyku, „fremtrædende“ v dánskom jazyku, „führende“ v nemeckom jazyku, „leading“ v anglickom jazyku, „príomhdhaoine“ v írskom jazyku, „vodeće“ v chorvátskom jazyku, „vezető“ v maďarskom jazyku, „vooraanstaande“ v holandskom jazyku, „wiodących“ v poľskom jazyku, „popredných“ v slovenskom jazyku, „johtavat“ vo fínskom jazyku a „ledande“ v švédskom jazyku), „prominentní“ („juhtivad“ v estónskom jazyku, „εξέχοντες“ v gréckom jazyku, „di spicco“ v talianskom jazyku a „proeminentes“ v portugalskom jazyku), „vplyvní“ (vo francúzskom jazyku, rovnako ako „ietekmīgi“ v lotyšskom jazyku a „įtakingi“ v litovskom jazyku), „hlavní“ („ewlenin“ v maltskom jazyku) alebo „vedúci“ („vodilne“ v slovinskom jazyku).

174 Výrazy použité v jednotlivých jazykových verziách navyše samy osebe a mimo kontextu nijako nenaznačujú vzťah s akoukoľvek oblasťou, ako je napríklad hospodárska alebo politická oblasť, ani s konkrétnymi osobami alebo subjektmi, ako je napríklad vláda štátu.

175 Ako preto uviedla generálna advokátka v bode 32 svojich návrhov vo veci C-696/23 P, keďže znenie kritéria g) nijako nenaznačuje, že vplyv by mal byť uplatňovaný na vládu Ruskej federácie alebo všeobecnejšie v politickom kontexte, akostné prídavné meno „popredný“ odkazuje na dôležitosť, ktorú dotknutý podnikateľ musí mať vo svojom odvetví činnosti, bez ohľadu na vzťahy, ktoré tento podnikateľ môže okrem toho prípadne mať s touto vládou.

176 Je pravda, že v kritériu g) sa spomína uvedená vláda, takže by sa dalo usudzovať, že pojem „vplyv“ má aj politický kontext. Ako však Všeobecný súd uviedol v bodoch 79 až 81 druhého napadnutého rozsudku a v bodoch 66 a 68 tretieho napadnutého rozsudku, na ktoré odkazuje prvý odvolateľ, toto kritérium zavádza vzťah medzi na jednej strane, touto vládou a na druhej strane nie poprednými podnikateľmi, ale hospodárskymi odvetviami, do ktorých sú títo podnikatelia zapojení. Ako totiž bolo uvedené v bode 125 tohto rozsudku, kritérium g) sa má vykladať v tom zmysle, že významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie musia prinášať hospodárske odvetvia, a nie poprední podnikatelia.

177 Zo znenia kritéria g) teda vyplýva, že toto kritérium si vyžaduje preukázať iba to, že podnikatelia majú zásadný význam v hospodárskom odvetví, ktoré je pre vládu Ruskej federácie ziskové, bez ohľadu na vzťahy, ktoré môžu mať s touto vládou, na ich konkrétny význam pre ňu alebo na ich skutočnú schopnosť vplyvu na ňu.

178 Za týchto okolností treba konštatovať, že ako to Všeobecný súd uviedol v bode 80 druhého napadnutého rozsudku, na ktorý odkazuje prvý odvolateľ, pojem „vplyv“ podnikateľov v hospodárskom odvetví, v ktorom vykonávajú svoju činnosť, možno chápať iba vzhľadom na hospodársky kontext, v ktorom pôsobia, na základe takých kritérií, ako je ich profesijné postavenie alebo funkcie, význam ich hospodárskej činnosti, rozsah ich kapitálovej účasti alebo investícií, ich funkcie v podniku, v ktorom ich vykonávajú, alebo na základe akéhokoľvek iného relevantného ekonomického kritéria.

179 Tento výklad potvrdzujú ciele, ktoré sleduje kritérium g). V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ako to v podstate uviedol Všeobecný súd v bode 90 prvého napadnutého rozsudku, a ako to bolo pripomenuté v bode 121 tohto rozsudku, tieto ciele spočívajú vo vyvíjaní dodatočného tlaku na Ruskú federáciu a v zvýšení nákladov na jej konanie, ktoré smeruje k narušeniu územnej celistvosti, zvrchovanosti a nezávislosti Ukrajiny, s cieľom dosiahnuť, aby táto federácia ukončila svoju vojenskú agresiu voči Ukrajine a všeobecnejšie svoje konanie a politiku destabilizujúce túto tretiu krajinu.

180 Ako však generálna advokátka uviedla v bode 44 svojich návrhov vo veci C-696/23 P, tieto ciele možno dosiahnuť tým, že sa reštriktívne opatrenie zamerajú na podnikateľov, ktorí vzhľadom na to, že majú zásadný význam v hospodárskom odvetví, ktoré je pre vládu Ruskej federácie ziskové, prispievajú k príjmom, ktoré táto vláda dosahuje z tohto odvetvia, a v dôsledku toho aj k financovaniu činností tejto tretej krajiny proti Ukrajine, a to v kontexte hospodárstva, ktorá sa zmenilo alebo môže zmeniť na vojnové hospodárstvo. Uloženie reštriktívnych opatrení takýmto podnikateľom, bez ohľadu na vzťahy, ktoré prípadne môžu mať s uvedenou vládou, tak môže tým, že naruší fungovanie dotknutých hospodárskych odvetví, zvýšiť náklady na tieto činnosti a vyvinúť tlak na túto vládu, aby ich ukončila.

181 Z bodov 173 až 180 tohto rozsudku teda vyplýva, že pojem „vplyv“ v zmysle kritéria g) treba chápať tak, že sa vzťahuje na podnikateľov, ktorí majú zásadný význam v hospodárskych odvetviach, ktoré sú pre vládu Ruskej federácie ziskové, takže môžu nepriamo podporovať financovanie destabilizačných činností uvedenej vlády proti Ukrajine tým, že prispievajú k udržaniu ziskovosti uvedených odvetví, alebo dokonca k ich prosperite.

182 Za týchto okolností treba zamietnuť tvrdenie prvého odvolateľa, že Všeobecný súd v bodoch 51, 63 a 65 prvého napadnutého rozsudku nesprávne vyložil pojem „vplyv“ v zmysle kritéria g) tým, že usúdil, že ho možno kvalifikovať ako „popredného“ podnikateľa vzhľadom na funkcie, ktoré zastával v spoločnosti TMK a skupine Sinara, bez ohľadu na akýkoľvek vzťah s vládou Ruskej federácie.

183 Po tretie tvrdenia prvého odvolateľa, že Všeobecný súd v bodoch 63 a 65 prvého napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že strata jeho schopnosti ovládať spoločnosť TMK a skupinu Sinara po prevode jeho akcií nebola relevantnou skutočnosťou, ktorá sa mala zohľadniť na účely výkladu a uplatnenia kritéria g) a teda jeho kvalifikácie ako „popredného“ podnikateľa v zmysle tohto kritéria, treba zamietnuť z nasledujúcich dôvodov.

184 Z bodu 181 tohto rozsudku totiž vyplýva, že pojem „vplyv“ podnikateľov uvedených v kritériu g) sa neobmedzuje iba na podnikateľov, ktorí na základe svojich funkcií v spoločnosti alebo akcií, ktoré vlastnia, skutočne a efektívne ovládajú túto spoločnosť. Ako vyplýva aj z bodov 47 až 51 prvého napadnutého rozsudku a z bodu 178 tohto rozsudku, tento pojem sa vzťahuje aj na podnikateľov, ktorí najmä vzhľadom na význam svojho postavenia a funkcií, ako aj na hospodársky význam spoločnosti, pre ktorú vykonávajú činnosť, majú zásadný význam v hospodárskom odvetví, v ktorom vykonávajú svoju činnosť. Hoci za určitých okolností možno takýto význam preukázať okrem iného na základe ovládania, ktoré podnikateľ vykonáva nad spoločnosťou, v ktorej vykonáva svoju činnosť, možno ho preukázať aj na základe iných objektívnych skutočností, ako sú napríklad tie, ktoré boli uvedené vyššie.

185 Zo skutkových zistení a posúdení, ktoré urobil Všeobecný súd v bodoch 47 až 51 a 62 prvého napadnutého rozsudku, a ktoré prvý odvolateľ nenapadol vo svojom odvolaní, však vyplýva, že prvý odvolateľ mal postavenie a vykonával funkcie, ktoré mu aj vzhľadom na hospodársky význam spoločnosti TMK a skupiny Sinara, priznávali až do dátumu prijatia napadnutého rozhodnutia a nariadenia zásadný význam v odvetví činnosti, v ktorom pôsobil, teda „vplyv“ v zmysle kritéria g). Za týchto okolností sa Všeobecný súd nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 63 a 65 prvého napadnutého rozsudku v podstate konštatoval, že na účely kvalifikácie prvého odvolateľa ako „popredného podnikateľa“ nebolo nevyhnutné preukázať, či tento odvolateľ až do tohto dátumu ešte stále skutočne a efektívne ovládal túto spoločnosť a túto skupinu.

186 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť prvý odvolací dôvod vo veci C-696/23 P, tretiu časť prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P a štvrtú časť prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P.

ii) O prvej a druhej výhrade prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, ako aj o druhom odvolacom dôvode a prvej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P

187 V prvom rade v prvej výhrade prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P a v prvej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P druhý a piaty odvolateľ tvrdia, že Všeobecný súd tým, že v bode 80 druhého napadnutého rozsudku a v bode 91 piateho napadnutého rozsudku príliš extenzívne definoval pojem „vplyv“ v zmysle kritéria g), nerešpektoval zásadu právnej istoty.

188 V tejto súvislosti z ustálenej judikatúry vyplýva, že zásada právnej istoty si na jednej strane vyžaduje, aby boli právne pravidlá jasné a presné, a na druhej strane, aby ich uplatnenie bolo pre osoby podliehajúce súdnej právomoci predvídateľné, najmä ak môžu mať nepriaznivé dôsledky. Táto zásada si najmä vyžaduje, aby právna úprava umožnila dotknutým osobám presne poznať rozsah povinností, ktoré im ukladá, a aby tieto osoby mohli jednoznačne poznať svoje práva a povinnosti a podľa toho konať. Tieto požiadavky však nemožno chápať tak, že bránia tomu, aby normotvorca Únie v norme, ktorú prijíma, použil abstraktný právny pojem, ani tak, že vyžadujú, aby v takej abstraktnej norme boli spomenuté rôzne konkrétne prípady, v ktorých sa môže uplatniť, lebo normotvorca, a dokonca ani súd Únie, keď vykladá túto normu, nedokážu vopred určiť všetky tieto prípady [pozri v tomto zmysle rozsudky zo 4. októbra 2024, Litva a i./Parlament a Rada (Balík mobility), C-541/20 až C-555/20, EU:C:2024:818, body 158 a 159, ako aj citovanú judikatúru, a z 1. augusta 2025, Timčenko/Rada, C-703/23 P, EU:C:2025:608, bod 33].

189 Okrem toho zásada právnej istoty nemôže byť porušená iba z dôvodu, že súd Únie musí použiť iné metódy výkladu ako doslovný výklad všeobecne záväznej normy (pozri v tomto zmysle rozsudok z 2. septembra 2021, Irish Ferries, C-570/19, EU:C:2021:664, bod 167).

190 Treba pripomenúť, že v bode 91 piateho napadnutého rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že podnikatelia boli „poprední“ v zmysle kritéria g) vzhľadom na ich význam v odvetví, do ktorého sú zapojení, a na význam, ktorý má toto odvetvie pre ruské hospodárstvo. Tak v tomto bode, ako aj v bode 80 druhého napadnutého rozsudku, Všeobecný súd spresnil, že pojem „vplyv“ v zmysle tohto kritéria zahŕňa dôležitosť, ktorú môžu mať podnikatelia v závislosti od okolností vzhľadom na svoje profesijné postavenie, význam svojich hospodárskych činností, rozsah svojej kapitálovej účasti alebo svoje funkcie v jednej alebo viacerých spoločnostiach, v ktorých vykonávajú tieto činnosti.

191 Keď Všeobecný súd rozhodol takto, chápal pojem „vplyv“ v ekonomickom zmysle a poskytol dostatočne jasné a presné kritériá na účely jeho uplatňovania, hoci sa od neho nevyžadovalo, aby podrobne uviedol prípady, v ktorých by sa uvedený pojem mohol uplatniť, keďže, ako vyplýva aj z bodu 184 tohto rozsudku, spôsob, akým možno chápať význam alebo vplyv, ktorý môže mať podnikateľ v dotknutom hospodárskom odvetví, do veľkej miery závisí od daného kontextu a okolností (pozri analogicky rozsudok z 1. augusta 2025, Timčenko/Rada, C-703/23 P, EU:C:2025:608, bod 34).

192 Okrem toho, keďže Všeobecný súd mohol v bode 91 piateho napadnutého rozsudku oprávnene konštatovať, že z pojmu „vplyv“ vyplýva, že sa vzťahuje na prípady, v ktorých má podnikateľ dôležitosť v dotknutom hospodárskom odvetví vzhľadom na svoje profesijné postavenie, význam svojich hospodárskych činností, rozsah svojej majetkovej účasti alebo svoje funkcie v jednej alebo viacerých spoločnostiach, ako to vyplýva z bodu 178 tohto rozsudku, nemožno sa domnievať, že tento bod 91 nerešpektuje požiadavku predvídateľnosti, ktorú vyžaduje zásada právnej istoty.

193 V druhom rade v druhej výhrade uvádzanej na podloženie prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P druhý odvolateľ v podstate tvrdí, že Všeobecný súd v bodoch 88 až 90 druhého napadnutého rozsudku zohľadnil kritériá alebo skutočnosti, ktoré neuviedol v definícii pojmu „popredný podnikateľ“, ktorú poskytol v bode 80 tohto rozsudku, a to hospodársky význam spoločnosti Yandex, v ktorej druhý odvolateľ vykonával svoju činnosť, a stretnutie s prezidentom Ruskej federácie Vladimírom Putinom, na ktorom sa tento odvolateľ zúčastnil 24. februára 2022.

194 V tejto súvislosti je pravda, že v bode 80 druhého napadnutého rozsudku Všeobecný súd identifikoval štyri nekumulatívne kritériá, na základe ktorých možno považovať podnikateľa za „popredného“ v zmysle kritéria g), a že žiadne z týchto kritérií neuvádza hospodársky význam spoločnosti, v ktorej tento podnikateľ vykonáva svoju činnosť. Je tiež pravda, že v bodoch 88 a 90 tohto rozsudku Všeobecný súd konštatoval, že Yandex bola z hospodárskeho hľadiska významnou spoločnosťou, a opieral sa okrem iného o túto skutočnosť, aby dospel k záveru, že Rada mohla druhého odvolateľa kvalifikovať ako „popredného podnikateľa“ v zmysle kritéria g).

195 Ako však vyplýva z bodov 178 a 191 tohto rozsudku, vplyv podnikateľa možno preukázať pomocou rôznych ekonomických kritérií v závislosti od daných okolností. Hospodársky význam spoločnosti, pre ktorú podnikateľ vykonáva svoju činnosť, je teda spolu s ďalšími faktormi relevantným faktorom pri určení, či je tento podnikateľ „popredný“ v zmysle kritéria g), teda, ako bolo uvedené v bode 181 tohto rozsudku, či má zásadný význam v dotknutom hospodárskom odvetví. Všeobecný súd sa tak nedopustil žiadneho nesprávneho právneho posúdenia, keď tento faktor zohľadnil v bodoch 87 až 90 druhého napadnutého rozsudku.

196 Pokiaľ ide o to, že Všeobecný súd v bode 89 druhého napadnutého rozsudku zohľadnil skutkovú okolnosť, ktorá nie je medzi kritériami uvedenými v definícii pojmu „vplyv“ v bode 80 uvedeného rozsudku, a to účasť druhého odvolateľa na stretnutí, ktoré 24. februára 2022 zorganizoval prezident Ruskej federácie Vladimír Putin, stačí uviesť, že v tomto bode 89 Všeobecný súd iba konštatoval, že táto okolnosť „potvrdzuje“ vplyv druhého odvolateľa v zmysle kritéria g). Ako pritom vyplýva z bodu 188 tohto rozsudku, všeobecná definícia pojmu tak, ako ju poskytol Všeobecný súd v bode 80 druhého napadnutého rozsudku, nemôže uvádzať jednotlivé konkrétne prípady, v ktorých sa tento pojem môže uplatniť, a už vôbec nemôže obsahovať skutkové okolnosti, ktoré umožňujú podložiť alebo potvrdiť, že na konkrétnu situáciu sa vzťahuje uvedený pojem.

197 Okrem toho zohľadnenie stretnutia z 24. februára 2022 netreba chápať v tom zmysle, že odvolateľ je popredný vzhľadom na svoje vzťahy s vládou Ruskej federácie alebo s jej prezidentom, ale v tom zmysle, že jeho zásadný význam v hospodárskom odvetví, do ktorého je zapojený, je potvrdený tým, že patrí medzi oligarchov, ktorí boli pozvaní zúčastniť sa na tomto stretnutí.

198 V treťom rade svojím druhým odvolacím dôvodom vo veci C-111/24 P piaty odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu v podstate to, že v bode 92 piateho napadnutého rozsudku nevykonal porovnávaciu analýzu výrazu „popredný“ v rôznych jazykových verziách kritéria g) a v bode 89 uvedeného rozsudku v spojení s jeho bodom 52 založil svoju teleologickú analýzu tohto pojmu na cieľoch, ktoré sa nevzťahujú na individuálne reštriktívne opatrenia, ale na odvetvové reštriktívne opatrenia, ktoré boli prijaté Úniou v súvislosti s destabilizáciou Ukrajiny Ruskou federáciou.

199 Pokiaľ ide o prvú z týchto dvoch výhrad, piaty odvolateľ nesprávne chápe bod 92 piateho napadnutého rozsudku. Všeobecný súd v ňom totiž v podstate vyslovil, že aj keby medzi jednotlivými jazykovými verziami výrazu „popredný“ v znení tohto kritéria existoval rozdiel, bolo

by v súlade s judikatúrou uvedenou v uvedenom bode a pripomenutou v bode 100 tohto rozsudku potrebné vykladať uvedené kritérium závislosti od všeobecnej štruktúry a účelu právnej úpravy, ktorej je súčasťou, čo presne urobil v bodoch 88 až 91 piateho napadnutého rozsudku.

200 V každom prípade treba pripomenúť, že medzi 24 jazykovými verziami výrazu „popredný“ neexistuje žiaden rozdiel, keďže ich možno chápať jednotne, ako to vyplýva z bodov 173 a 174 tohto rozsudku.

201 Pokiaľ ide o druhú výhradu uvedenú v bode 198 tohto rozsudku, treba pripomenúť, ako to vyplýva z bodov 118 a 121 tohto rozsudku a ako to Všeobecný súd uviedol v bodoch 52 a 89 piateho napadnutého rozsudku, že akty Únie v oblasti reštriktívnych opatrení prijímaných v súvislosti so situáciou na Ukrajine majú od roku 2014 za cieľ prostredníctvom tak odvetvových reštriktívnych opatrení, ako aj, ako v tomto prípade, individuálnych reštriktívnych opatrení, vyvíjať tlak na Ruskú federáciu a zvýšiť náklady na jej konanie smerujúce k ohrozeniu územnej celistvosti, suverenity a nezávislosti Ukrajiny, aby táto federácia ukončila svoje konanie a politiku destabilizujúce Ukrajinu, a od roku 2022 aj agresiu voči tejto tretej krajine. Všeobecný súd preto vykonal teleologickú analýzu obsiahnutú v bodoch 88 a 89 piateho napadnutého rozsudku, pričom správne identifikoval ciele sledované reštriktívnymi opatreniami vyplývajúcimi z napadnutých pôvodných aktov a z prvých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch.

202 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť prvú a druhú výhradu prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, ako aj druhý odvolací dôvod a prvú časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P.

B. O odvolacích dôvodoch založených na tom, že Všeobecný súd porušil zásadu proporcionality a článok 52 ods. 1 Charty, ako aj o druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P

203 Tento oddiel rozsudku obsahuje okrem druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P aj odvolacie dôvody založené na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa údajne dopustil Všeobecný súd v súvislosti so zásadou proporcionality a požiadavkami uvedenými v článku 52 ods. 1 Charty, a to tretí a štvrtý odvolací dôvod vo veci C-696/23 P, ako aj tretí odvolací dôvod a druhú časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P.

1. O treťom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P založenom na porušení prvej vety článku 52 ods. 1 Charty

a) Argumentácia účastníkov konania

204 Prvý odvolateľ svojím tretím odvolacím dôvodom na podloženie svojho odvolania vo veci C-696/23 P tvrdí, že Všeobecný súd sa v bode 80 prvého napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v podstate konštatoval, že obmedzenie výkonu jeho základných práv reštriktívnymi opatreniami, ktoré sa na neho vzťahujú, je „stanovené zákonom“ v zmysle prvej vety článku 52 ods. 1 Charty. Tento súd totiž v rozpore s judikatúrou Súdneho dvora neoveril, či napadnuté rozhodnutie a nariadenie, ktorými sa prijímajú tieto opatrenia, stanovujú jasné a presné pravidlá upravujúce rozsah zásahu do základných práv prvého odvolateľa zakotvených v článkoch 7 a 17 Charty, a to práva na rešpektovanie súkromného života a vlastníckeho práva. V danom prípade to však tak nie je. Kritérium g) predovšetkým nie je ani

jasné, ani presné a zakladá sa na nejednoznačných pojmoch, ktoré nespĺňajú požiadavku predvídateľnosti a neposkytujú dostatočné záruky proti svojvoľnému využívaniu voľnej úvahy Radou.

205 Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení prvého odvolateľa.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

206 Treba pripomenúť, že právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života, obydlia a komunikácie zakotvené v článku 7 Charty, ako aj vlastnícke právo upravené v článku 17 Charty, nie sú absolútnymi výsadami a že ich výkon môže podliehať obmedzeniam odôvodneným cieľmi všeobecného záujmu sledovanými Úniou, pokiaľ takéto obmedzenia skutočne zodpovedajú uvedeným cieľom všeobecného záujmu a pokiaľ vzhľadom na sledovaný cieľ nepredstavujú neprimeraný a neprijateľný zásah, ktorý by poškodzoval samotnú podstatu takto zaručených práv (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 148, a z 21. marca 2024, Landeshauptstadt Wiesbaden, C-61/22, EU:C:2024:251, bod 75).

207 V tomto kontexte prvá veta článku 52 ods. 1 Charty stanovuje, že výkon týchto práv možno obmedziť, pokiaľ sú takéto obmedzenia stanovené zákonom a rešpektujú podstatu uvedených práv.

208 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že požiadavka, podľa ktorej musia byť takéto obmedzenia stanovené zákonom (zásada zákonnosti), znamená, že samotný akt, ktorý umožňuje zásah do týchto práv, musí vymedzovať rozsah obmedzenia výkonu dotknutého práva, pričom treba spresniť jednak to, že táto požiadavka nevylučuje, aby bolo dotknuté obmedzenie formulované dostatočne všeobecne na to, aby sa mohlo prispôsobiť rôznym prípadom, ako aj zmenám situácií, a jednak to, že Súdny dvor môže v prípade potreby prostredníctvom výkladu spresniť konkrétny rozsah obmedzenia tak vzhľadom na samotné znenie dotknutej právnej úpravy Únie, ako aj na jej všeobecnú štruktúru a ciele, ktoré sleduje, vykladané s prihliadnutím na základné práva zaručené Chartou (rozsudok z 21. marca 2024, Landeshauptstadt Wiesbaden, C-61/22, EU:C:2024:251, bod 77 a citovaná judikatúra).

209 V tomto prípade je pravda, že v bode 80 prvého napadnutého rozsudku Všeobecný súd pri preskúmaní zásady zákonnosti uviedol iba to, že reštriktívne opatrenia, ktoré napadnuté akty obsahujú voči prvému odvolateľovi, boli prijaté v aktoch, ktoré sú okrem iného všeobecne záväzné a majú jasný právny základ v práve Únie. Tým však v tomto bode nepreskúmal otázku, či akty, ktoré umožňujú zásah do základných práv prvého odvolateľa, vymedzujú rozsah obmedzenia výkonu týchto práv v zmysle judikatúry pripomenutej v predchádzajúcom bode. V tomto rozsahu sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

210 V súlade s ustálenou judikatúrou však platí, že ak v odôvodnení rozhodnutia Všeobecného súdu došlo k porušeniu práva Únie, ale jeho výroková časť sa napriek tomu zdá byť dôvodná z iných právnych dôvodov, takéto porušenie nemôže viesť k zrušeniu tohto rozhodnutia a odôvodnenie treba zmeniť (rozsudok zo 4. októbra 2024, Komisia a Rada/Front Polisario, C-778/21 P a C-798/21 P, EU:C:2024:833, bod 178).

211 V tejto súvislosti je pravda, že článok 52 ods. 1 Charty vyžaduje, aby každé obmedzenie výkonu základného práva zaručeného Chartou bolo stanovené zákonom, čo znamená, že samotný právny základ, ktorý umožňuje zásah do uvedeného práva, musí jasne a presne vymedzovať rozsah

obmedzenia jeho výkonu [rozsudky zo 16. júla 2020, Facebook Ireland a Schrems, C-311/18, EU:C:2020:559, bod 175, ako aj z 8. septembra 2020, Recorded Artists Actors Performers, C-265/19, EU:C:2020:677, bod 86].

212 Všeobecný súd však dodržanie tejto požiadavky preskúmal v podstate vo svojej analýze prvého žalobného dôvodu založeného na porušení zásady proporcionality a základných práv.

213 Konkrétne v bodoch 83, 84 a 91 až 93 prvého napadnutého rozsudku konštatoval, že podmienky uplatňovania a rozsah obmedzení výkonu základných práv zaručených v článkoch 7 a 17 Charty sú jasne a presne vymedzené samotným rozhodnutím 2014/145 a nariadením č. 269/2014. Takéto reštriktívne opatrenia totiž možno prijať len vo vzťahu ku kategóriám osôb a subjektov, ktoré spĺňajú kritériá uvedené v článkoch 1 a 2 rozhodnutia 2014/145, ako aj v článku 3 nariadenia č. 269/2014, medzi ktoré patrí aj kritérium g). Navyše článok 1 ods. 2, 3 a 6 rozhodnutia 2014/145 špecifikuje prípady, v ktorých možno osobe poskytnúť výnimku zo zákazu vstupu na územie Únie a prechodu cez neho, ktorý sa na ňu vzťahuje, zatiaľ čo článok 2 ods. 3 až 5, 7 a 8 tohto rozhodnutia, ako aj články 4 až 6b nariadenia č. 269/2014 stanovujú, v ktorých prípadoch môžu byť finančné prostriedky a hospodárske zdroje osoby, ktoré boli zmrazené, uvoľnené.

214 Za týchto okolností je vzhľadom na dôvody uvedené v inej časti prvého napadnutého rozsudku dôvodný záver Všeobecného súdu uvedený v jeho bode 80, podľa ktorého sú reštriktívne opatrenia, ktoré napadnuté akty obsahujú voči prvému odvolateľovi, stanovené zákonom v zmysle prvej vety článku 52 ods. 1 Charty.

215 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť tretí odvolací dôvod vo veci C-696/23 P.

2. O štvrtom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P a treťom odvolacom dôvode vo veci C-704/23 P, založených na porušení druhej vety článku 52 ods. 1 Charty, ako aj o druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P založenej na porušení zásady proporcionality

a) Argumentácia účastníkov konania

216 Štvrtý odvolací dôvod uvádzaný na podloženie odvolania vo veci C-696/23 P má šesť častí.

217 V prvej časti tohto odvolacieho dôvodu prvý odvolateľ v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 88 a 90 prvého napadnutého rozsudku konštatoval, že reštriktívne opatrenia, ktoré mu boli uložené, sú spôsobilé a nevyhnutné na dosiahnutie cieľov, ktoré sleduje Únia. Pokiaľ totiž ide po prvé o bod 88 uvedeného rozsudku, tieto opatrenia nemali na Ruskú federáciu najmenší vplyv, pričom úvahy uvedené v tomto bode 88 navyše neumožňujú podložiť ich proporcionalitu. Prvý odvolateľ predovšetkým tvrdí, že otázka, či previedol svoje akcie v spoločnosti TMK a v skupine Sinara bola na účely posúdenia spôsobilosti reštriktívnych opatrení dosiahnuť sledované ciele relevantnou skutočnosťou, ktorú mal Všeobecný súd preskúmať vzhľadom na predložené návrhy na vykonanie dokazovania. Okrem toho, pokiaľ ide po druhé o bod 90 uvedeného rozsudku, prvý odvolateľ sa domnieva, že na rozdiel od toho, čo vyslovil Všeobecný súd, nemohol navrhnúť menej obmedzujúce opatrenia, keďže takéto opatrenia by boli rovnako nespôsobilé dosiahnuť sledované ciele.

218 V druhej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu prvý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 94 prvého napadnutého rozsudku konštatoval, že napriek dôkazom predloženým v konaní na Všeobecnom súde, nebolo tvrdenie, že reštriktívne opatrenia zavedené napadnutým rozhodnutím a nariadením v konečnom dôsledku slúžia záujmom Ruskej federácie, dostatočne právne podložené.

219 V tretej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu prvý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa nevyjadril k jeho tvrdeniu, podľa ktorého sú reštriktívne opatrenia, ktoré mu boli uložené, neprimerané, keďže členské štáty nákupom fosílnych palív prispievajú na financovanie nákladov na vojnu, ktorú vedie Ruská federácia.

220 Na podloženie štvrtej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu prvý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 90 prvého napadnutého rozsudku nezohľadnil skutočnosť, že v praxi nemohol obísť uložené obmedzenia, čo mohol Všeobecný súd zistiť, ak by zohľadnil návrhy na vykonanie dôkazov týkajúce sa prevodu jeho akcií.

221 Prvý odvolateľ v piatej a šiestej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 81, 82 a 93, ako aj v bodoch 83, 84, 91 a 92 prvého napadnutého rozsudku prikladal na účely preskúmania proporcionality reštriktívnych opatrení, ktoré sa na neho vzťahujú, príliš veľký význam ich pravidelnému prehodnocovaniu, ako aj možnostiam požiadať o povolenie na použitie finančných prostriedkov alebo získať cestovné povolenie z humanitárnych dôvodov.

222 Na podloženie svojho tretieho odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P druhý odvolateľ napáda bod 143 druhého napadnutého rozsudku, lebo Všeobecný súd na rozdiel od toho, čo vyhlásil v tomto bode, neoveril, či reštriktívne opatrenia zavedené a ponechané v platnosti napadnutými aktmi boli spôsobilé dosiahnuť nimi sledované ciele. Dokazovanie vykonané Všeobecným súdom v uvedenom bode sa totiž nevzťahuje na preskúmanie spôsobilosti reštriktívnych opatrení dosiahnuť tieto ciele. Reštriktívne opatrenia uložené druhému odvolateľovi pritom nie sú spôsobilé vyvinúť akýkoľvek tlak na vedúcich predstaviteľov Ruskej federácie, ovplyvniť jej politiku alebo mať akýkoľvek vplyv na dotknuté hospodárske odvetvie.

223 V druhej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu v tej istej veci druhý odvolateľ tvrdí, že bod 166 druhého napadnutého rozsudku, ktorý sa týka proporcionality obmedzenia výkonu jeho základných práv a ktorý odkazuje najmä na analýzu proporcionality vykonanú v bode 143 uvedeného rozsudku, je v dôsledku toho tiež dotknutý nesprávnym právnym posúdením.

224 Rada k tomu uvádza, že vo veci C-696/23 P sa prvý odvolateľ snaží v prvej, druhej a štvrtej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu spochybniť posúdenie skutkového stavu Všeobecným súdom, pričom takéto preskúmanie skutkového stavu nepatrí v prípade, ak sa netvrdí skreslenie, do právomoci Súdneho dvora v odvolacom konaní.

225 V zostávajúcej časti Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení prvého a druhého odvolateľa.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

1) O prípustnosti prvej, druhej a štvrtej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P

226 Pokiaľ ide o prípustnosť prvej a štvrtej časti štvrtého odvolacieho dôvodu uvádzaných na podloženie odvolania vo veci C-696/23 P, na základe judikatúry Súdneho dvora pripomenutej v bode 158 tohto rozsudku treba konštatovať, že prvý odvolateľ sa nesnaží spochybniť skutkové zistenia a posúdenia Všeobecného súdu. Naopak, tomuto súdu vytýka, že na účely posúdenia proporcionality zásahu do jeho základných práv spôsobeného reštriktívnymi opatreniami, ktoré mu boli uložené, ako aj existencie rizika obchádzania týchto opatrení, nezohľadnil jednu skutkovú okolnosť, a to prevod jeho akcií v spoločnosti TMK a v skupine Sinara. Takéto tvrdenie sa rovná návrhu, aby Súdny dvor preskúmal prípadné porušenie zásady proporcionality, ako aj pravidiel v oblasti dôkazného bremena a vykonávania dôkazov Všeobecným súdom, na čo má Súdny dvor právomoc v odvolacom konaní (pozri v tomto zmysle rozsudok z 1. augusta 2025, Timčenko/Rada, C-702/23 P, EU:C:2025:605, bod 25 a citovanú judikatúru). Za týchto okolností sú tieto dve časti prípustné.

227 Naproti tomu treba uviesť, že v druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu uvádzaného vo veci C-696/23 P chce prvý odvolateľ dosiahnuť nové posúdenie dôkazných prostriedkov, ktoré predložil na podloženie svojej žaloby v prvostupňovom konaní, aby preukázal, že dotknuté reštriktívne opatrenia sú na rozdiel od toho, čo vyslovil Všeobecný súd v bode 94 prvého napadnutého rozsudku, výhodné pre vládu Ruskej federácie vzhľadom na nútený návrat mnohých podnikateľov do tejto krajiny. Takáto argumentácia, v ktorej tento odvolateľ netvrdí, že Všeobecný súd skreslil tieto dôkazné prostriedky, musí byť v súlade s judikatúrou Súdneho dvora pripomenutou v bode 158 tohto rozsudku zamietnutá ako neprípustná.

228 Z toho vyplýva, že iba prvá a štvrtá časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P sú prípustné.

2) O veci samej

i) Úvodné pripomienky

229 Po prvé, pokiaľ ide o proporcionalitu reštriktívnych opatrení prijatých Úniou alebo všeobecných pravidiel upravených v aktoch Únie, ktorými sa ukladajú takéto opatrenia, Súdny dvor pripomenul, že zásada proporcionality si vyžaduje, aby prostriedky zavedené ustanovením práva Únie boli spôsobilé dosiahnuť legitímne ciele sledované dotknutou právnou úpravou a nešli nad rámec toho, čo je na ich dosiahnutie nevyhnutné (rozsudky z 31. januára 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a i./Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 102, ako aj citovaná judikatúra, a z 9. júla 2020, Haswani/Rada, C-241/19 P, EU:C:2020:545, bod 99).

230 Pokiaľ ide o súdne preskúmanie dodržania požiadaviek vyplývajúcich zo zásady proporcionality, treba pripomenúť, že Súdny dvor priznal Rade širokú mieru voľnej úvahy pri zavedení režimu reštriktívnych opatrení v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Únie, ktorý si od nej vyžaduje rozhodnutia politického, hospodárskeho a sociálneho charakteru, a v rámci ktorého musí vykonávať komplexné posúdenia a hodnotenia. Súdny dvor z toho vyvodil, že otázkou nie je, či opatrenie prijaté podľa takéhoto režimu bolo jediné alebo najlepšie možné, ale že iba zjavná nevhodnosť takéhoto opatrenia na dosiahnutie cieľa, ktorý chce Rada sledovať, môže ovplyvniť jeho zákonnosť. Súdny dvor tiež spresnil, že aj keď má Rada širokú mieru voľnej úvahy, je

povinná založiť svoje rozhodnutie na objektívnych kritériách a preskúmať, či ciele sledované prijatým opatrením môžu odôvodniť dokonca aj značné negatívne hospodárske dôsledky pre niektoré hospodárske subjekty [pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. novembra 2013, Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 120 a citovanú judikatúru; z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 146, ako aj z 9. júla 2020, Haswani/Rada, C-241/19 P, EU:C:2020:545, bod 100].

231 Po druhé, ako bolo pripomenuté v bode 206 tohto rozsudku, výkon základných práv, ako sú základné práva zakotvené v článkoch 7 a 17 Charty, ako aj v jej článku 16 týkajúcom sa slobody podnikania, môže podliehať obmedzeniam odôvodneným cieľmi všeobecného záujmu, ktoré sleduje Únia, za predpokladu, že takéto obmedzenia skutočne zodpovedajú uvedeným cieľom a nepredstavujú vzhľadom na sledovaný cieľ neprimeraný a neprijateľný zásah, ktorý by poškodzoval samotnú podstatu takto zaručených práv. Súdny dvor tiež spresnil, že reštriktívne opatrenia majú z povahy veci účinky, ktoré zasahujú do práva na rešpektovanie súkromného života, vlastníckeho práva a slobodného výkonu povolania, čím spôsobujú ujmu osobám, na ktoré sa vzťahujú (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. novembra 2013, Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, body 121 až 123, ako aj citovanú judikatúru, a z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 148 a 149).

232 V súlade s článkom 52 ods. 1 Charty akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v tejto Charte musí byť stanovené zákonom, rešpektovať ich podstatu a za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality možno tieto práva a slobody obmedziť len vtedy, ak je to nevyhnutné a skutočne to zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, alebo ak je to potrebné na ochranu práv a slobôd iných. V tomto rámci sa judikatúra uvedená v bodoch 229 a 230 tohto rozsudku má uplatniť aj na účely určenia, či zásah do základných práv dotknutej osoby, ktorý predstavujú reštriktívne opatrenia, je alebo nie je neprimeraný (pozri v tomto zmysle rozsudky z 31. januára 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a i./Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, body 101 až 103, ako aj z 9. júla 2020, Haswani/Rada, C-241/19 P, EU:C:2020:545, body 98 až 100).

233 Z bodov 229 až 232 tohto rozsudku vyplýva, že na účely určenia, či reštriktívne opatrenia prijaté Úniou alebo všeobecné pravidlá upravené v akte Únie, ktorým sa ukladajú takéto opatrenia, rešpektujú zásadu proporcionality, alebo či je zásah do práv alebo slobôd zaručených Chartou spôsobený obmedzeniami týchto práv alebo slobôd aktom Únie, ktorým sa ukladajú reštriktívne opatrenia, primeraný, treba overiť po prvé, či tieto opatrenia alebo pravidlá zodpovedajú cieľu všeobecného záujmu uznanému Úniou, po druhé, či nie sú vzhľadom na tento cieľ zjavne nevhodné, t. j. či nie sú zjavne nespôsobilé na jeho dosiahnutie, a po tretie, či tieto opatrenia alebo prípadne dotknuté obmedzenie nejdú zjavne nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedeného cieľa (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. novembra 2013, Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 126, ako aj zo 17. septembra 2020, Rosneft a i./Rada, C-732/18 P, EU:C:2020:727, body 110 až 115 a bod 117).

234 Na základe tohto analytického rámca teda treba preskúmať, či, ako to tvrdia prvý a druhý odvolateľ, sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia vo svojom posúdení proporcionality reštriktívnych opatrení prijatých na úrovni Únie proti druhému odvolateľovi alebo proporcionality zásahu do základných práv prvého a druhého odvolateľa, zakotvených v článkoch 7 a 17 Charty, a v prípade druhého odvolateľa aj v jej článku 16.

235 Cieľom dotknutých reštriktívnych opatrení je vyvíjať tlak na vládu Ruskej federácie a zvýšiť náklady na jej konanie smerujúce k narušeniu územnej celistvosti, suverenity a nezávislosti Ukrajiny. Ide o legitímny cieľ, ktorý patrí medzi ciele sledované v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky uvedené v článku 21 ods. 2 písm. b) a c) ZEÚ, ktorými sú jednak upevňovanie a podpora demokracie, právneho štátu, ľudských práv a zásad medzinárodného práva a jednak zachovanie mieru, predchádzanie konfliktom a posilňovanie medzinárodnej bezpečnosti (pozri analogicky rozsudky z 28. novembra 2013, Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 124; z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 115, ako aj z 31. januára 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a i./Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 104). Prvý a druhý odvolateľ napokon vo svojej argumentácii nespochybňujú legitimitu tohto cieľa.

ii) Analýza

236 V prvom rade, pokiaľ ide o tvrdenie druhého odvolateľa, že Všeobecný súd v rámci svojej analýzy proporcionality reštriktívnych opatrení prijatých na úrovni Únie proti tomuto odvolateľovi a proporcionality zásahu do jeho základných práv vyplývajúceho z týchto opatrení, v bodoch 143 a 166 druhého napadnutého rozsudku nepreskúmal, či sú uvedené opatrenia vhodné vzhľadom na ciele sledované napadnutými aktmi, treba uviesť, že uvedený odvolateľ nesprávne chápe tieto body.

237 Po prvé odkazy na judikatúru Všeobecného súdu uvedené v bode 143 druhého napadnutého rozsudku, najmä odkaz na bod 116 rozsudku z 12. marca 2014, Al-Assad/Rada (T-202/12, EU:T:2014:113), v ktorom Všeobecný súd konštatoval, že vhodnosť dotknutých reštriktívnych opatrení vyplývala zo zásadného významu, ktorý má pre medzinárodné spoločenstvo cieľ všeobecného záujmu sledovaný týmito opatreniami, totiž umožňujú pochopiť, že Všeobecný súd v tomto bode 143 analogicky usúdil, že vzhľadom na význam cieľov sledovaných dotknutými reštriktívnymi opatreniami, ktoré druhý odvolateľ nespochybnil a ktoré boli pripomenuté v bode 235 tohto rozsudku, boli tieto opatrenia vhodné na ich dosiahnutie.

238 Po druhé, keďže bod 166 druhého napadnutého rozsudku odkazuje na analýzu obsiahnutú najmä v jeho bode 143, treba konštatovať, že Všeobecný súd preskúmal vhodnosť uvedených opatrení vzhľadom na nimi sledované ciele a dospel k záveru, že boli vhodné na ich dosiahnutie. Všeobecný súd okrem toho v tomto bode 143 v súlade s judikatúrou Súdneho dvora pripomenutou v bodoch 231 a 233 tohto rozsudku v podstate usúdil, že negatívne dôsledky vyplývajúce zo zásahu do základných práv spôsobeného reštriktívnymi opatreniami uloženými druhému odvolateľovi nemožno považovať za neprimerané, lebo nejdú zjavne nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie sledovaného cieľa.

239 V druhom rade treba po prvé preskúmať prvú a štvrtú časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P, v ktorých prvý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že sa na účely určenia, či bolo obmedzenie výkonu jeho základných práv primerané, dopustil nesprávneho právneho posúdenia vo svojej analýze, ktorú urobil v bodoch 88 a 90 prvého napadnutého rozsudku a ktorá sa týkala vhodnosti reštriktívnych opatrení na dosiahnutie sledovaných cieľov, ako aj nevyhnutnosti tohto obmedzenia.

240 Najprv treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry výhrady smerujúce proti nadbytočným dôvodom rozhodnutia Všeobecného súdu nemôžu mať za následok zrušenie tohto rozhodnutia, a sú teda neúčinné (rozsudok z 2. októbra 2019, Crédit Mutuel Arkéa/ECB, C-152/18 P a C-153/18 P, EU:C:2019:810, bod 68, ako aj citovaná judikatúra). Keďže bod 88

prvého napadnutého rozsudku je uvedený slovným spojením „platí to o to viac, že“, treba z toho vyvodiť, že dôvody, ktoré nasledujú po tomto slovnom spojení, sú nadbytočné vo vzťahu k dôvodom, ktoré mu predchádzajú, uvedeným v bode 87 tohto rozsudku, ktorý prvý odvolateľ nenapáda a v ktorom Všeobecný súd konštatoval, že reštriktívne opatrenia zavedené napadnutým rozhodnutím a nariadením sú vhodné na dosiahnutie sledovaných cieľov. Tvrdenia prvého odvolateľa smerujúce proti bodu 88 prvého napadnutého rozsudku treba preto zamietnuť ako neúčinné.

241 Ďalej treba uviesť, že nie je dôvodné tvrdenie prvého odvolateľa, že Všeobecný súd bol nekonzistentný, keď v bode 90 prvého napadnutého rozsudku konštatoval, že prvý odvolateľ mal uviesť, aké opatrenia, ktoré by boli menej obmedzujúce, ale rovnako účinné vzhľadom na ciele sledované Radou, mohla Rada prijať na zmiernenie negatívnych dôsledkov vyplývajúcich z obmedzenia výkonu jeho základných práv, hoci neexistuje žiadne vhodné alternatívne opatrenie. V tomto bode prvého napadnutého rozsudku totiž Všeobecný súd po tom, čo sám uviedol takéto menej obmedzujúce opatrenia a konštatoval, že neumožňujú rovnako účinne dosiahnuť sledované ciele, poznamenal, že prvý odvolateľ neuviedol žiadne ďalšie príklady takýchto opatrení. Všeobecný súd však nemôže bez takýchto príkladov napraviť nečinnosť prvého odvolateľa (pozri v tomto zmysle rozsudok z 25. júna 2020, VTB Bank/Rada, C-729/18 P, EU:C:2020:499, body 85 až 87), rovnako ako nemožno predpokladať, že prípadné alternatívne opatrenia, ktoré by tento odvolateľ mohol uviesť, by Všeobecný súd nevyhnutne považoval za nevhodné.

242 Napokon, pokiaľ ide konkrétnejšie o štvrtú časť prvého odvolacieho dôvodu, smerujúcu proti bodu 90 prvého napadnutého rozsudku, Všeobecný súd nebol v tomto bode povinný preskúmať, či prvý odvolateľ nebol v dôsledku údajnej straty svojej schopnosti ovládať spoločnosť TMK a skupinu Sinara schopný obísť reštriktívne opatrenia, ktoré mu boli uložené. Bod 90 tohto rozsudku sa totiž týka výlučne otázky, či existovali menej obmedzujúce, ale rovnako účinné reštriktívne opatrenia na dosiahnutie sledovaných cieľov. Hoci preskúmanie rizika obchádzania môže byť užitočné na určenie existencie takýchto alternatívnych opatrení, samotná skutočnosť, že osoba, na ktorú sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, nemôže tieto opatrenia obísť, neznamená, že z toho vyplývajúce obmedzenie výkonu jej základných práv ide zjavne nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie týchto cieľov.

243 Po druhé treba zamietnuť aj tretiu časť štvrtého odvolacieho dôvodu, v ktorej prvý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že sa nevyjadril k jeho tvrdeniu, podľa ktorého sú reštriktívne opatrenia, ktoré mu boli uložené, neprimerané, keďže členské štáty nákupom fosílnych palív prispievajú Ruskej federácii na financovanie nákladov na vojnu. Analogicky s tým, čo Všeobecný súd vyslovil v bodoch 87 a 89 prvého napadnutého rozsudku, ktoré tento odvolateľ vo svojom odvolaní nenapadol, totiž takáto okolnosť z dôvodu, že ide o otázku týkajúcu sa obchodných vzťahov medzi suverénnymi štátmi, objektívne nesúvisí s kritériom g) a s cieľom, ktorý sledujú reštriktívne opatrenia zavedené napadnutým rozhodnutím a nariadením, ktorým je vyvíjať prostredníctvom individuálnych reštriktívnych opatrení dodatočný tlak na vládu tejto federácie a zvýšiť náklady na jej konanie smerujúce k narušeniu územnej celistvosti, suverenity a nezávislosti Ukrajiny. V súlade s judikatúrou pripomenutou v bode 101 tohto rozsudku teda prvý odvolateľ mohol z týchto bodov prvého napadnutého rozsudku pochopiť, prečo nebolo možné takémuto tvrdeniu vyhovieť pri preskúmaní proporcionality zásahu do jeho základných práv.

244 Po tretie, pokiaľ ide o piatu a šiestu časť štvrtého odvolacieho dôvodu, v ktorých prvý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu v podstate to, že v bodoch 81 až 84, ako aj v bodoch 92 a 93 prvého napadnutého rozsudku, prikladal na účely preskúmania proporcionality zásahu do jeho základných práv príliš veľký význam pravidelnému prehodnocovaniu reštriktívnych opatrení, ktoré sa na neho vzťahujú, a možnostiam požiadať o povolenie na použitie finančných prostriedkov alebo získať cestovné povolenie z humanitárnych dôvodov, tieto časti treba zamietnuť.

245 Jednak sa totiž body 81 až 84 prvého napadnutého rozsudku netýkajú preskúmania požiadavky proporcionality uvedenej v druhej vete článku 52 ods. 1 Charty Všeobecným súdom, ale preskúmania požiadavky uvedenej v prvej vete tohto ustanovenia, podľa ktorej každé obmedzenie základných práv musí rešpektovať podstatu týchto práv. V piatej a šiestej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu však prvý odvolateľ tvrdí iba nesprávne právne posúdenie, ktorého sa mal dopustiť Všeobecný súd pri svojom preskúmaní zásady proporcionality vzhľadom na zásah do jeho základných práv.

246 Okrem toho, pokiaľ ide o body 92 a 93 prvého napadnutého rozsudku, stačí uviesť, že prvý odvolateľ nešpecifikoval dôvody, pre ktoré Všeobecný súd údajne prikladal „príliš veľký význam“ aspektom uvedeným v týchto bodoch. Všeobecný súd v nich totiž uviedol iba to, že pravidelné prehodnocovanie reštriktívnych opatrení, ako aj existencia výnimiek, ktoré možno poskytnúť na použitie zmrazených finančných prostriedkov a hospodárskych zdrojov alebo na vstup na územie Únie, prispievajú k preukázaniu proporcionality zásahu do základných práv prvého odvolateľa.

247 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť prvú časť a tretiu až šiestu časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P, ako aj tretí odvolací dôvod a druhú časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P.

3. O druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P

a) Argumentácia účastníkov konania

248 V druhej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu, uvádzanej na podloženie svojho odvolania vo veci C-111/24 P, sa piaty odvolateľ domnieva, že definícia pojmu „poprední podnikatelia“, ktorú poskytol Všeobecný súd v bode 91 napadnutého rozsudku, neprimerane zasahuje do jeho slobody podnikania a jeho vlastníckeho práva, ktoré sú zakotvené v článkoch 16 a 17 Charty. Keďže totiž jediné opatrenia, ktoré by podnikateľ, na ktorého sa vzťahuje kritérium g), mohol rozumne prijať, by spočívali v strate jeho postavenia, napríklad predajom jeho akcií alebo podielov, reštriktívne opatrenia by už nemali dočasnú a zvratnú povahu, ale stali by sa naopak definitívnymi a nezvratnými.

249 Rada sa domnieva, že túto časť treba vzhľadom na jej nejasnosť vyhlásiť za neprípustnú. Okrem toho spochybňuje dôvodnosť tvrdení piateho odvolateľa.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

250 Na úvod treba so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora pripomenutú v bode 157 tohto rozsudku konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Rada, je výhrada formulovaná v rámci druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P napriek svojej stručnosti dostatočne zrozumiteľná.

251 Vo veci samej treba pripomenúť, že podľa všeobecnej zásady výkladu sa má akt Únie vykladať, pokiaľ je to možné, spôsobom, ktorý nespochybní jeho platnosť, a v súlade s celým primárnym právom a najmä s ustanoveniami Charty (rozsudok z 15. februára 2016, N., C-601/15 PPU, EU:C:2016:84, bod 48 a citovaná judikatúra).

252 V tomto prípade Všeobecný súd v bode 91 piateho napadnutého rozsudku v podstate konštatoval, že na to, aby sa na podnikateľov vzťahovalo kritérium g), musia byť považovaní za „popredných“ vzhľadom na dôležitosť, ktorú majú na základe rôznych ekonomických kritérií v hospodárskom odvetví, do ktorého sú zapojení, pričom pri tomto výklade nedošlo k žiadnemu nesprávnemu právnemu posúdeniu, ako to vyplýva z bodov 178 a 181 tohto rozsudku. Treba teda overiť, či Všeobecný súd týmto postupom vykonal výklad kritéria g), ktorý nie je v súlade so základnými právami zakotvenými v článkoch 16 a 17 Charty z dôvodu, že má so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora pripomenutú v bode 233 tohto rozsudku za následok neprimeraný zásah do týchto práv.

253 V tejto súvislosti treba po prvé konštatovať, že z rovnakých dôvodov, ako sú uvedené v bode 235 tohto rozsudku, kritérium g) zodpovedá legitímnemu cieľu, ktorý patrí medzi ciele sledované v rámci spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Únie, a to, ako pripomenul Všeobecný súd v bodoch 52, 54, 89 a 122 piateho napadnutého rozsudku, cieľu, ktorým je zvýšiť tlak vyvíjaný na vládu Ruskej federácie, ako aj náklady na konanie tejto federácie smerujúce k narušeniu územnej celistvosti, suverenity a nezávislosti Ukrajiny.

254 Po druhé z dôvodov uvedených v bodoch 52 až 55 piateho napadnutého rozsudku, ktoré piaty odvolateľ nenapadol, treba konštatovať, že reštriktívne opatrenia prijaté na základe kritéria g) nie sú vzhľadom na tento cieľ zjavne nevhodné, lebo nie sú zjavne nespôsobilé na jeho dosiahnutie.

255 Po tretie treba preskúmať, či je zásah do základných práv zakotvených v článkoch 16 a 17 Charty, vyplývajúci z reštriktívnych opatrení prijatých na základe kritéria g), neprimeraný z dôvodu, že ide zjavne nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie uvedeného cieľa.

256 Vzhľadom na tak zásadný cieľ, akým je ukončenie agresie páchanej voči nezávislému štátu, akým je Ukrajina, v rozpore s medzinárodným právom, a ochrana územnej celistvosti, suverenity a nezávislosti tejto tretej krajiny, však nemožno tento zásah považovať za tak neprimeraný a neprijateľný, že by zjavne išiel nad rámec toho, čo je nevyhnutné na dosiahnutie tohto cieľa.

257 Za týchto okolností nemožno konštatovať, že v dôsledku správneho výkladu pojmu „vplyv“ v zmysle kritéria g), ktorý prijal Všeobecný súd, je zásah do základných práv piateho odvolateľa vyplývajúci z reštriktívnych opatrení prijatých na základe tohto kritéria neprimeraný.

258 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť druhú časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-111/24 P.

C. O odvolacích dôvodoch založených na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Všeobecný súd vo svojej analýze námietok nezákonnosti kritéria g)

259 Tento oddiel rozsudku sa zaoberá druhou časťou tretieho odvolacieho dôvodu vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P a tretím odvolacím dôvodom vo veci C-111/24 P, v ktorých tretí až piaty odvolateľ napádajú analýzu Všeobecného súdu týkajúcu sa námietok nezákonnosti kritéria g), ktoré vzniesli v prvostupňovom konaní na základe článku 277 ZFEÚ.

1. O treťom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P

a) Argumentácia účastníkov konania

260 Svojím tretím odvolacím dôvodom uvádzaným na podloženie svojho odvolania vo veci C-111/24 P piaty odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietol námietku nezákonnosti kritéria g), ktorú na ňom vzniesol.

261 Úvaha Všeobecného súdu v bode 37 piateho napadnutého rozsudku je totiž podľa tohto odvolateľa nesprávna, pretože by mala za následok, že článok 215 ods. 2 ZFEÚ by Rade umožňoval prijať reštriktívne opatrenia voči ktorejkoľvek kategórii osôb, ktorú určí, aj keď tieto osoby nemajú žiadny vzťah s režimom dotknutej tretej krajiny. Všeobecný súd predovšetkým nezohľadnil opačnú judikatúru vyplývajúcu z rozsudku z 13. marca 2012, Tay Za/Rada (C-376/10 P, EU:C:2012:138), ktorého závery stále platia napriek tomu, že reštriktívne opatrenia, o ktoré išlo vo veci, v ktorej bol vyhlásený tento rozsudok, boli založené na článkoch 60 a 301 ES.

262 Piaty odvolateľ dodáva, že Únia kreatívne využila tieto dva články, aby mohla prijať režimy „inteligentných sankcií“ („smart sanctions“), t. j. cielenejšie a selektívnejšie opatrenia, ako je zmrazenie finančných prostriedkov alebo zákazy cestovať, voči jednotlivcom alebo subjektom, ktoré sú spojené s vedúcimi predstaviteľmi dotknutej tretej krajiny, ekonomicky ich podporujú alebo sú nimi priamo či nepriamo ovládané, pričom sa takto systematicky vyžaduje dostatočný vzťah medzi týmito jednotlivcami alebo subjektmi a danou treťou krajinou. Aby potvrdila tieto nové postupy a vybavila Úniu právnym rámcom, ktorý je vhodnejší ako dva vyššie uvedené články Zmluvy o ES, Lisabonská zmluva zaviedla do práva Únie súčasný článok 215 ZFEÚ. Členské štáty týmto formálne začlenili prax „inteligentných sankcií“ do textovej architektúry zakladajúcich zmlúv Únie, pričom nijako nezmenili právny stav, ako to nesprávne tvrdil Všeobecný súd v bode 37 piateho napadnutého rozsudku.

263 Piaty odvolateľ dodáva, že požiadavka takéhoto vzťahu je nevyhnutná, aby sa zabránilo tomu, že inštitúcie Únie dostanú voľnú ruku, čo by im umožnilo ukladať reštriktívne opatrenia akejkoľvek osobe alebo kategórii osôb. Ukladaním cielených sankcií sa Únia rozhodla pre spravodlivejší sankčný režim, ktorý je výrazom Únie koncipovanej ako priestor práv a slobôd.

264 Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení piateho odvolateľa.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

265 Svojím tretím odvolacím dôvodom piaty odvolateľ v podstate tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bode 37 piateho napadnutého rozsudku konštatoval, že na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ sa reštriktívne opatrenia môžu vzťahovať na každú osobu, a to aj keď neexistuje dostatočný vzťah medzi kategóriou osôb, na ktorú sa tieto opatrenia zameriavajú, a dotknutou treťou krajinou.

266 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že ako to Všeobecný súd správne zdôraznil v bode 37 piateho napadnutého rozsudku, článok 215 ods. 2 ZFEÚ upravuje možnosť Rady prijať reštriktívne opatrenia nielen voči vedúcim predstaviteľom tretej krajiny a osobám alebo subjektom, ktoré sú s nimi spojené alebo nimi priamo či nepriamo ovládané, ale aj voči osobám a subjektom, ktoré nemajú žiaden vzťah s vládnucim režimom takejto krajiny, pričom treba spresniť, že právo Únie už pred Lisabonskou zmluvou upravovalo túto dvojitú možnosť, a to jednak na základe

článkov 60 a 301 ES a jednak na základe týchto ustanovení a článku 308 ES (pozri v tomto zmysle rozsudky z 3. septembra 2008, Kadi a Al Barakaat International Foundation/Rada a Komisia, C-402/05 P a C-415/05 P, EU:C:2008:461, body 166 a 216; z 13. marca 2012, Tay Za/Rada, C-376/10 P, EU:C:2012:138, body 63 a 64, ako aj z 19. júla 2012, Parlament/Rada, C-130/10, EU:C:2012:472, body 51 až 53 a 73).

267 To však neznamená, že Rada môže na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ prijať reštriktívne opatrenia voči osobám a subjektom, ktoré nemajú objektívny vzťah s touto krajinou.

268 Zo znenia článku 215 ods. 2 ZFEÚ totiž vyplýva, ako to pripomenul samotný Všeobecný súd v bode 37 piateho napadnutého rozsudku, že Rada môže na základe tohto ustanovenia prijať reštriktívne opatrenia voči fyzickým alebo právnickým osobám, skupinám alebo neštátnym subjektom len vtedy, ak to stanovuje rozhodnutie prijaté v súlade s ustanoveniami kapitoly 2 hlavy V Zmluvy o EÚ, ktorej súčasťou je článok 29 tejto Zmluvy.

269 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že článok 29 ZEÚ oprávňuje Radu prijímať rozhodnutia, ktoré vymedzujú pozíciu Únie k určitej záležitosti geografickej alebo vecnej povahy, pričom takáto pozícia môže zahŕňať reštriktívne opatrenia proti fyzickým alebo právnickým osobám, skupinám alebo neštátnym subjektom. V tomto rámci je úlohou Rady vymedziť, či dokonca spresniť predmet reštriktívnych opatrení, ktoré Únia prijíma v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, pričom v tejto súvislosti disponuje značnou voľnosťou a rozhoduje jednomyseľne (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 87, 88 a 90, ako aj zo 16. októbra 2025, Timčenko a Timčenko/Rada, C-805/24 P, EU:C:2025:792, body 20 a 23).

270 Značnú voľnosť, ktorou Rada disponuje v tejto súvislosti, možno vysvetliť širokým rozsahom cieľov a účelov Únie v tejto oblasti, ako sú uvedené v článku 3 ods. 5 a v článku 21 ZEÚ, ako aj v osobitných ustanoveniach týkajúcich sa spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Únie, najmä v článkoch 23 a 24 ZEÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 88).

271 Predovšetkým, ako to v podstate vyplýva z bodu 230 tohto rozsudku, Rada má širokú mieru voľnej úvahy, pokiaľ ide o predmet reštriktívnych opatrení prijímaných v uvedenej oblasti, ako aj o vymedzenie a pôsobnosť všeobecných kritérií, na základe ktorých možno tieto opatrenia prijať (pozri v tomto zmysle rozsudok z 21. apríla 2015, Anbouba/Rada, C-605/13 P, EU:C:2015:248, bod 41). Súdny dvor, ktorý má na základe článku 275 druhého odseku v spojení s článkom 263 štvrtým odsekom ZFEÚ právomoc na posúdenie zákonnosti aktov Únie, ktorými sa stanovujú reštriktívne opatrenia voči fyzickým alebo právnickým osobám, skupinám a neštátnym subjektom, a teda zákonnosti kritérií zaradenia na zoznam, ktoré sú v nich uvedené, tak z toho vyvodil, že iba zjavná nevhodnosť takéhoto aktu na dosiahnutie cieľa, ktorý chce príslušná inštitúcia sledovať, môže ovplyvniť zákonnosť tohto aktu (pozri v tomto zmysle rozsudky z 23. apríla 2013, Gbagbo a i./Rada, C-478/11 P až C-482/11 P, EU:C:2013:258, bod 57, ako aj z 31. januára 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a i./Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 103).

272 Napriek širokej miere voľnej úvahy, ktorú má Rada pri definovaní predmetu reštriktívnych opatrení, ktoré Únia prijíma v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky, ako aj právnych kritérií umožňujúcich uloženie reštriktívnych opatrení, však každé rozhodnutie,

ktorým sa prijímajú takéto opatrenia na základe článku 29 ZEÚ so zámerom vyvinúť tlak na tretiu krajinu, ako je to v tomto prípade, musí definovať a presne vymedziť, čo je cieľom sledovaným týmto tlakom, ako aj kategórie osôb alebo subjektov, na ktoré sa tieto kritériá vzťahujú.

273 V tomto rámci musí z takéhoto rozhodnutia prostredníctvom kritérií, ktoré stanovuje, vyplývať objektívny vzťah medzi týmito kategóriami osôb alebo subjektov a dotknutou treťou krajinou vzhľadom na takto definovaný a vymedzený cieľ. Tieto kategórie musia byť predovšetkým stanovené tak, aby osoby a subjekty, ktoré zahŕňajú, udržiavali objektívny vzťah s touto treťou krajinou, aby reštriktívne opatrenia uložené na tomto základe mohli spôsobom, ktorý nie je zjavne nevhodný, dosiahnuť cieľ tlaku, ktorý chce Únia takto vyvíjať. Bez takéhoto vzťahu je kritérium zaradenia na zoznam osôb, na ktoré sa vzťahujú takéto opatrenia, zjavne nevhodné na dosiahnutie sledovaného cieľa, a preto ho treba považovať za nezákonné (pozri v tomto zmysle rozsudok z 31. januára 2019, Islamic Republic of Iran Shipping Lines a i./Rada, C-225/17 P, EU:C:2019:82, bod 111).

274 Keď Rada prijíma nariadenie na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ, musí sa aj do tohto nariadenia nevyhnutne premietnuť takýto vzťah, pričom však toto nariadenie nesmie meniť jeho rozsah. Keďže totiž cieľom takéhoto nariadenia je vykonať rozhodnutie prijaté v oblasti spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky na základe článku 29 ZEÚ, vykonať reštriktívne opatrenia, ktoré sú v ňom stanovené, pokiaľ patria do pôsobnosti Zmluvy o FEÚ, a zabezpečiť jednotné uplatňovanie týchto opatrení vo všetkých členských štátoch, musí dotknuté nariadenie iba prebrať podstatný obsah rozhodnutia a poskytnúť definície a spresnenia týkajúce sa uplatňovania reštriktívnych opatrení stanovených v tomto rozhodnutí, pričom však nemôže pridávať nové kritériá ani nové reštriktívne opatrenia, ani meniť rozsah kritérií a opatrení obsiahnutých v uvedenom rozhodnutí (pozri v tomto zmysle rozsudok z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, body 89 a 90).

275 Keď teda Všeobecný súd v bode 37 piateho napadnutého rozsudku uviedol, že Rada je oprávnená na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ prijať reštriktívne opatrenia proti „akejkoľvek ‚fyzickej alebo právnickej osobe‘, ‚neštátnemu subjektu‘ alebo akejkoľvek ‚skupine‘ iba pod podmienkou, že takéto opatrenia stanovuje rozhodnutie prijaté v súlade s kapitolou 2 hlavy V Zmluvy o EÚ“, v podstate tým správne pripomenul, že prijatie takýchto reštriktívnych opatrení je možné iba vtedy, ak existuje rozhodnutie prijaté na základe článku 29 ZEÚ. Za týchto okolností tento bod piateho napadnutého rozsudku nemožno chápať v tom zmysle, že Všeobecný súd v ňom uviedol, že Rada mohla pri prijímaní nariadenia na základe článku 215 ods. 2 ZFEÚ upustiť od požiadavky, podľa ktorej sa kritériá zaradenia na zoznam stanovené v takomto rozhodnutí a prevzaté do tohto nariadenia, musia zameriavať na kategórie osôb, skupín a neštátnych subjektov, ktoré majú objektívny vzťah s treťou krajinou, proti ktorej Únia zamýšľa vystúpiť.

276 Nesprávnosť chápania bodu 37 piateho napadnutého rozsudku piatym odvolateľom napokon potvrdzuje skutočnosť, že v bode 41 tohto rozsudku, ktorý tento odvolateľ nenapadol, Všeobecný súd zdôraznil, že pokiaľ ide o kritérium g), existuje prinajmenšom nepriamy vzťah medzi podnikateľmi, na ktorých sa toto kritérium vzťahuje, a dotknutou treťou krajinou, teda Ruskou federáciou, keďže uvedené kritérium sa zameriava okrem iného na kategórie fyzických osôb zapojených do určitých hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú vláde Ruskej federácie významný zdroj príjmov, ktorý jej umožňuje pokračovať v jej politike destabilizácie a agresie voči Ukrajine.

277 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť tretí odvolací dôvod vo veci C-111/24 P.

2. O druhej časti tretích odvolacích dôvodov vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P

a) Argumentácia účastníkov konania

278 V druhej časti svojho tretieho odvolacieho dôvodu uvádzaného na podloženie svojho odvolania vo veci C-711/23 P tretí odvolateľ tvrdí, že aj keby „významný zdroj príjmov“, na ktorý sa vzťahuje kritérium g), musel pochádzať z hospodárskych odvetví a nie od popredných podnikateľov, Všeobecný súd sa v bode 101 a nasl. tretieho napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď zamietol jeho námietku založenú na nezákonnosti tohto kritéria.

279 Všeobecný súd totiž prijal „objektívny“ výklad uvedeného kritéria, ktorý Rade umožňuje prijať reštriktívne opatrenia voči popredným podnikateľom iba z dôvodu, že sú zapojení do hospodárskeho odvetvia, ktoré poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, bez ohľadu na individuálne správanie a prínos tejto osoby. Takéto chápanie kritéria g) je však v rozpore so všeobecnou zásadou, podľa ktorej vzhľadom na cieľ a pôsobnosť režimu reštriktívnych opatrení Únie má byť cieľom takýchto opatrení zmena správania dotknutých jednotlivcov. V tomto prípade totiž poprední podnikatelia, na ktorých sa reštriktívne opatrenia vzťahujú, nie sú schopní zistiť, čo musia vo svojom správaní zmeniť, aby sa už na nich tieto opatrenia nevzťahovali.

280 V tejto druhej časti tretí odvolateľ ďalej tvrdí, že Rada v rozpore so zásadou právnej istoty vopred a jasne nedefinovala hospodárske odvetvie, do ktorého bol údajne zapojený.

281 Štvrtý odvolateľ v druhej časti svojho tretieho odvolacieho dôvodu uvádzaného na podloženie svojho odvolania vo veci C-35/24 P tiež tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v štvrtom napadnutom rozsudku zamietol námietku nezákonnosti kritéria g), ktorú na ňom vzniesol. Analýza, ktorú tento súd urobil v bodoch 87, 89 a 90 uvedeného rozsudku, totiž nezohľadňuje skutočnosť, ktorú však štvrtý odvolateľ uviedol na Všeobecnom súde, a to, že podľa článku 215 ods. 2 ZFEÚ musí byť cieľom takého kritéria zaradenia na zoznam, ako je kritérium g), vyvolať zmeny v správaní osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, a nie urobiť z nich „vedľajšie obete“. Rada tak na základe tohto ustanovenia môže prijať iba reštriktívne opatrenia, ktoré môžu zrozumiteľným a realistickým spôsobom zmeniť správanie dotknutej osoby.

282 Výklad pojmu „vplyv“ podnikateľov, na ktorých sa vzťahuje kritérium g), podaný Všeobecným súdom, ako relatívna dôležitosť, ktorú títo podnikatelia musia mať v hospodárskom odvetví, ktoré poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, však vedie k tomu, že na dotknuté osoby sa vzťahujú reštriktívne opatrenia pre to, kým sú, a nie pre tomu, čo robia alebo by mali robiť, takže sa nezohľadňuje individuálne správanie a prínos týchto osôb.

283 Štvrtý odvolateľ takisto spresňuje, že hoci skutočnosť, že popredný podnikateľ v zmysle kritéria g) odstúpi zo svojej funkcie alebo predá svoje podiely v spoločnosti, ktorú ovláda, určite umožňuje zrušenie reštriktívnych opatrení, ktoré sa na neho vzťahujú, nerozumie, ako by Ruská federácia mala utrpieť tým, že takáto osoba bola donútená opustiť dotknuté hospodárske odvetvie, ani ako by táto skutočnosť mala prispieť k dosiahnutiu cieľov spoločnej zahraničnej a bezpečnostnej politiky Únie.

284 Rada, ktorú v konaní vo veci C-35/24 P podporuje Česká republika, Lotyšská republika a Komisia, spochybňuje dôvodnosť tvrdení tretieho a štvrtého odvolateľa.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

285 Na úvod treba konštatovať, že ako už bolo uvedené v bode 126 tohto rozsudku, argumentáciu, ktorú subsidiárne vysvetľujú tretí a štvrtý odvolateľ na podloženie druhej časti svojich tretích odvolacích dôvodov, treba chápať v spojení s argumentáciou, ktorú uviedli v prvej časti týchto odvolacích dôvodov, a ktorá je zhrnutá v bodoch 94 a 96 tohto rozsudku.

286 Za týchto okolností treba konštatovať že v tejto druhej časti tretí a štvrtý odvolateľ vytýkajú Všeobecnému súdu v podstate to, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 104 až 109 tretieho napadnutého rozsudku a v bodoch 87 až 92 štvrtého napadnutého rozsudku vyslovil, že kritérium g) nie je nezákonné.

287 Títo odvolatelia sa konkrétnejšie domnievajú, že vplyv, ktorý majú podnikatelia v hospodárskych odvetviach, do ktorých sú zapojení, nemožno stotožňovať s osobným správaním alebo aspoň s osobným správaním, ktoré je dostatočne jasne definované na to, aby im umožnilo zmeniť ich správanie tak, aby sa už na nich nevzťahovali reštriktívne opatrenia. Takéto správanie, ktorého zákonite osobná povaha vyplýva podľa tretieho odvolateľa zo samotného cieľa a pôsobnosti režimu reštriktívnych opatrení Únie alebo, podľa štvrtého odvolateľa, z článku 215 ods. 2 ZFEÚ, môže byť dostatočne jasne definované len vtedy, ak dotknuté osoby napriek tomu, že neudržiavajú osobný vzťah s vládou Ruskej federácie, samy poskytujú tejto vláde významný zdroj príjmov. Keďže Všeobecný súd zamietol takýto výklad kritéria g) v bode 70 tretieho napadnutého rozsudku a v bode 57 štvrtého napadnutého rozsudku, mal vyhovieť ich námietke nezákonnosti.

288 Ešte v rámci úvodných pripomienok treba dodať, že pokiaľ tretí odvolateľ vytýka Rade, že porušila zásadu právnej istoty tým, že vopred a jasne nedefinovala hospodárske odvetvie, do ktorého bol údajne zapojený, treba pripomenúť, že v súlade s článkom 56 prvým odsekom Štatútu Súdneho dvora Európskej únie musí odvolanie smerovať proti rozhodnutiu Všeobecného súdu. Tvrdenia v odvolaní, ktoré nenapádajú rozsudok, ktorý vydal Všeobecný súd v nadväznosti na návrh na zrušenie rozhodnutia, ale rozhodnutie, ktorého zrušenie sa navrhovalo na Všeobecnom súde, sú teda zjavne neprípustné (rozsudok zo 17. decembra 2020, Inpost Paczkomaty/Komisia, C-431/19 P a C-432/19 P, EU:C:2020:1051, bod 108 a citovaná judikatúra).

289 So zreteľom na tieto úvodné pripomienky treba pripomenúť, že ako vyplýva z bodu 271 tohto rozsudku, zákonnosť kritéria slúžiaceho ako základ pre uloženie reštriktívnych opatrení môže ovplyvniť iba jeho zjavná nevhodnosť vzhľadom na cieľ, ktorý chce príslušná inštitúcia sledovať. Kritérium zaradenia na zoznam osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia voči tretej krajine, predovšetkým nemožno považovať za nezákonné, pokiaľ sa zameriava na kategórie osôb alebo subjektov, ktoré majú, hoci aj nepriamo, objektívny vzťah s danou treťou krajinou.

290 Ako to v podstate uviedla Komisia na pojednávaní na Súdnom dvore a ako to vysvetlila generálna advokátka v bode 86 svojich návrhov vo veci C-711/23 P, ako aj v bode 83 svojich návrhov vo veci C-35/24 P, keďže kritérium zaradenia na zoznam nie je najmä vzhľadom na existenciu takéhoto vzťahu zjavne nevhodné na dosiahnutie sledovaného cieľa, spôsob, akým sa tento vzťah premieta do základných znakov tohto kritéria, nemôže spochybniť jeho platnosť.

291 V tomto prípade Všeobecný súd v bodoch 107 a 108 tretieho napadnutého rozsudku v spojení s jeho bodmi 66 a 67, ako aj v bodoch 90 a 91 štvrtého napadnutého rozsudku v spojení s jeho bodom 54 správne vyslovil, že z kritéria g) vyplýva „logický“ a teda objektívny vzťah medzi na jednej strane zameraním sa na podnikateľov, ktorí sú dôležití v hospodárskych odvetviach, do ktorých sú zapojení a ktoré poskytujú vláde Ruskej federácie významné príjmy, a na strane

druhej, cieľom zvýšiť tlak vyvíjaný na túto tretiu krajinu, ako aj náklady na jej konanie. Ako správne konštatoval Všeobecný súd v bode 108 tretieho napadnutého rozsudku a v bode 91 štvrtého napadnutého rozsudku, kritérium g) sa odkazom na takýchto podnikateľov zameriava na osoby, voči ktorým prijatie dotknutých reštriktívnych opatrení môže zvýšiť náklady na konanie Ruskej federácie na Ukrajine vzhľadom na význam, ktorý majú tieto odvetvia pre ruské hospodárstvo.

292 Z predchádzajúcich úvah vyplýva, že kritérium g) sa zameriava na kategórie osôb alebo subjektov, ktoré majú objektívny vzťah s vládou Ruskej federácie, takže sa zdá vhodné na dosiahnutie cieľa uvedeného v predchádzajúcom bode, a preto ho nemožno považovať za nezákonné.

293 Za týchto okolností treba konštatovať, že Všeobecný súd správne rozhodol, že kritérium g) nie je nezákonné.

294 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť druhú časť tretích odvolacích dôvodov vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P.

D. O odvolacích dôvodoch založených na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa dopustil Všeobecný súd vo svojej analýze zásady rovnosti zaobchádzania

1. Argumentácia účastníkov konania

295 V prvej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu uvádzaného na podloženie svojho odvolania vo veci C-704/23 P druhý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 135, 137 a 138 druhého napadnutého rozsudku porušil zásadu rovnosti zaobchádzania. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva nemal totiž Všeobecný súd venovať pozornosť len zneniu kritéria g), ale aj dôsledkom jeho uplatňovania v praxi zo štatistického hľadiska. V tomto prípade je však všetkých 43 osôb označených na základe tohto kritéria ruskými štátnymi príslušníkmi alebo občanmi a zaobchádzalo sa s nimi nepriaznivo na základe ich štátnej príslušnosti.

296 Navyše na rozdiel od toho, čo konštatoval Všeobecný súd, takúto nerovnosť zaobchádzania nemožno napraviť zásadou zákonnosti uvedenou v bode 138 druhého napadnutého rozsudku. V opačnom prípade by zásada rovnosti zaobchádzania stratila svoj zmysel, keďže v rámci reštriktívnych opatrení by nebolo možné preukázať akúkoľvek nerovnosť, čo by osobám, na ktoré sa tieto opatrenia vzťahujú, odňalo akýkoľvek opravný prostriedok.

297 Svojimi piatymi odvolacími dôvodmi uvádzanými na podloženie svojich odvolaní vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P tretí a štvrtý odvolateľ tvrdia, že v bodoch 143 až 145 tretieho napadnutého rozsudku, ako aj v bodoch 124 až 131 štvrtého napadnutého rozsudku, Všeobecný súd porušil zásadu rovnosti zaobchádzania. Z judikatúry Súdneho dvora a Európskeho súdu pre ľudské práva totiž vyplýva, že na účely rozhodnutia o tvrdeniach o nerovnosti zaobchádzania, musí taký súd, akým je Všeobecný súd, preskúmať nielen znenie príslušného kritéria zaradenia na zoznam, ale aj spôsob, akým sa toto kritérium uplatňuje v praxi a to tým, že na tento účel urobí analýzu dostupných štatistických údajov. Na rozdiel od toho, čo vyslovil Všeobecný súd, teda nezáleží na tom, že kritérium g) sa netýka štátnej príslušnosti označených osôb a že Rada môže na základe tohto kritéria označiť fyzické osoby akejkoľvek štátnej príslušnosti. Všetkých 43 osôb označených na základe kritéria g) k 5. júnu 2023 alebo prinajmenšom 34 osôb označených na tomto základe k dátumu vyhlásenia tretieho a štvrtého napadnutého rozsudku je totiž ruskými občanmi. Všeobecný súd tým, že takto neanalyzoval konkrétne dôsledky uplatňovania kritéria g) Radou, nevykonal úplné preskúmanie zákonnosti tohto kritéria.

298 Tretí a štvrtý odvolateľ sa opierajú o skutočnosti analogické s tými, ktoré sú zhrnuté v bode 296 tohto rozsudku, aby tvrdili, že tieto úvahy nie sú spochybnené zásadou zákonnosti, na ktorú odkazuje Všeobecný súd v bode 145 tretieho napadnutého rozsudku a v bode 129 štvrtého napadnutého rozsudku.

299 Rada, ktorú v konaní vo veci C-35/24 P podporuje Česká republika, Lotyšská republika a Komisia, spochybňuje dôvodnosť tvrdení druhého až štvrtého odvolateľa.

2. Posúdenie Súdnym dvorom

300 Druhý až štvrtý odvolateľ vytýkajú Všeobecnému súdu v podstate to, že sa v bodoch 137 a 138 druhého napadnutého rozsudku, v bodoch 143 až 145 tretieho napadnutého rozsudku, ako aj v bodoch 124 až 131 štvrtého napadnutého rozsudku, dopustil nesprávneho právneho posúdenia vo svojej analýze otázky, či Rada porušila zásadu rovnosti zaobchádzania prijatím reštriktívnych opatrení proti popredným podnikateľom v zmysle kritéria g).

301 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že zásada rovnosti zaobchádzania, ako je zakotvená aj v článku 20 Charty, je všeobecnou zásadou práva Únie, ktorá vyžaduje, aby sa s porovnateľnými situáciami nezaobchádzalo rozdielne a aby sa s rozdielnymi situáciami nezaobchádzalo rovnako, pokiaľ takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodnené (rozsudok z 30. novembra 2023, MG/EIB, C-173/22 P, EU:C:2023:932, bod 45 a citovaná judikatúra).

302 Rovnako treba zdôrazniť, že ako vyplýva z bodu 271 tohto rozsudku, Rada má širokú mieru voľnej úvahy pri definovaní predmetu reštriktívnych opatrení, kritérií zaradenia na zoznam a kategórií osôb, na ktoré sa tieto kritériá vzťahujú, a že zákonnosť opatrenia prijatého v oblasti reštriktívnych opatrení môže ovplyvniť iba jeho zjavná nevhodnosť vzhľadom na cieľ, ktorý chce táto inštitúcia sledovať, pričom táto judikatúra sa uplatňuje aj v súvislosti so zásadou rovnosti zaobchádzania (pozri v tomto zmysle rozsudky z 28. marca 2017, Rosneft, C-72/15, EU:C:2017:236, bod 132, a z 25. júna 2020, VTB Bank/Rada, C-729/18 P, EU:C:2020:499, bod 70).

303 Ako to Všeobecný súd správne vyslovil v bode 137 druhého napadnutého rozsudku, v bode 144 tretieho napadnutého rozsudku a v bode 127 štvrtého napadnutého rozsudku, v tomto prípade sa kritérium g) bez rozdielu vzťahuje na popredných podnikateľov, ktorí sú zapojení do hospodárskych odvetví poskytujúcich významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, bez toho, aby sa medzi týmito podnikateľmi rozlišovalo na základe akéhokoľvek kritéria, ako je napríklad štátna príslušnosť. Za týchto okolností nemožno usúdiť, že s osobami s ruskou štátnou príslušnosťou sa vzhľadom na znenie kritéria g) a v rámci jeho uplatňovania zaobchádza odlišne ako s osobami s inou štátnou príslušnosťou.

304 Je pravda, že podmienka, podľa ktorej poprední podnikatelia, na ktorých sa vzťahuje kritérium g), musia byť zapojení do takýchto hospodárskych odvetví, znamená, že vo veľkej väčšine prípadov majú títo podnikatelia ruskú štátnu príslušnosť. To však logicky vyplýva z toho, že ako je zrejmé z bodov 273 a 275 tohto rozsudku, a v podstate aj z bodov 79 až 83 druhého napadnutého rozsudku, bodov 66 až 70, 107 a 108 tretieho napadnutého rozsudku, ako aj bodov 54 až 57, 90 a 91 štvrtého napadnutého rozsudku, kritérium g) je súčasťou rámca opatrení, ktoré majú vyvíjať tlak na vládu Ruskej federácie, aby ju donútili ukončiť jej destabilizačné činnosti a agresiu voči Ukrajine prostredníctvom takých osôb a subjektov, ktoré majú objektívny vzťah s touto treťou krajinou, ako sú poprední podnikatelia.

305 Z bodov 285 až 294 tohto rozsudku okrem toho vyplýva, že Všeobecný súd sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v bodoch 106 až 109 tretieho napadnutého rozsudku a v bodoch 89 až 92 štvrtého napadnutého rozsudku konštatoval, že kritérium g) nie je nezákonné, keďže nie je zjavne nevhodné vzhľadom na sledované ciele. Tieto úvahy sa *mutatis mutandis* uplatňujú aj na otázku, či reštriktívne opatrenia prijaté na základe kritéria g) nie sú v rozpore so zásadou rovnosti zaobchádzania, a to aj vo veci C-704/23 P.

306 Z predchádzajúcich troch bodov teda vyplýva, že ako to správne konštatoval Všeobecný súd v bode 137 druhého napadnutého rozsudku, v bode 144 tretieho napadnutého rozsudku a v bode 127 štvrtého napadnutého rozsudku, skutočnosť, že podľa kritéria g) sa reštriktívne opatrenia vzťahujú prevažne na popredných podnikateľov ruskej štátnej príslušnosti, nemôže viesť k záveru, že Rada pri prijatí a uplatňovaní tohto kritéria porušila zásadu rovnosti zaobchádzania.

307 Navyše, ako to Všeobecný súd uviedol v bode 139 druhého napadnutého rozsudku a v bode 128 štvrtého napadnutého rozsudku, široká miera voľnej úvahy, ktorú má Rada pri určení popredných podnikateľov, ktorým možno uložiť reštriktívne opatrenia podľa kritéria g), sa nemôže považovať za porušenie zásady rovnosti zaobchádzania (pozri analogicky rozsudok z 25. júna 2020, VTB Bank/Rada, C-729/18 P, EU:C:2020:499, bod 70).

308 Napokon, ako to Všeobecný súd v podstate správne konštatoval v bode 138 druhého napadnutého rozsudku, v bode 145 tretieho napadnutého rozsudku a v bode 129 štvrtého napadnutého rozsudku, vzhľadom na túto širokú mieru voľnej úvahy a zákonnosť kritéria g) z hľadiska zásady rovnosti zaobchádzania nemožno Rade vytýkať, že porušila túto zásadu z dôvodu, že reštriktívne opatrenia, ktoré prijala, sa nevzťahujú na všetky fyzické osoby, ktoré môžu spĺňať podmienky stanovené týmto kritériom.

309 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť prvú časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, ako aj piate odvolacie dôvody vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P.

E. O odvolacích dôvodoch založených na nesprávnom právnom posúdení a skresleniach skutkových okolností a dôkazných prostriedkov, ktorých sa dopustil Všeobecný súd pri otázke, či vo vzťahu k piatim odvolateľom boli splnené základné znaky kritéria g)

310 Tento oddiel rozsudku sa zaoberá odvolacími dôvodmi piatich odvolateľov založenými na nesprávnom právnom posúdení a skresleniach skutkových okolností a dôkazných prostriedkov, ku ktorým došlo v analýze Všeobecného súdu, ktorá mala v každom z piatich napadnutých rozsudkov určiť, či sa Rada dopustila nesprávneho posúdenia, keď sa domnievala, že vzhľadom na tieto skutkové okolnosti a dôkazné prostriedky boli v prípade týchto odvolateľov splnené základné znaky kritéria g) a keď ich tak v odôvodnení, na ktorom sa zakladajú reštriktívne opatrenia, ktoré sa na nich vzťahujú, kvalifikovala ako „popredných podnikateľov… zapojených do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“.

311 Konkrétnejšie ide o prvú časť druhého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P, tretiu výhradu prvej časti a prvú výhradu druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, ako aj druhý odvolací dôvod vo veci C-704/23 P, prvý odvolací dôvod, ako aj štvrtú až šiestu časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, prvú až tretiu časť prvého odvolacieho dôvodu, ako aj prvú časť a druhú výhradu druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P a napokon piaty, šiesty a ôsmy odvolací dôvod vo veci C-111/24 P.

312 Prvá časť týchto odvolacích dôvodov a tvrdení sa v podstate zakladá na údajnom nesprávnom právnom posúdení a skresleniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd vo svojej analýze otázky, či odvetvie, v ktorom pôsobí alebo pôsobil druhý až piaty odvolateľ, poskytuje „významný zdroj príjmov“ vláde Ruskej federácie v zmysle kritéria g). Druhá časť uvedených odvolacích dôvodov a tvrdení sa v podstate zakladá na údajnom nesprávnom právnom posúdení a skresleniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd vo svojej analýze otázky, či je druhý odvolateľ „popredným“ podnikateľom v zmysle tohto kritéria, a či sú prvý a piaty odvolateľ „zapojení“ do hospodárskeho odvetvia v zmysle uvedeného kritéria.

313 Treba spresniť, že vzhľadom na to, že ako vyplýva z bodu 162 tohto rozsudku, niektoré tvrdenia uvádzané prvým odvolateľom na podloženie jeho prvého odvolacieho dôvodu sa týkajú právnej kvalifikácie skutkového stavu a zároveň výkladu pojmu „vplyv“ v zmysle kritéria g), boli už všetky tieto tvrdenia, najmä tvrdenia, ktoré sa týkajú kvalifikácie skutkového stavu, analyzované v bodoch 166 až 186 tohto rozsudku.

1. O údajnom nesprávnom právnom posúdení a skresleniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd vo svojej analýze otázky, či hospodárske odvetvia, v ktorých pôsobia alebo pôsobili druhý až piaty odvolateľ, poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie

314 V prvej výhrade druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, ako aj v druhom odvolacom dôvode vo veci C-704/23 P, v prvom odvolacom dôvode, ako aj v štvrtej až šiestej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, v prvej až tretej časti prvého odvolacieho dôvodu, ako aj v prvej časti a druhej výhrade druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P, a napokon v piatom a šiestom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P, druhý až piaty odvolateľ tvrdia, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia alebo dokonca skreslení skutkového stavu a dôkazných prostriedkov vo svojej analýze otázky, či hospodárske odvetvia, v ktorých pôsobia alebo pôsobili, poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

315 Vzhľadom na to, že druhý odvolací dôvod vo veci C-704/23 P a prvá časť prvých odvolacích dôvodov vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P, ktorými druhý až štvrtý odvolateľ vytýkajú Všeobecnému súdu, že nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania, spolu súvisia, budú posúdené spoločne v prvej časti tohto pododdielu rozsudku. Jeho druhá časť sa bude zaoberať ostatnými tvrdeniami uvedenými v prechádzajúcom bode.

a) O druhom odvolacom dôvode vo veci C-704/23 P a o prvej časti prvých odvolacích dôvodov vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P

1) Argumentácia účastníkov konania

316 Svojím druhým odvolacím dôvodom vo veci C-704/23 P druhý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania, keď svojím vlastným posúdením a svojou vlastnou úvahou nahradil posúdenie a úvahu Rady v odôvodnení druhých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch. V tomto odôvodnení totiž Rada pri závere, že druhý odvolateľ spĺňa základné znaky kritéria g), uviedla, že Yandex „poskytuje vláde Ruskej federácie značné daňové príjmy“, čo znamená, že za „významný zdroj príjmov“ považovala dane odvádzané spoločnosťou Yandex a nie príjmy z hospodárskeho odvetvia, v ktorom táto spoločnosť pôsobí, ktoré sa napokon v uvedenom odôvodnení vôbec nespomínali. V bodoch 96 až 108 druhého napadnutého rozsudku však Všeobecný súd neoveril, či sa Rada v tejto súvislosti dopustila nesprávneho posúdenia. Okrem toho, napriek tomu, čo vyhlásil v bodoch 82 a 83 uvedeného

rozsudku, neoveril ani to, či „významným“ v zmysle kritéria g) bol zdroj príjmov, ktorý vláde Ruskej federácie prinášalo celé hospodárske odvetvie, do ktorého bol zapojený druhý odvolateľ, a nie iba Yandex.

317 V prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P tretí odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 69 až 74, 81 až 83 a 98 tretieho napadnutého rozsudku nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania, keď svojím vlastným posúdením a odôvodnením nahradil posúdenie a odôvodnenie Rady. Hoci sa totiž táto inštitúcia tak v odôvodneniach napadnutých aktov, ako aj dôkaznými prostriedkami predloženými na Všeobecnom súde, snažila preukázať, že MMK poskytovala vzhľadom na dane, ktoré odvádzala, významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, pričom sa nezaoberala hospodárskym odvetvím, do ktorého bola táto spoločnosť zapojená, ani neoverila, či toto odvetvie poskytovalo takýto zdroj samo osebe, Všeobecný súd neoveril, či sa uvedená inštitúcia mohla obmedziť na takéto odôvodnenie, a zohľadnil iné skutočnosti, ktoré neboli uvedené v odôvodneniach napadnutých aktov, aby dospel k záveru, že dotknuté hospodárske odvetvie, ktoré sa napokon v uvedených odôvodneniach ani nespomínalo, poskytovalo významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

318 V prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P štvrtý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 56 až 61, ako aj v bodoch 69 až 74 štvrtého napadnutého rozsudku, nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania, keď svojím vlastným posúdením a odôvodnením nahradil posúdenie a odôvodnenie Rady. Hoci sa totiž Rada tak v odôvodneniach napadnutého rozhodnutia a nariadenia, ako aj dôkaznými prostriedkami predloženými na Všeobecnom súde, snažila preukázať, že Uralchem vzhľadom na svoj hospodársky význam poskytovala významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, pričom sa nezaoberala hospodárskym odvetvím, do ktorého bola táto spoločnosť zapojená, ani neoverila, či toto odvetvie poskytovalo takýto zdroj samo osebe, Všeobecný súd nepreskúmal, či sa táto inštitúcia mohla obmedziť na takéto odôvodnenie. Z bodu 74 štvrtého napadnutého rozsudku navyše vyplýva, že Všeobecný súd zohľadnil iné skutočnosti, ktoré neboli uvedené v týchto odôvodneniach, aby dospel k záveru, že dotknuté hospodárske odvetvie poskytovalo významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

319 Rada sa domnieva, že druhý odvolací dôvod vo veci C-704/23 P je neprípustný, keďže argumentácia druhého odvolateľa je zmätočná a obsahuje novú výhradu, ktorá nebola uvedená na Všeobecnom súde, konkrétne výhradu založenú na tom, že táto inštitúcia v odôvodneniach druhých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch neodkázala na hospodárske odvetvia.

320 Rada sa navyše domnieva, že väčšina tvrdení uvedených na podloženie prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P je neprípustná, keďže sa v nich navrhuje Súdnemu dvoru, aby sa vyjadril k skutkovým otázkam, ako aj k posúdeniu dôkazných prostriedkov predložených na Všeobecnom súde.

321 V zostávajúcej časti Rada, ktorú v konaní vo veci C-35/24 P podporuje Česká republika, Lotyšská republika a Komisia, spochybňuje dôvodnosť tvrdení druhého až štvrtého odvolateľa.

2) Posúdenie Súdnym dvorom

i) O prípustnosti druhého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P a prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P

322 Pokiaľ ide v prvom rade o prípustnosť druhého odvolacieho dôvodu, ktorý uvádza druhý odvolateľ na podloženie svojho odvolania vo veci C-704/23 P, treba so zreteľom na judikatúru Súdneho dvora pripomenutú v bode 157 tohto rozsudku konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Rada, nie je tento odvolací dôvod zmätočný. Druhý odvolateľ totiž s požadovanou jasnosťou a presnosťou vytýka Všeobecnému súdu, že nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania tým, že svojím vlastným posúdením a svojou vlastnou úvahou nahradil posúdenie a úvahu, ktoré zohľadnila Rada v odôvodneniach druhých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch v súvislosti s otázkou, či hospodárske odvetvie, do ktorého je tento odvolateľ zapojený, poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

323 Hoci je pravda, že uvedený odvolateľ v rámci tohto odvolacieho dôvodu uvádza, že Rada v týchto odôvodneniach neidentifikovala hospodárske odvetvie, do ktorého bol údajne zapojený, treba zdôrazniť, že nevyvodzuje žiadne právne dôsledky z tejto poznámky, ktorá preto nemôže mať žiaden vplyv na prípustnosť jeho druhého odvolacieho dôvodu.

324 V druhom rade, pokiaľ Rada spochybňuje prípustnosť prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P, treba uviesť, že v tejto časti sa štvrtý odvolateľ nesnaží spochybniť posúdenie skutkových okolností a dôkazných prostriedkov, ktoré vykonal Všeobecný súd. Tento odvolateľ totiž tomuto súdu vytýka, že nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania, keď svojím vlastným posúdením skutkového stavu a odôvodnením nahradil posúdenie a odôvodnenie Rady, čo je právna otázka, ktorá môže byť predmetom preskúmania Súdnym dvorom v odvolacom konaní (pozri v tomto zmysle rozsudky zo 7. januára 2004, Aalborg Portland a i./Komisia, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, EU:C:2004:6, bod 47, ako aj z 29. júna 2010, Komisia/Alrosa, C-441/07 P, EU:C:2010:377, body 67 a 68).

325 Z toho vyplýva, že druhý odvolací dôvod vo veci C-704/23 P a prvá časť prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P sú prípustné.

ii) O veci samej

326 Druhý až štvrtý odvolateľ v podstate vytýkajú Všeobecnému súdu, že v druhom až štvrtom napadnutom rozsudku nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania tým, že svojimi vlastnými dôvodmi nahradil dôvody zohľadnené Radou v odôvodneniach aktov, ktorých zrušenie navrhovali. Hoci sa totiž Rada pri závere, že pôsobia v hospodárskom odvetví, ktoré poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, opierala o daňové zaťaženie alebo hospodársky význam spoločností, v ktorých vykonávali svoju činnosť, Všeobecný súd neoveril dôvodnosť tejto časti dôvodov a zohľadnil iné dôvody ako Rada.

327 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že účinnosť súdneho preskúmania zaručeného článkom 47 Charty si najmä vyžaduje, aby sa súd Únie uistil, že rozhodnutie, ktoré je pre dotknutú osobu alebo dotknutý subjekt individuálne záväzné, sa opiera o dostatočne pevný skutkový základ. To predpokladá overenie skutočností uvádzaných v odôvodnení, ktoré je základom uvedeného rozhodnutia, takže súdne preskúmanie sa neobmedzuje len na abstraktné posúdenie pravdepodobnosti uvádzaných dôvodov, ale týka sa otázky, či sú tieto dôvody, alebo aspoň jeden

z nich, ktorý je sám osebe dostatočný na odôvodnenie tohto rozhodnutia, podložené. Na tento účel súdu Únie prináleží vykonať toto preskúmanie a prípadne vyzvať príslušný orgán Únie, aby predložil informácie alebo dôkazné prostriedky, či už dôverné, alebo nie, ktoré sú relevantné na účely takéhoto preskúmania. Hoci sa nevyžaduje, aby tento orgán predložil súdu Únie všetky informácie a dôkazné prostriedky súvisiace s dôvodmi uvedenými v akte, ktorého zrušenie sa navrhuje, je napriek tomu potrebné, aby dôvody zohľadnené proti dotknutej osobe boli podložené predloženými informáciami alebo dôkaznými prostriedkami (rozsudok z 28. novembra 2013, Rada/Fulmen a Mahmoudian, C-280/12 P, EU:C:2013:775, body 64, 65 a 67, ako aj citovaná judikatúra).

328 Pokiaľ ide o veci C-704/23 P, C-711/23 P a C-35/24 P, treba konštatovať, že všetky odôvodnenia nachádzajúce sa v aktoch, ktorých zrušenie navrhujú druhý až štvrtý odvolateľ, uvádzajú, že títo odvolatelia sú poprednými podnikateľmi zapojenými do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. Všeobecný súd mal preto v rámci súdneho preskúmania zákonnosti týchto aktov v súlade s prijatým výkladom kritéria g) tak, ako vyplýva najmä z bodu 125 tohto rozsudku, a v súlade s judikatúrou Súdneho dvora pripomenutou v predchádzajúcom bode, overiť okrem iného to, do ktorého hospodárskeho odvetvia (hospodárskych odvetví) je každý z uvedených odvolateľov zapojený a či toto odvetvie alebo odvetvia poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, a v tejto súvislosti preskúmať dôkazné prostriedky predložené Radou, ku ktorými sa účastníci konania na ňom vyjadrili.

329 Presne to sa však Všeobecný súd snažil urobiť v bodoch 96 až 109 druhého napadnutého rozsudku, v bodoch 79 až 98 tretieho napadnutého rozsudku, ako aj v bodoch 67 až 82 štvrtého napadnutého rozsudku. Za týchto okolností mu nemožno vytýkať, že svojimi vlastnými dôvodmi nahradil dôvody zohľadnené Radou a tak nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania.

330 Pokiaľ druhý až štvrtý odvolateľ vytýkajú Všeobecnému súdu, že iba neoveril to, či sa Rada dopustila nesprávneho posúdenia, keď z údajov týkajúcich sa daňového zaťaženia alebo hospodárskeho významu spoločností, v ktorých vykonávali svoju činnosť, uvedených v príslušných odôvodneniach aktov, ktorých zrušenie navrhovali, vyvodila, že dotknuté hospodárske odvetvia poskytovali významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, alebo tiež, že na tento účel zohľadnil ďalšie skutočnosti, ktoré z týchto odôvodnení nevyplývajú, treba konštatovať, že tieto údaje sa nevyhnutne nevzťahujú na časť kritéria g), ktorá sa týka významnej povahy zdroja príjmov poskytovaného určitým hospodárskym odvetvím, ale môžu sa, ako vyplýva z bodov 168 a 192 tohto rozsudku, vzťahovať na časť tohto kritéria, ktorá sa týka popredného postavenia dotknutého podnikateľa.

331 Okrem toho a v každom prípade, ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora pripomenutej v bode 327 tohto rozsudku, Rada nebola povinná predložiť súdu Únie všetky informácie a dôkazné prostriedky súvisiace s dôvodmi uvedenými v akte, ktorého zrušenie sa navrhuje, keďže tento súd sa v rámci svojho súdneho preskúmania musí uistiť iba o tom, či sú dôvody zohľadnené proti dotknutej osobe dostatočne podložené tými informáciami alebo dôkaznými prostriedkami, ktoré mu boli predložené.

332 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť druhý odvolací dôvod vo veci C-704/23 P, ako aj prvú časť prvého odvolacieho dôvodu vo veciach C-711/23 P a C-35/24 P.

b) O prvej výhrade druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, o druhej časti prvého odvolacieho dôvodu a štvrtej až šiestej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P, o druhej a tretej časti prvého odvolacieho dôvodu, prvej časti a druhej výhrade druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P, ako aj o piatom a šiestom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P

1) O prvej výhrade druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P

i) Argumentácia účastníkov konania

333 V prvej výhrade druhej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P druhý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd v jeho prípade nesprávne uplatnil pojem „významný zdroj príjmov“. Hoci tak Všeobecný súd v bodoch 82 a 83 druhého napadnutého rozsudku uviedol, že na účely uplatnenie kritéria g) sú príjmami, ktoré treba zohľadniť, príjmy z hospodárskych odvetví, do ktorých je popredný podnikateľ zapojený, v bodoch 98 až 103 tohto rozsudku sa opieral o údaje, ktoré sa týkali iba spoločnosti Yandex, aby z nich na základe jediného dôkazného prostriedku, ktorý bol skreslený, zovšeobecnil, že hospodárske odvetvie, v ktorom táto spoločnosť pôsobí, poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. Všeobecný súd tým tiež preniesol dôkazné bremeno a urobil skutkové zistenie bez akéhokoľvek relevantného dôkazného prostriedku.

334 Rada sa domnieva, že takouto výhradou chce druhý odvolateľ spochybniť posúdenie dôkazov, ktoré vykonal Všeobecný súd, a nie nastoliť právnu otázku, takže musí byť vyhlásená za neprípustnú. Okrem toho spochybňuje dôvodnosť tvrdení tohto odvolateľa.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

335 Pokiaľ ide o prípustnosť prvej výhrady druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, treba konštatovať, že na rozdiel od toho, čo tvrdí Rada, druhý odvolateľ sa nesnaží spochybniť posúdenie dôkazných prostriedkov Všeobecným súdom, ale vytýka tomuto súdu jednak to, že sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď v rozpore s výkladom kritéria g) prijatým v bodoch 82 a 83 druhého napadnutého rozsudku overil iba to, či Yandex poskytovala významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, hoci takéto overenie sa malo týkať celého hospodárskeho odvetvia, ktorého súčasťou bola táto spoločnosť, a jednak to, že skreslil jediný dôkazný prostriedok týkajúci sa tohto odvetvia. Skreslenie dôkazných prostriedkov je však v súlade s judikatúrou Súdneho dvora uvedenou v bode 158 tohto rozsudku právnou otázkou, ktorá patrí do právomoci Súdneho dvora v odvolacom konaní.

336 Vo veci samej treba uznať, že ako to tvrdí druhý odvolateľ a ako to Všeobecný súd sám pripúšťa v bode 103 druhého napadnutého rozsudku, pri závere v tomto bode, ako aj v bodoch 107 a 108 uvedeného rozsudku, že ruské odvetvie informačných a komunikačných technológií poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie v zmysle kritéria g), sa Všeobecný súd v bodoch 98 až 106 uvedeného rozsudku opieral hlavne o údaje, ktoré sa netýkali tohto hospodárskeho odvetvia ako celku, ale iba spoločnosti Yandex.

337 Treba však zdôrazniť, že údaje týkajúce sa jedného podniku môžu za určitých okolností poskytnúť relevantný údaj na účely posúdenia významnej povahy zdroja príjmov, ktorý pre dotknutý štát predstavuje hospodárske odvetvie, ktorého súčasťou je tento podnik, a to predovšetkým vtedy, keď je tento podnik jedným z najvýznamnejších podnikov v tomto odvetví a keď príjmy, ktoré dotknutý podnik prináša tomuto štátu, sú už samy osebe významné.

338 V tomto prípade Všeobecný súd v bodoch 98 až 102 druhého napadnutého rozsudku konštatoval, že Yandex je spoločnosťou ponúkajúcou hlavný online vyhľadávač v Rusku, ktorý je v tejto krajine ekvivalentom Google, je kótovaná na burze Nasdaq, má viac ako 100 miliónov užívateľov mesačne, dosahuje obrat odhadovaný na 500 miliárd ruských rubľov (približne 6 miliárd eur), pôsobí v odvetví, ktoré je z hľadiska rastu strategické, a prispieva k rôznym odvetviam ruského hospodárstva ako ekosystém obsluhujúci desiatky miliónov spotrebiteľov a podnikov v Rusku.

339 Všeobecný súd tým konštatoval, že Yandex ako popredný podnik ruského odvetvia informačných a komunikačných technológií a ako hnacia sila rozmachu tohto odvetvia pôsobí v hospodárskom odvetví, ktoré sa vyznačuje exponenciálnym rastom, ponúka rozmanité služby a produkty a má veľmi veľký počet zákazníkov a užívateľov. Z toho v bode 103 druhého napadnutého rozsudku vyvodil, že takéto odvetvie treba „nevyhnutne“ považovať za odvetvie, ktoré poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. Túto analýzu ešte potvrdil v bodoch 103 a 106 uvedeného rozsudku číselnými údajmi svedčiacimi o význame ruského odvetvia informačných a komunikačných technológií z hľadiska hrubého domáceho produktu (HDP) a počtu zamestnancov, ako aj skutočnosťou, že dane z činností a tokov v tomto odvetví sa majú zohľadniť ako nepriamy príspevok k poskytovaniu významných príjmov tejto vláde.

340 Všeobecný súd sa teda pri takejto úvahe opieral o súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov, ktoré mohli predovšetkým na základe údajov týkajúcich sa hlavnej spoločnosti pôsobiacej v uvedenom odvetví preukazovať, že Rada sa mohla oprávnene domnievať, že toto odvetvie poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

341 Za týchto okolností, a bez toho, aby bolo potrebné preskúmať údajné skreslenie čisto podporného dôkazného prostriedku uvedeného v bode 103 druhého napadnutého rozsudku, druhý odvolateľ nemôže dôvodne tvrdiť, že Všeobecný súd sa opieral iba o tento dôkazný prostriedok a že tak preniesol dôkazné bremeno.

342 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť prvú výhradu druhej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P.

2) O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, ako aj o štvrtej až šiestej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P

i) Argumentácia účastníkov konania

343 Druhou časťou svojho prvého odvolacieho dôvodu na podloženie svojho odvolania vo veci C-711/23 P tretí odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd najmä v bodoch 86 a 88 tretieho napadnutého rozsudku skreslil dôkazné prostriedky a nahradil svojím vlastným posúdením posúdenie Rady tým, že použil dôkazné prostriedky, ktorá táto inštitúcia predložila, aby konštatoval, že dotknuté hospodárske odvetvie poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, hoci sa tieto

dôkazné prostriedky týkali výšky daní zaplatených spoločnosťou, v ktorej tretí odvolateľ vykonával svoju činnosť, a to MMK, ako aj postavenia a významu tejto spoločnosti v tomto odvetví.

344 Na podloženie štvrtej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu sa tretí odvolateľ domnieva, že Všeobecný súd skreslil skutkové okolnosti a dôkazné prostriedky, ktoré mu boli predložené, čo ho viedlo k tomu, že preniesol dôkazné bremeno, ktoré obvykle nesie Rada. Hoci totiž Všeobecný súd v bode 81 tretieho napadnutého rozsudku uviedol, že príjmami, ktoré treba zohľadniť na účely uplatnenie kritéria g) sú príjmy z hospodárskych odvetví, do ktorých je popredný podnikateľ zapojený, v bodoch 86 až 89 tohto rozsudku sa opieral iba o údaje týkajúce sa spoločnosti MMK, aby na ich základe dospel v bode 90 uvedeného rozsudku k záveru, že ruské hutnícke odvetvie poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. Jediný dôkazný prostriedok, ktorý súvisel s týmto záverom, bol preskúmaný v bodoch 86 a 93 toho istého rozsudku, ale je irelevantný, keďže odkazuje na budúce očakávania tejto federácie v oblasti daňových príjmov.

345 V každom prípade Rada nepredložila žiadny dôkazný prostriedok, ktorý by umožňoval preukázať, že zdroj príjmov, ktorý vláda Ruskej federácie získava z odvetvia hutníctva, bol v porovnaní s celkovými rozpočtovými príjmami tejto vlády skutočne významný. Z tohto dôvodu je záver Všeobecného súdu uvedený v bode 90 tretieho napadnutého rozsudku vecne nesprávny a nepodložený. Okrem toho Všeobecný súd v bode 92 uvedeného rozsudku nesprávne posúdil dôkazné prostriedky predložené tretím odvolateľom, čo ho viedlo k formulovaniu hypotetického posúdenia a k vyvodeniu vnútorne protirečivého záveru.

346 V piatej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu tretí odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že sa v bode 87 tretieho napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že porušil pravidlá upravujúce dôkazné bremeno, ako aj právo na obhajobu, keď použitím výrazu „niet pochýb“ v tomto bode predpokladal, že ruské odvetvie hutníctva poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

347 V šiestej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu tretí odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 98 tretieho napadnutého rozsudku konštatoval, že dane, ktoré je dotknuté hospodárske odvetvie povinné platiť, môžu odôvodňovať prijatie reštriktívnych opatrení voči fyzickej osobe. Keďže je totiž platenie daní zákonnou povinnosťou, ktorej sa fyzické a právnické osoby nemôžu vyhnúť, osoba, na ktorú sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, nemá žiadnu možnosť konať tak, aby sa už na ňu tieto opatrenia nevzťahovali.

348 Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení tretieho odvolateľa vo veci samej, pričom spresňuje, že v rozsahu, v akom tento odvolateľ spochybňuje dostatočnosť dôkazných prostriedkov a snaží sa tak dosiahnuť ich opätovné preskúmanie, sú tieto tvrdenia neprípustné.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

349 Na úvod treba konštatovať, že všetky tvrdenia, ktoré uvádza tretí odvolateľ na podloženie druhej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu a štvrtej až šiestej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu sú prípustné. Týmito tvrdeniami totiž tento odvolateľ spochybňuje niektoré skutkové okolnosti a dôkazné prostriedky, ktoré preskúmal Všeobecný súd, a to buď z dôvodu, že tento súd ich údajne skreslil, alebo že nahradil úvahu Rady svojou úvahou, alebo porušil pravidlá týkajúce sa dôkazného bremena. Takéto výhrady však predstavujú otázky, ktoré môžu byť predložené na preskúmanie Súdnemu dvoru v odvolacom konaní v súlade s judikatúrou uvedenou v bodoch 158, 226 a 324 tohto rozsudku.

350 Pokiaľ ide najprv o výhrady, ktorými tretí odvolateľ v rámci druhej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu, ako aj štvrtej a piatej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 86 až 89 tretieho napadnutého rozsudku skreslil dôkazné prostriedky alebo uvažoval na základe domnienky, a tak preniesol dôkazné bremeno, je potrebné ich zamietnuť, lebo tento odvolateľ nesprávne chápe tieto body.

351 Všeobecný súd totiž v prvom rade v bode 86 tretieho napadnutého rozsudku posúdil dva dôkazné prostriedky, z ktorých podľa jeho zistení bolo možné „ľahko“ vyvodiť, že odvetvie hutníctva poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. V tejto súvislosti, na rozdiel od toho, čo tvrdí tretí odvolateľ, sa oba tieto dôkazné prostriedky, bez ohľadu na to, že jeden z nich predložila MMK, naozaj týkali celkových daňových príjmov, ktoré môže ruské odvetvie hutníctva poskytnúť tejto vláde počas obdobia, na ktoré sa vzťahujú napadnuté akty, a nie iba dane odvádzanej spoločnosťou MMK, takže Všeobecný súd ich neskreslil.

352 Všeobecný súd navyše zďaleka neignoroval, že tieto dôkazné prostriedky uvádzali iba prognózy na toto obdobie, a v bode 93 tretieho napadnutého rozsudku konštatoval, že majú významnú dôkaznú silu, keďže „odhaľujú výšku príjmov, ktoré môže vygenerovať toto odvetvie pre ruský štátny rozpočet“. V súlade s judikatúrou Súdneho dvora pripomenutou v bode 158 tohto rozsudku je však toto posúdenie dôkaznej sily uvedených dôkazných prostriedkov, s výnimkou prípadu ich skreslenia Všeobecným súdom, vyňaté zo súdneho preskúmania Súdnym dvorom v odvolacom konaní.

353 Všeobecný súd v dôsledku toho dospel v bode 87 tretieho napadnutého rozsudku k záveru, že napriek tomu, že Rada nepredložila vyčíslené údaje o príjmoch, ktoré vláde Ruskej federácie prináša odvetvie hutníctva, „n[ebolo] pochýb“ o tom, že toto odvetvie poskytuje tejto vláde významný zdroj príjmov, pritom toto posúdenie treba chápať ako výklad skutkových zistení, ktoré predtým urobil Všeobecný súd v bode 86 tohto rozsudku, a nie ako domnienku, ktorú tento súd prijal v prospech Rady.

354 Až v druhom rade Všeobecný súd v bodoch 88 a 89 tretieho napadnutého rozsudku preskúmal postavenie a význam spoločnosti MMK v ruskom odvetví hutníctva, aby potvrdil tento záver. Proti tomuto čisto potvrdzujúcemu preskúmaniu analýzy dôkazných prostriedkov týkajúcich sa príjmov prinášaných týmto odvetvím nemožno mať výhrady, keďže, ako vyplýva z bodu 337 tohto rozsudku, údaje týkajúce sa jedného podniku môžu za určitých okolností poskytovať údaj o významnej povahe zdroja príjmov, ktorý vláde štátu prináša hospodárske odvetvie, ktorého súčasťou je tento podnik, predovšetkým vtedy, keď je tento podnik jedným z najvýznamnejších v dotknutom odvetví a už sám osebe poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, čo je podľa zistení Všeobecného súdu obsiahnutých v už uvedených bodoch tretieho napadnutého rozsudku prípad spoločnosti MMK.

355 Pokiaľ ide ďalej o výhradu tretieho odvolateľa založenú na tom, že záver Všeobecného súdu uvedený v bode 90 tretieho napadnutého rozsudku je vecne nesprávny a nepodložený z dôvodu, že Rada nepredložila žiadny dôkazný prostriedok preukazujúci, že zdroj príjmov, ktoré vláda Ruskej federácie získava z odvetvia hutníctva, je skutočne významný v porovnaní s celkovými rozpočtovými príjmami tejto vlády, stačí pripomenúť, že ako bolo uvedené v bode 138 tohto rozsudku, a ako aj Všeobecný súd správne konštatoval v bode 92 tretieho napadnutého rozsudku, pojem „významný zdroj príjmov“ v zmysle kritéria g) neznamená povinnosť zohľadniť podiel, ktorý príjmy, ktoré uvedenej vláde prináša hospodárske odvetvie, predstavujú na celkových rozpočtových príjmoch tejto vlády.

356 Napokon treba zamietnuť šiestu časť štvrtého odvolacieho dôvodu, v ktorej tretí odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 98 tretieho napadnutého rozsudku konštatoval, že na účely určenia významnej povahy zdroja príjmov predstavovaného dotknutým hospodárskym odvetvím možno zohľadniť dane povinne platené týmto odvetvím. Ako totiž Všeobecný súd správne konštatoval v uvedenom bode a ako vyplýva aj z bodu 140 tohto rozsudku, pojem „významný zdroj príjmov“ zahŕňa celkové príjmy generované dotknutým hospodárskym odvetvím, čo si vyžaduje zohľadniť okrem iného aj dane odvádzané spoločnosťami pôsobiacimi v tomto odvetví. Skutočnosť, že platenie daní je zákonnou povinnosťou, ktorej sa osoby v týchto odvetviach nemôžu vyhnúť, je preto na účely overenia významnej povahy zdroja príjmov predstavovaného uvedeným odvetvím irelevantná.

357 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť druhú časť prvého odvolacieho dôvodu, ako aj štvrtú až šiestu časť štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-711/23 P.

3) O druhej a tretej časti prvého odvolacieho dôvodu, ako aj o prvej časti a druhej výhrade druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P

i) Argumentácia účastníkov konania

358 V druhej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P štvrtý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd najmä v bode 72 štvrtého napadnutého rozsudku skreslil dôkazné prostriedky predložené Radou a posúdenie tejto inštitúcie nahradil svojím vlastným posúdením, keď z týchto dôkazných prostriedkov vyvodil, že dotknuté hospodárske odvetvie poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, hoci uvedené dôkazné prostriedky sa vzťahovali na iné zložky kritéria g), ako je napríklad popredné postavenie dotknutého podnikateľa.

359 V tretej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu štvrtý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 75 štvrtého napadnutého rozsudku porušil pravidlá upravujúce dôkazné bremeno, lebo použitím výrazu „niet pochýb“ v tomto bode predpokladal, že odvetvie hnojív poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

360 V prvej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu štvrtý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa v bodoch 72 až 75 štvrtého napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že uvažoval na základe domnienky a preniesol tak dôkazné bremeno, keďže zo strategického významu, ktorý má odvetvie hnojív pre Ruskú federáciu, vyvodil, že toto odvetvie nevyhnutne poskytuje významný zdroj príjmov vláde tejto federácie. Alternatívne by sa úvaha Všeobecného súdu dala chápať aj ako rozšírenie pôsobnosti kritéria g) v tom zmysle, že Všeobecný súd „hospodárske odvetvia, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“ prirovnal k akémukoľvek hospodárskemu odvetviu, ktoré má strategický význam pre Ruskú federáciu ako štát.

361 V druhej výhrade druhej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu tento odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že nepreskúmal dve tvrdenia, ktoré uviedol v prvostupňovom konaní, a to tvrdenie, že príspevok odvetvia hnojív k príjmom vlády Ruskej federácie bol minimálny, a tvrdenie, že právne predpisy Ruskej federácie stanovujú sadzbu dane z pridanej hodnoty (DPH) vo výške 0 % na vývoz hnojív. Tieto nedostatky spôsobujú, že štvrtý napadnutý rozsudok je nedostatočne odôvodnený.

362 Pokiaľ ide o prvý odvolací dôvod štvrtého odvolateľa, Rada sa domnieva, že väčšina tvrdení formulovaných na podloženie tohto odvolacieho dôvodu je neprípustných, keďže sa týkajú skutkových otázok a posúdenia dôkazných prostriedkov predložených na Všeobecnom súde.

363 Pokiaľ ide o druhú výhradu druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu, Rada sa domnieva, že otázka, či príjmy pochádzajúce z ruského odvetvia hnojív možno považovať za „významné“, je súčasťou skutkového posúdenia dôkazných prostriedkov, ktoré nemôže byť predmetom preskúmania zo strany Súdneho dvora.

364 Vo veci samej Rada, ktorú v konaní vo veci C-35/24 P podporuje Lotyšská republika a Komisia, spochybňuje dôvodnosť tvrdení štvrtého odvolateľa.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

365 Na úvod treba konštatovať, že druhá a tretia časť prvého odvolacieho dôvodu, ako aj druhá výhrada druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu, sú prípustné. Štvrtý odvolateľ totiž tvrdí, v druhej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu, skreslenie dôkazných prostriedkov a nerešpektovanie rozsahu súdneho preskúmania Všeobecného súdu, v tretej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu, porušenie pravidiel upravujúcich dôkazné bremeno a v druhej výhrade druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu, porušenie povinnosti odôvodnenia. Ako vyplýva z judikatúry Súdneho dvora uvedenej v bodoch 101, 158, 226 a 324 tohto rozsudku, všetky tieto výhrady však predstavujú právne otázky, ktorých preskúmanie patrí do právomoci Súdneho dvora v odvolacom konaní.

366 Vo veci samej treba uviesť, že v prvom rade výhrady, ktorými štvrtý odvolateľ v druhej a tretej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu, ako aj v prvej časti svojho štvrtého odvolacieho dôvodu, vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 72 až 75 štvrtého napadnutého rozsudku skreslil dôkazné prostriedky alebo preniesol dôkazné bremeno tým, že uvažoval na základe domnienky alebo nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania, treba zamietnuť, lebo sa zakladajú na nesprávnom pochopení týchto bodov.

367 Po prvé skutočnosť, že Všeobecný súd v bode 72 štvrtého napadnutého rozsudku zohľadnil dôkazné prostriedky týkajúce sa hospodárskeho významu spoločností Uralchem a Uralkali, aby overil, či odvetvie hnojív poskytovalo významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie, nemožno považovať za skreslenie týchto dôkazných prostriedkov, ani za nerešpektovanie rozsahu súdneho preskúmania Všeobecného súdu. Ako totiž vyplýva z bodov 337 a 354 tohto rozsudku, údaje týkajúce sa jedného podniku môžu za určitých okolností poskytnúť údaj o významnej povahe zdroja príjmov, ktorý poskytuje hospodárske odvetvie vláde Ruskej federácie, predovšetkým vtedy, keď je tento podnik jedným z najvýznamnejších v dotknutom odvetví, čo je vzhľadom na zistenia Všeobecného súdu nachádzajúce sa v bodoch 72 až 75 štvrtého napadnutého rozsudku prípad spoločností Uralchem a Uralkali.

368 Navyše je irelevantné, že uvedené dôkazné prostriedky možno použiť aj na preukázanie popredného postavenia dotknutého podnikateľa, keďže Všeobecný súd je v rámci svojho súdneho preskúmania, ktorého rozsah bol pripomenutý v bode 327 tohto rozsudku, povinný uistiť sa, že dôvody, ktoré príslušný orgán Únie zohľadnil vo vzťahu k tejto osobe, sú podložené dôkaznými prostriedkami, ktoré mu boli predložené. Keďže v tomto prípade sa v dôvodoch, ktoré Rada zohľadnila vo vzťahu k štvrtému odvolateľovi, okrem iného uvádza, že bol „zapojený do hospodárskych odvetví, ktoré poskytujú významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie“,

Všeobecný súd sa vzhľadom na dôkazné prostriedky predložené touto inštitúciou snažil overiť, či hospodárske odvetvie, do ktorého bol tento odvolateľ zapojený, poskytovalo významný zdroj príjmov tejto vláde, pričom sa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia.

369 Po druhé nemožno konštatovať, že najmä v bode 74 štvrtého napadnutého rozsudku Všeobecný súd uvažoval na základe domnienky a tak preniesol dôkazné bremeno alebo že rozšíril pôsobnosť kritéria g). Všeobecný súd totiž na základe dôkazných prostriedkov, ktoré mu boli predložené a ktorých skreslenie štvrtý odvolateľ netvrdí alebo, ako vyplýva z bodu 367 tohto rozsudku, ktorých údajné skreslenie nie je preukázané, konštatoval, že Rusko je dôležitým globálnym hráčom v odvetví hnojív a že toto odvetvie má dôležité miesto v agropotravinárskom odvetví tak v Rusku, ako aj na celosvetovej úrovni. Tieto skutkové zistenia teda umožňujú bez použitia akejkoľvek domnienky preukázať, že ruské odvetvie hnojív, vzhľadom na svoje postavenie, váhu a význam pre zásobovanie na celosvetovej úrovni, ako aj pre Ruskú federáciu, a takisto vzhľadom na význam spoločností Uralchem a Uralkali pôsobiacich v tomto odvetví, nutne poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

370 Všeobecný súd v dôsledku toho mohol v bode 75 štvrtého napadnutého rozsudku správne vyvodiť, že napriek tomu, že Rada nepredložila vyčíslené údaje o príjmoch, ktoré odvetvie hnojív prinášalo vláde Ruskej federácie, „nebolo pochýb“ o tom, že toto odvetvie poskytovalo významný zdroj príjmov tejto vláde.

371 V druhom rade, pokiaľ ide o druhú výhradu druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu, v ktorej štvrtý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že nerozhodol o niektorých jeho tvrdeniach, treba pripomenúť, že v súlade s judikatúrou Súdneho dvora uvedenou v bode 101 tohto rozsudku, povinnosť Všeobecného súdu uviesť svoje odôvodnenie mu neukladá povinnosť poskytnúť odôvodnenie, ktoré by vyčerpávajúcim spôsobom rozoberalo jednotlivo všetky úvahy vyjadrené účastníkmi sporu, a toto odôvodnenie môže byť implicitné pod podmienkou, že umožní dotknutým osobám oboznámiť sa s dôvodmi, pre ktoré Všeobecný súd neuznal ich tvrdenia, a poskytne Súdnemu dvoru dostatok informácií, aby mohol vykonať svoje preskúmanie.

372 Treba teda konštatovať jednak to, že vzhľadom na skutkové zistenia a posúdenia, ktoré urobil Všeobecný súd v bodoch 72 až 74 štvrtého napadnutého rozsudku a ktoré sú zhrnuté v bode 369 tohto rozsudku, štvrtý odvolateľ mohol pochopiť, že Všeobecný súd implicitne, ale nevyhnutne zamietol jeho tvrdenie, že príspevok odvetvia hnojív do rozpočtu vlády Ruskej federácie bol minimálny, a že teda usúdil, že významný zdroj príjmov treba posudzovať sám osebe a nie vo vzťahu k tomuto rozpočtu.

373 Okrem toho tento odvolateľ mohol z tých istých bodov štvrtého napadnutého rozsudku vyvodiť aj to, že vzhľadom na dôležité postavenie, ktoré má Rusko celosvetovo v odvetví hnojív, a na význam tohto odvetvia v ruskom a celosvetovom agropotravinárskom odvetví, skutočnosť, že právne predpisy tejto tretej krajiny upravujú sadzbu DPH vo výške 0 % na vývoz hnojív, nestačí na spochybnenie významnej povahy príjmov, ktoré toto odvetvie hnojív prináša vláde Ruskej federácie, a to tým menej, že DPH nie je jediným zdrojom príjmov pochádzajúcich z tohto odvetvia.

374 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť druhú a tretiu časť prvého odvolacieho dôvodu, ako aj prvú časť a druhú výhradu druhej časti štvrtého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P.

4) O piatom a šiestom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P

i) Argumentácia účastníkov konania

375 Svojím piatym odvolacím dôvodom na podloženie svojho odvolania vo veci C-111/24 P piaty odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že skreslil dôkazný prostriedok č. 2 uvedený v bode 74 piateho napadnutého rozsudku. V tomto bode Všeobecný súd uviedol, že poradie najväčších ruských daňovníkov, ktoré uvádza tento dôkazný prostriedok, bolo stanovené nariadením ruského federálneho daňového úradu, pričom však piaty odvolateľ vo svojej replike podanej na Všeobecný súd predložil znenie tohto nariadenia a uviedol, že určovalo iba kritériá a nikdy nemenovalo žiadnu spoločnosť, ani neurčilo žiadne poradie. Vzhľadom na to, že iba dôkazný prostriedok č. 2 umožnil Všeobecnému súdu dospieť v bode 106 uvedeného rozsudku k záveru, že Rada mohla oprávnene považovať odvetvie bankovníctva za významný zdroj príjmov pre vládu Ruskej federácie, má teda toto skreslenie za následok, že tento bod je nedostatočne odôvodnený.

376 V šiestom odvolacom dôvode sa piaty odvolateľ domnieva, že Všeobecný súd odôvodnil nedostatočne, vnútorne protirečivo a bez akéhokoľvek dôkazného prostriedku bod 106 piateho napadnutého rozsudku, keď z výšky daňovej povinnosti spoločnosti Alfa Bank nesprávne vyvodil, že odvetvie bankovníctva ako celok poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie. Skutočnosť, že určitá spoločnosť je jednou z najvýznamnejších v hospodárskom odvetví, ktorého je súčasťou, totiž neumožňuje preukázať, že toto odvetvie poskytuje významný zdroj príjmov vláde dotknutej krajiny. Platí to dokonca aj v prípade, keď je dotknutá spoločnosť jedným z najväčších daňovníkov v krajine, ako to Všeobecný súd implicitne uviedol v bode 106 piateho napadnutého rozsudku, keďže Všeobecný súd nemôže postupovať na základe dedukcie alebo domnienky.

377 Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení piateho odvolateľa.

ii) Posúdenie Súdnym dvorom

378 Pokiaľ ide o piaty odvolací dôvod, treba pripomenúť, že keď sa tvrdí skreslenie skutkových okolností alebo dôkazných prostriedkov Všeobecným súdom, odvolateľ musí podľa článku 256 ZFEÚ, článku 58 prvého odseku Štatútu Súdneho dvora Európskej únie a článku 168 ods. 1 písm. d) rokovacieho poriadku presne označiť dôkazné prostriedky, ktoré Všeobecný súd údajne skreslil, a preukázať pochybenia v analýze, ktoré v rámci posudzovania viedli Všeobecný súd k tomuto skresleniu. Okrem toho z ustálenej judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že skreslenie musí zjavne vyplývať z dokumentov v spise bez toho, aby bolo potrebné vykonať nové posúdenie skutkového stavu a dôkazov (rozsudok z 13. marca 2025, Šuvalov/Rada, C-271/24 P, EU:C:2025:180, bod 34 a citovaná judikatúra).

379 V tomto prípade treba konštatovať, že dôkazný prostriedok č. 2, ktorý Všeobecný súd preskúmal v bode 74 piateho napadnutého rozsudku, je článok prevzatý z internetovej stránky, ktorý sa týka najväčších daňovníkov v Rusku v roku 2020 a ktorý ako zdroj uvádza nariadenie ruského federálneho daňového úradu. Hoci je pravda, že ako to tvrdí piaty odvolateľ, toto nariadenie, ktorého znenie predložil Všeobecnému súdu, nemá určiť poradie najväčších ruských daňovníkov, ale iba poskytnúť zoznam kritérií, z uvedeného nariadenia rovnako vyplýva, ako to tvrdí Rada vo svojom vyjadrení k žalobe, že zaradenie spoločnosti medzi najväčších ruských daňovníkov musí vychádzať z rozhodnutia prijatého týmto federálnym úradom.

380 Keď teda Všeobecný súd v bode 74 piateho napadnutého rozsudku uviedol, že dotknutý článok „odkazuje na nariadenie Federálneho daňového úradu Ruska, ktoré určuje poradie najväčších daňovníkov podľa kritérií špecifikovaných v článku, ktorý sumarizuje uvedené nariadenie“, nemožno vylúčiť, že konštatoval, že takéto poradie nebolo určené samotným dotknutým nariadením, ale ruským federálnym daňovým úradom v súlade s kritériami uvedenými v tomto nariadení. Vo francúzštine, ktorá bola jazykom konania vo veci T-333/22, sa totiž vzťažné zámeno „qui“, uvedené v citovanej časti bodu 74 piateho napadnutého rozsudku, môže vzťahovať tak na „nariadenie“, ako aj na „ruský federálny daňový úrad“. Za týchto okolností treba konštatovať, že skreslenie, ktoré tvrdí piaty odvolateľ, zjavne nevyplýva zo zistení Všeobecného súdu a z dokumentov nachádzajúcich sa v spise.

381 Pokiaľ ide o bod 106 piateho napadnutého rozsudku, voči ktorému smeruje tak piaty, ako aj šiesty odvolací dôvod piateho odvolateľa, treba uviesť, že Všeobecný súd v ňom preskúmal významnú povahu zdroja príjmov, ktorý prináša Ruskej federácii odvetvie bankovníctva, do ktorého je uvedený odvolateľ zapojený, vzhľadom na význam spoločnosti, v ktorej je akcionárom. Toto chápanie potvrdzuje skutočnosť, že Všeobecný súd v žiadnej časti piateho napadnutého rozsudku nepreskúmal žiadny návrh na vykonanie dôkazov týkajúci sa príjmov poskytovaných týmto hospodárskym odvetvím. Za týchto okolností treba uvedený bod chápať v tom zmysle, že Všeobecný súd v ňom implicitne, ale nevyhnutne usúdil, že význam spoločnosti Alfa Bank, potvrdený skutkovým zistením urobeným tak v bode 97, ako aj v samotnom bode 106 uvedeného rozsudku, že ide o najväčšiu súkromnú banku a jedného z najväčších daňovníkov v Rusku, sám osebe postačoval pre záver, že ruské odvetvie bankovníctva poskytuje významný zdroj príjmov vláde Ruskej federácie.

382 Analogicky s tým, čo bolo uvedené v bodoch 337, 354 a 367 tohto rozsudku, je teda možné za určitých okolností konštatovať, že hospodárske odvetvie určitého štátu poskytuje významný zdroj príjmov vláde tohto štátu, pokiaľ existuje súbor dostatočne konkrétnych, presných a zhodujúcich sa nepriamych dôkazov, ktoré preukazujú, že jedna z najvýznamnejších spoločností v tomto odvetví už sama osebe poskytuje tejto vláde významné príjmy.

383 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť piaty a šiesty odvolací dôvod vo veci C-111/24 P.

2. O údajnom nesprávnom právnom posúdení a skresleniach, ktorých sa dopustil Všeobecný súd, pokiaľ ide o „vplyv“ druhého odvolateľa a „zapojenie“ prvého a piateho odvolateľa do hospodárskeho odvetvia v zmysle kritéria g)

384 V prvej časti druhého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P, tretej výhrade prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P, ako aj v ôsmom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P, prvý, druhý a piaty odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd sa dopustil nesprávneho právneho posúdenia alebo dokonca skreslení, pokiaľ ide o „vplyv“ druhého odvolateľa a „zapojenie“ prvého a piateho odvolateľa do hospodárskeho odvetvia v zmysle kritéria g).

a) O prvej časti druhého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P

1) Argumentácia účastníkov konania

385 V prvej časti svojho druhého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P prvý odvolateľ tvrdí, že v bode 52 prvého napadnutého rozsudku sa Všeobecný súd dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď vyslovil, že Rada sa mohla dôvodne domnievať, že bol ku dňu svojho zaradenia na zoznamy, ktoré sú prílohou napadnutého rozhodnutia a nariadenia, „zapojený“ do niektorých ruských hospodárskych odvetví, hoci vzhľadom na prevod svojich akcií niekoľko dní pred týmto dátumom už k tomuto dňu zastával iba formálne funkcie v dozorných radách spoločnosti TMK a skupiny Sinara, pričom navyše úvahy, ktoré vysvetlil Všeobecný súd v tomto bode, sa týkajú iba činností týchto spoločností a nie jeho osobných činností.

386 Rada navrhuje, aby Súdny dvor zamietol túto časť ako neprípustnú, keďže prvý odvolateľ chce v skutočnosti dosiahnuť nové posúdenie skutkového stavu bez preukázania akéhokoľvek skreslenia. Vo veci samej Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení tohto odvolateľa.

2) Posúdenie Súdnym dvorom

387 Pokiaľ ide o otázku prípustnosti, vzhľadom na judikatúru Súdneho dvora pripomenutú v bode 161 tohto rozsudku treba uviesť, že na rozdiel od toho, čo tvrdí prvý odvolateľ, Všeobecný súd v bode 52 piateho napadnutého rozsudku nevykonal právnu kvalifikáciu skutkového stavu. Všeobecný súd totiž až v bode 56 uvedeného rozsudku s prihliadnutím na skutkové zistenia a posúdenia urobené v jeho bodoch 52 až 55 konštatoval, že tohto odvolateľa možno kvalifikovať ako „popredného podnikateľa“ „zapojeného“ do ruského hospodárskeho odvetvia v zmysle kritéria g). Za týchto okolností sa uvedený odvolateľ tým, že napáda bod 52 toho istého rozsudku, usiluje spochybniť skutkové zistenia, ktoré urobil Všeobecný súd v tomto bode, a ktorých preskúmanie nepatrí do právomoci Súdneho dvora v odvolacom konaní, pričom navyše nijako nepreukázal, že tento súd v uvedenom bode skreslil dôkazné prostriedky.

388 K ostatnému treba uviesť, že pokiaľ ide o to, či bol prvý odvolateľ ku dňu prijatia napadnutého rozhodnutia a nariadenia ešte stále zapojený do hospodárskeho odvetvia, treba konštatovať, že touto otázkou sa Všeobecný súd zaoberal v bode 62 prvého napadnutého rozsudku, ktorý tento odvolateľ nenapáda, a že v každom prípade ide o skutkovú otázku, ktorej preskúmanie nepatrí do právomoci Súdneho dvora, ako vyplýva z predchádzajúceho bodu.

389 Z toho vyplýva, že prvú časť druhého odvolacieho dôvodu uvádzaného na podloženie odvolania vo veci C-696/23 P treba zamietnuť ako neprípustnú.

b) O tretej výhrade prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P

1) Argumentácia účastníkov konania

390 V tretej výhrade prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P druhý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 126 druhého napadnutého rozsudku v súvislosti s napadnutými aktmi o ponechaní na zoznamoch z právneho hľadiska dostatočne neodôvodnil,

prečo tomuto odvolateľovi funkcia konzultanta, ktorú v tej dobe zastával v spoločnosti Yandex, naďalej umožňovala uplatňovať významný „vplyv“ na túto spoločnosť v zmysle kritéria g), v dôsledku čoho sú zistenia Všeobecného súdu v tejto súvislosti vecne nesprávne.

391 Rada navrhuje, aby Súdny dvor zamietol túto výhradu ako neprípustnú, keďže druhý odvolateľ chce v skutočnosti dosiahnuť nové posúdenie skutkového stavu bez preukázania existencie akéhokoľvek skreslenia. Vo veci samej Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení tohto odvolateľa.

2) Posúdenie Súdnym dvorom

392 Pokiaľ ide o otázku prípustnosti, v rozsahu, v akom druhý odvolateľ v tretej výhrade prvej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P vytýka Všeobecnému súdu, že nedostatočne odôvodnil bod 126 druhého napadnutého rozsudku, treba pripomenúť, že otázka, či je odôvodnenie rozsudku Všeobecného súdu protirečivé alebo nedostatočné je právnou otázkou, na ktorú sa možno ako na takú odvolávať v odvolacom konaní (rozsudok z 26. mája 2016, Rose Vision/Komisia, C-224/15 P, EU:C:2016:358, bod 26 a citovaná judikatúra).

393 Vo veci samej treba k tomuto údajnému nedostatočnému odôvodneniu uviesť, že v bode 126 druhého napadnutého rozsudku Všeobecný súd odkazuje na odôvodnenie uvedené v bodoch 119 až 124 uvedeného rozsudku. Keďže v bodoch 122 a 124 druhého napadnutého rozsudku je v podstate vysvetlené, že hoci druhý odvolateľ odstúpil zo svojich funkcií výkonného riaditeľa a zástupcu generálneho riaditeľa spoločnosti Yandex a vykonával pre ňu už len funkciu konzultanta, mal v rámci jej organizácie stále významné právomoci vo vzťahu k spoločnosti Yandex a naďalej bol súčasťou kolektívneho riadiaceho tímu tejto spoločnosti, tieto body potvrdzujú záver, ku ktorému dospel Všeobecný súd v bode 126 uvedeného rozsudku, podľa ktorého si tento odvolateľ udržal úzke vzťahy a schopnosť vplyvu v rámci uvedenej spoločnosti. Nemožno teda konštatovať, že tento bod 126 je nedostatočne odôvodnený.

394 Za týchto okolností treba zamietnuť tvrdenie druhého odvolateľa, že bod 126 druhého napadnutého rozsudku je dotknutý vecnou nesprávnosťou skutkového stavu v dôsledku údajného nedostatočného odôvodnenia v tomto bode. V každom prípade tento odvolateľ na rozdiel od toho, čo vyžaduje judikatúra pripomenutá v bode 158 tohto rozsudku nevysvetľuje, v čom má spočívať táto nesprávnosť vzhľadom na dokumenty v spise predložené Všeobecnému súdu.

395 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť tretiu výhradu prvej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-704/23 P.

c) Vec C-111/24 P

1) Argumentácia účastníkov konania

396 Svojím ôsmym odvolacím dôvodom uvádzaným na podloženie svojho odvolania vo veci C-111/24 P piaty odvolateľ tvrdí, že hoci Všeobecný súd už uznal, že osobu nemožno na základe kritéria g) potrestať z dôvodu hospodárskej činnosti, ktorú ukončila niekoľko mesiacov pred prijatím reštriktívnych opatrení, ktoré sa jej týkajú, tento súd v bodoch 129 a 130 piateho napadnutého rozsudku odmietol uznať, že prevodom svojich podielov v spoločnosti Alfa Bank ukončil svoju činnosť pred prijatím prvých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch. Všeobecný súd odôvodnil toto odmietnutie tým, že článok z tlače, ktorý predložil piaty odvolateľ,

aby preukázal tento prevod, nebol dostatočne presný, keďže sa v ňom neuvádzal ani dátum uvedeného prevodu, ani totožnosť nadobúdateľa a nebol k nemu priložený žiadny úradný dokument.

397 Piaty odvolateľ sa domnieva, že Všeobecný súd takto porušil zásadu spravodlivého procesu tým, že na neho kládol neprimerané a neodôvodnené dôkazné požiadavky. Zloženie nových akcionárov je totiž externá záležitosť, predloženie úradného dokumentu je zbytočné a neprimerané a dátum prevodu jednoznačne predchádzal dátumu prijatia prvých napadnutých aktov o ponechaní na zoznamoch. Okrem toho bola porušená aj zásada rovnosti zbraní tým, že v iných veciach Všeobecný súd pripustil, aby Rada predložila články z tlače pochádzajúce z toho istého zdroja, ako ten, ktorý v prvostupňovom konaní predložil piaty odvolateľ, a to aj na účely preukázania, že sankcionovaná osoba už nie je akcionárom daného podniku.

398 Piaty odvolateľ ďalej tvrdí, že Všeobecný súd nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania, keďže Rada spochybnila iba dôveryhodnosť článku, ktorý predložil tento odvolateľ, a tlačovej agentúry, ktorá ho uverejnila, pričom otázka, či bolo v tejto súvislosti potrebné poskytnúť doplňujúce informácie nebola predložená na toto preskúmanie. Všeobecný súd napokon porušil zásadu kontradiktórnosti, pretože otázka prevodu podielov piateho odvolateľa nebola kontradiktórne prejednaná.

399 Rada sa domnieva, že ôsmy odvolací dôvod vo veci C-111/24 P treba vyhlásiť za neprípustný, keďže piaty odvolateľ chce prostredníctvom tohto odvolacieho dôvodu v skutočnosti dosiahnuť opätovné preskúmanie dôkazného prostriedku Súdnym dvorom. Vo veci samej Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení piateho odvolateľa.

2) Posúdenie Súdnym dvorom

i) O prípustnosti

400 Na úvod treba pripomenúť, že ako bolo uvedené v bodoch 226 a 324 tohto rozsudku, po prvé preskúmanie skutkových zistení Všeobecného súdu Súdnym dvorom sa vzťahuje okrem iného na otázku, či boli dodržané pravidlá v oblasti dôkazného bremena a vykonávania dôkazov, a po druhé nerešpektovanie rozsahu súdnej právomoci Všeobecným súdom je právnou otázkou, ktorá patrí do právomoci Súdneho dvora v odvolacom konaní.

401 Ďalej treba uviesť, že údajné porušenie práva na spravodlivý proces a z neho vyplývajúcich zásad rovnosti zbraní a kontradiktórnosti, ktoré je Všeobecný súd povinný dodržiavať v konaniach, ktoré vedie, je právnou otázkou, ktorá patrí do právomoci Súdneho dvora v odvolacom konaní (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. júla 2021, Komisia/Landesbank Baden-Württemberg a CRU, C-584/20 P a C-621/20 P, EU:C:2021:601, body 56 až 77, ako aj z 12. júla 2022, Nord Stream 2/Parlament a Rada, C-348/20 P, EU:C:2022:548, body 127 a 128).

402 Napokon, ak boli dôkazy získané zákonným spôsobom a boli dodržané všeobecné právne zásady a procesné pravidlá, ktoré sa uplatňujú v oblasti dôkazného bremena a vykonávania dôkazov, je len na samotnom Všeobecnom súde, aby posúdil hodnotu, ktorú treba priznať dôkazným prostriedkom, ktoré mu boli predložené, a takéto posúdenie preto okrem prípadu ich skreslenia nepredstavuje právnu otázku, ktorá podlieha preskúmaniu Súdneho dvora (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. novembra 2018, Bank Tejarat/Rada, C-248/17 P, EU:C:2018:967, bod 37 a citovanú judikatúru).

403 V tomto prípade piaty odvolateľ v podstate tvrdí, že Všeobecný súd porušil pravidlá v oblasti dôkazného bremena a vykonávania dôkazov, rozsah svojej súdnej právomoci, ako aj právo na spravodlivý proces a zásady rovnosti zbraní a kontradiktórnosti. Odvolacie dôvody založené na týchto porušeniach sú teda v súlade s judikatúrou Súdneho dvora pripomenutou v bodoch 400 a 401 tohto rozsudku v zásade prípustné na podloženie odvolania.

404 Naproti tomu, pokiaľ piaty odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bode 130 piateho napadnutého rozsudku konštatoval, že dôkazný prostriedok preskúmaný v tomto bode nemal dostatočnú dôkaznú hodnotu, treba konštatovať, že toto tvrdenie je podľa judikatúry Súdneho dvora uvedenej v bode 402 tohto rozsudku neprípustné.

405 Z toho vyplýva, že ôsmy odvolací dôvod vo veci C-111/24 P je prípustný iba v rozsahu spresnenom v bode 403 tohto rozsudku.

ii) O veci samej

406 Svojím ôsmym odvolacím dôvodom piaty odvolateľ v podstate tvrdí, že Všeobecný súd v bode 130 piateho napadnutého rozsudku porušil jeho právo na spravodlivý proces, zásadu rovnosti zbraní, ako aj zásadu kontradiktórnosti a nerešpektoval rozsah svojho súdneho preskúmania pri preskúmaní dôkazného prostriedku, ktorý tento odvolateľ predložil v prvostupňovom konaní.

407 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že právo na spravodlivý proces je základnou zásadou práva Únie, v súčasnosti zakotvenou v článku 47 Charty. Na splnenie požiadaviek tohto práva musia súdy Únie zabezpečiť, aby bola pred nimi a nimi samotnými dodržaná zásada kontradiktórnosti, ktorá priznáva každému účastníkovi konania právo oboznámiť sa s listinami a pripomienkami predloženými súdu protistranou a vyjadriť sa k ním. Na splnenie požiadaviek týkajúcich sa práva na spravodlivý proces totiž treba, aby sa účastníci konania oboznámili a mali možnosť kontradiktórne sa vyjadriť tak ku skutkovým, ako aj k právnym okolnostiam, ktoré sú rozhodujúce pre výsledok konania. Navyše zásada rovnosti zbraní, ktorá vyplýva zo samotného pojmu spravodlivého procesu, znamená povinnosť poskytnúť každému účastníkovi konania primeranú možnosť, aby uviedol svoje tvrdenia, vrátane dôkazných prostriedkov, za podmienok, ktoré ho zjavne neznevýhodňujú vo vzťahu k protistrane (pozri v tomto zmysle rozsudky z 15. júla 2021, Komisia/Landesbank Baden-Württemberg a SRB, C-584/20 P a C-621/20 P, EU:C:2021:601, body 56 až 59 a citovanú judikatúru, ako aj z 12. júla 2022, Nord Stream 2/Parlament a Rada, C-348/20 P, EU:C:2022:548, bod 128 a citovanú judikatúru).

408 V tomto prípade zo spisu z konania na Všeobecnom súde nevyplýva, že by piatemu odvolateľovi bola so zreteľom na požiadavky práva na spravodlivý proces odňatá možnosť vyjadriť sa k dôkaznému prostriedku, ktorý Všeobecný súd preskúmal v bode 130 piateho napadnutého rozsudku, a tento dôkazný prostriedok podložiť, a že by tak bol zjavne znevýhodnený voči Rade. Rada totiž vo svojom vyjadrení k žalobe podanom na Všeobecný súd namietala nepresnosť tohto dôkazného prostriedku a uvádzala, že je potrebné doplniť ho úradným dokumentom, ktorý mohol piaty odvolateľ predložiť vo svojej replike podanej na Všeobecný súd, čo vo svojom odvolaní nespochybňuje. Okrem toho na Všeobecnom súde prebehlo pojednávanie, na ktorom mohol odvolateľ uviesť svoje tvrdenia týkajúce sa dotknutého dôkazného prostriedku.

409 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť ôsmy odvolací dôvod vo veci C-111/24 P ako čiastočne neprípustný a čiastočne nedôvodný.

F. O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu a o piatom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P, o treťom žalobnom návrhu vo veci C-704/23 P, o piatej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P a o prvom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P

1. O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu a o piatom odvolacom dôvode vo veci C-696/23 P

a) O druhej časti prvého odvolacieho dôvodu

1) Argumentácia účastníkov konania

410 V druhej časti prvého odvolacieho dôvodu, ktorú treba v súlade s úvahami vysvetlenými v bode 91 tohto rozsudku preskúmať v tomto oddiele rozsudku, prvý odvolateľ tvrdí, že Všeobecný súd tak v bode 66, ako aj v bode 89 prvého napadnutého rozsudku nesprávne konštatoval, že príjmy, na ktoré sa vzťahuje kritérium g), musia pochádzať z hospodárskych odvetví. Podľa neho sa tieto príjmy môžu týkať iba podnikov pôsobiacich v týchto odvetviach alebo popredných podnikateľov. V tejto súvislosti prvý odvolateľ pripomína, že v súlade s primárnym právom Únie a judikatúrou Súdneho dvora možno voči osobe prijať reštriktívne opatrenia iba vtedy, ak je preukázaný dostatočný vzťah medzi touto osobou a režimom alebo situáciou, proti ktorým sa bojuje. V rámci kritéria g) by však takýto vzťah mohol byť preukázaný len vtedy, ak osoba, na ktorú sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, sama prispieva, hoci len nepriamo prostredníctvom podnikov, ktoré ovláda, do rozpočtu Ruskej federácie.

411 Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení prvého odvolateľa.

2) Posúdenie Súdnym dvorom

412 Ako v podstate vyplýva z úvah uvedených v bodoch 181, 276 a 291 tohto rozsudku, kategória osôb, na ktoré sa vzťahuje kritérium g), a to „poprední podnikatelia“, má naozaj objektívny vzťah s Ruskou federáciou vzhľadom na cieľ, ktorým je, ako to uviedol Všeobecný súd v bode 90 prvého napadnutého rozsudku a ako bolo pripomenuté bode 121 tohto rozsudku, vyvíjať dodatočný tlak na Ruskú federáciu a zvýšiť náklady na jej konanie smerujúce k narušeniu územnej celistvosti, suverenity a nezávislosti Ukrajiny.

413 Za týchto okolností sa Všeobecný súd nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď konštatoval, že kritérium g) treba vykladať v tom zmysle, že významný zdroj príjmov prinášaný vláde Ruskej federácie nemusí pochádzať od popredných podnikateľov, ale z hospodárskych odvetví, do ktorých sú títo podnikatelia zapojení, ako to vyplýva z bodu 66 prvého napadnutého rozsudku a z bodu 125 tohto rozsudku.

414 Treba teda zamietnuť druhú časť prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-696/23 P.

b) O piatom odvolacom dôvode

415 Svojím piatym odvolacím dôvodom prvý odvolateľ vyhlasuje, že pre prípad, ak by Súdny dvor vyhovel odvolaniu, zrušil prvý napadnutý rozsudok a sám rozhodol o žalobe o neplatnosť, opakuje všetky tvrdenia, ktoré uviedol v prvostupňovom konaní v súvislosti s druhým kritériom, na ktorom boli založené reštriktívne opatrenia prijaté voči nemu, a to konkrétne kritériom upraveným v článku 2 ods. 1 písm. f) rozhodnutia 2014/145.

416 Rada sa domnieva, že tento odvolací dôvod treba zamietnuť.

417 V tejto súvislosti treba uviesť, že piaty odvolací dôvod, ktorý uviedol prvý odvolateľ na podloženie svojho odvolania, je uplatnený pre prípad, ak by Súdny dvor vyhovel odvolaniu a zrušil prvý napadnutý rozsudok na základe jedného alebo viacerých zo štyroch odvolacích dôvodov uvádzaných týmto odvolateľom. Vzhľadom na to, že žiadnemu z týchto štyroch odvolacích dôvodov nemožno vyhovieť, nie je potrebné rozhodnúť o piatom odvolacom dôvode.

2. O treťom odvolacom návrhu vo veci C-704/23 P

418 Vo svojom treťom odvolacom návrhu druhý odvolateľ navrhuje, aby Súdny dvor podľa článku 268 ZFEÚ nariadil náhradu nemajetkovej ujmu, ktorá mu vznikla prijatím napadnutých aktov.

419 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že v súlade s článkom 169 ods. 1 a článkom 170 ods. 1 rokovacieho poriadku treba v odvolaní navrhnúť, aby bolo čiastočne alebo úplne zrušené rozhodnutie Všeobecného súdu, ktoré sa nachádza vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a aby sa v prípade, ak sa rozhodne, že je odvolanie dôvodné, vyhovelo návrhom, ktoré boli predložené v prvostupňovom konaní, s výnimkou akéhokoľvek nového návrhu.

420 Keďže tretí odvolací návrh nesmeruje k úplnému ani čiastočnému zrušeniu rozhodnutia Všeobecného súdu, ktoré sa nachádza vo výrokovej časti druhého napadnutého rozsudku, treba tento odvolací návrh chápať tak, že sa týka prípadu, ak by odvolanie bolo vyhlásené za dôvodné. Okrem toho, že žiadnemu z odvolacích dôvodov, ktoré druhý odvolateľ uviedol na podloženie svojho odvolania, nemožno vyhovieť, však treba konštatovať, že uvedený odvolací návrh je v každom prípade neprípustný, lebo tento odvolateľ v prvostupňovom konaní nenavrhoval náhradu nemajetkovej ujmy, ktorá mu mala vzniknúť prijatím napadnutých aktov.

3. O piatej časti prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P

421 V piatej časti svojho prvého odvolacieho dôvodu štvrtý odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že použitím oznamovacieho spôsobu prítomného času v bodoch 33, 59, 61 a 76 štvrtého napadnutého rozsudku skreslil skutkový stav, keď konštatoval, že je stále majiteľom a predsedom predstavenstva-generálnym riaditeľom spoločnosti Uralchem, hoci v deň vyhlásenia tohto rozsudku už túto funkciu nemal.

422 Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení štvrtého odvolateľa.

423 V tejto súvislosti stačí uviesť, že štvrtý odvolateľ nevysvetľuje, aký vplyv by malo takéto skreslenie, aj keby bolo preukázané, na výrokovú časť štvrtého napadnutého rozsudku.

424 V dôsledku toho treba zamietnuť piatu časť prvého odvolacieho dôvodu vo veci C-35/24 P.

4. O prvom odvolacom dôvode vo veci C-111/24 P

a) Argumentácia účastníkov konania

425 Na podloženie svojho prvého odvolacieho dôvodu piaty odvolateľ pripomína, že reštriktívne opatrenia, ktoré sa na neho vzťahujú, sa zakladajú na kritériách g) a d). Zdôrazňuje tiež, že jeho žaloba podaná na Všeobecný súd sa týkala oboch týchto kritérií.

426 V tomto rámci piaty odvolateľ vytýka Všeobecnému súdu, že v bodoch 134 a 135 piateho napadnutého rozsudku odmietol preskúmať jeho tvrdenia týkajúce sa kritéria d), keď usúdil, že reštriktívne opatrenia prijaté na základe kritéria g) boli dôvodné a dostatočné na podloženie napadnutých aktov. Právo na účinný prostriedok nápravy, zakotvené v článku 47 Charty, však znamená, že keď sa akt Únie opiera o rôzne právne základy, odvolateľ sa môže domáhať rozhodnutia, že tento akt je prinajmenšom čiastočne nedôvodný.

427 Navyše vzhľadom na to, že na rozdiel od kritéria g) sa kritérium d) týka osôb, ktoré podporujú ruské rozhodovacie orgány alebo ktoré z nich majú prospech, právo na ochranu dobrej povesti, ktoré je súčasťou práva na rešpektovanie súkromného života zakotveného v článku 7 Charty, znamená, že piaty odvolateľ môže na účely obnovenia svojej dobrej povesti dosiahnuť, aby bola určená nesprávnosť dôvodov, ktoré Rada zohľadnila na základe kritéria d), a to aj v prípade, keď je jeho zaradenie na zoznam odôvodnené na základe kritéria g).

428 Musí to platiť tým skôr, že reštriktívne opatrenia nemajú povahu trestu, ale majú zmeniť určité správanie, ktoré napomáha situáciám, ktoré sú v rozpore so spoločnou zahraničnou a bezpečnostnou politikou Únie. Vzhľadom na to, že osoba, ktorá bola neprávom obvinená, nemôže napraviť správanie, ktorého sa už z podstaty veci nikdy nedopustila, Všeobecný súd mal overiť, či dôvody, ktoré Rada zohľadnila voči piatemu odvolateľovi na základe kritéria d), boli alebo neboli správne.

429 Rada spochybňuje dôvodnosť tvrdení piateho odvolateľa.

b) Posúdenie Súdnym dvorom

430 Súdny dvor už rozhodol, že pokiaľ ide o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Únie, ktorým sa prijímajú reštriktívne opatrenia, vzhľadom na ich preventívnu povahu platí, že ak súd Únie zistí, že aspoň jeden z uvedených dôvodov je dostatočne presný a konkrétny, podložený a predstavuje sám osebe dostatočný základ tohto rozhodnutia, okolnosť, že ostatné z týchto dôvodov túto požiadavku nespĺňajú, nemôže odôvodňovať zrušenie uvedeného rozhodnutia (pozri v tomto zmysle rozsudky z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, bod 130; z 28. novembra 2013, Rada/Manufacturing Support & Procurement Kala Naft, C-348/12 P, EU:C:2013:776, bod 72, ako aj z 29. novembra 2018, Bank Tejarat/Rada, C-248/17 P, EU:C:2018:967, bod 60).

431 Nie je sporné, že Všeobecný súd v bodoch 134 a 135 piateho napadnutého rozsudku uplatnil túto judikatúru, aby dospel k záveru, že nemusí preskúmať dôvodnosť reštriktívnych opatrení prijatých voči piatemu odvolateľovi na základe kritéria d), keďže dospel k záveru, že tieto opatrenia už boli dôvodné na základe kritéria g).

432 Na rozdiel od toho, čo tvrdí piaty odvolateľ, uvedená judikatúra neporušuje požiadavky práva na účinný súdny prostriedok nápravy, ani právo na ochranu dobrej povesti ako súčasť práva na rešpektovanie súkromného a rodinného života tak, ako sú tieto základné práva zakotvené v článkoch 47 a 7 Charty.

433 Súdny dvor už totiž po prvé konštatoval, že rozsah súdneho preskúmania aktov Únie, ktorými sa ukladajú reštriktívne opatrenia, tak, ako vyplýva z tej istej judikatúry, zaručuje spravodlivú rovnováhu medzi zachovaním medzinárodného mieru a bezpečnosti na jednej strane a ochranou základných slobôd a práv dotknutej osoby na strane druhej. Súdny dvor pri hľadaní tejto spravodlivej rovnováhy zohľadnil predovšetkým právo na účinný súdny prostriedok nápravy, ako aj právo osôb, na ktoré sa vzťahujú reštriktívne opatrenia, na ochranu dobrej povesti (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. júla 2013, Komisia a i./Kadi, C-584/10 P, C-593/10 P a C-595/10 P, EU:C:2013:518, body 130 až 134).

434 Po druhé, hoci nemožno vylúčiť, že z hľadiska zásahu do dobrej povesti existuje rozdiel medzi zaradením na zoznam na základe kritéria g) a zaradením na zoznam na základe kritéria d), ako to tvrdí piaty odvolateľ, v tom zmysle, že prvé z týchto kritérií sa vzťahuje na kategórie osôb, subjektov alebo orgánov, ktoré na rozdiel od druhého kritéria nevyhnutne neudržiavajú vzťahy s „ruskými činiteľmi s rozhodovacou právomocou zodpovednými za anexiu Krymu alebo za destabilizáciu Ukrajiny“, nič to nemení na tom, že tomuto odvolateľovi nebola odňatá možnosť domáhať sa náhrady ujmy, ktorá mu mala vzniknúť týmto zaradením na zoznam, a teda možnosť využiť právo na účinný súdny prostriedok nápravy iba z dôvodu, že ani Všeobecný súd v prvostupňovom konaní, ani Súdny dvor v odvolacom konaní nerozhodli o dôvodnosti jeho zaradenia na zoznam na základe kritéria d).

435 Treba totiž pripomenúť, že žaloba o určenie mimozmluvnej zodpovednosti Únie, založená na článku 340 druhom odseku ZFEÚ, bola zavedená ako samostatný opravný prostriedok, ktorý má v rámci systému opravných prostriedkov svoju osobitnú funkciu a podlieha podmienkam výkonu, ktoré sú definované na účely jej špecifického cieľa. Podľa ustanovení článkov 268 a 340 ZFEÚ v spojení s článkom 46 Štatútu Súdneho dvora Európskej únie tak taká osoba, ako je piaty odvolateľ, môže podať takúto žalobu v lehote piatich rokov od udalosti, ktorá založila túto zodpovednosť, aby získala náhradu ujmy, ktorá jej mala vzniknúť v dôsledku reštriktívnych opatrení, ktoré jej boli uložené aktom Únie, a to aj v prípade, keď nenavrhovala zrušenie údajne nezákonného aktu, ktorý jej spôsobil ujmu, alebo keď Všeobecný súd a Súdny dvor nerozhodli o všetkých žalobných dôvodoch na zrušenie týkajúcich sa rôznych kritérií zaradenia na zoznam, pokiaľ sa však neusiluje dosiahnuť ten istý výsledok, ktorý jej mal zabezpečiť úspech žaloby o neplatnosť, ktorú opomenula podať včas (pozri v tomto zmysle rozsudok z 5. septembra 2019, Európska únia/Guardian Europe a Guardian Europe/Európska únia, C-447/17 P a C-479/17 P, EU:C:2019:672, body 49 až 51, ako aj citovanú judikatúru).

436 V situácii, v ktorej sa nachádza piaty odvolateľ, by však táto posledná podmienka bola splnená, ak by sa svojou žalobou o náhradu škody nesnažil dosiahnuť zrušenie reštriktívnych opatrení uložených na základe kritéria d), ale náhradu ujmy, ktorá mu údajne vznikla na jeho dobrej povesti v dôsledku uloženia týchto opatrení na základe tohto kritéria.

437 Po tretie judikatúra uvedená v bode 430 tohto rozsudku zapadá aj do logiky súdneho preskúmania rozhodnutí Všeobecného súdu, ako vyplýva z Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.

438 V súlade s článkom 169 ods. 1 a článkom 170 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku treba v odvolaní navrhnúť, aby bolo čiastočne alebo úplne zrušené rozhodnutie Všeobecného súdu, ktoré sa nachádza vo výrokovej časti tohto rozhodnutia a aby sa v prípade, ak sa rozhodne, že je odvolanie dôvodné, vyhovelo návrhom, ktoré boli predložené v prvostupňovom konaní, s výnimkou akéhokoľvek nového návrhu.

439 Z toho vyplýva, že odvolanie musí obsahovať odvolacie dôvody, ktoré majú právne napadnúť rozhodnutie Všeobecného súdu a ktoré môžu mať vplyv na výrokovú časť tohto rozhodnutia, inak budú tieto dôvody vyhlásené za neúčinné, pretože nemôžu viesť k úplnému alebo čiastočnému zrušeniu uvedeného rozhodnutia, ktoré sa nachádza v tejto výrokovej časti (pozri v tomto zmysle rozsudky z 21. septembra 2000, EFMA/Rada, C-46/98 P, EU:C:2000:474, bod 38, ako aj z 9. júna 2011, Comitato „Venezia vuole vivere“ a i./Komisia, C-71/09 P, C-73/09 P a C-76/09 P, EU:C:2011:368, bod 65, ako aj citovanú judikatúru).

440 Práve na základe tejto judikatúry Súdny dvor v oblasti reštriktívnych opatrení opakovane rozhodol, že pokiaľ Všeobecný súd správne konštatoval, že reštriktívne opatrenia prijaté na základe jedného z kritérií na zaradenie na zoznam stanovených v dotknutom akte Únie sú odôvodnené, odvolacie dôvody založené na nesprávnom právnom posúdení, ktorého sa mal Všeobecný súd dopustiť pri posudzovaní dôvodnosti týchto opatrení na základe iného kritéria stanoveného v tomto akte, musia byť vyhlásené za neúčinné. Keďže je totiž výroková časť rozhodnutia Všeobecného súdu dôvodná, takéto nesprávne právne posúdenie, aj keby bolo preukázané, nemôže mať za následok zrušenie napadnutého rozsudku Všeobecného súdu, a už vôbec nie zrušenie aktov, ktoré odvolateľ napadol (pozri v tomto zmysle rozsudky z 29. novembra 2018, Bank Tejarat/Rada, C-248/17 P, EU:C:2018:967, bod 61, ako aj z 1. augusta 2025, Timčenko/Rada, C-702/23 P, EU:C:2025:605, bod 48).

441 Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť prvý odvolací dôvod vo veci C-111/24 P.

V. Záver

442 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené dôvody treba zamietnuť odvolania v spojených veciach C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P a C-111/24 P.

VI. O trovách

443 V súlade s článkom 184 ods. 2 rokovacieho poriadku, ak odvolanie nie je dôvodné, Súdny dvor rozhodne o trovách konania. Článok 138 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku uplatniteľný na konanie o odvolaní na základe jeho článku 184 ods. 1 stanovuje, že účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté.

444 Keďže Rada navrhla uložiť piatim odvolateľom povinnosť nahradiť trovy konania v každej zo spojených vecí, a títo odvolatelia nemali vo veci úspech, je opodstatnené rozhodnúť, že znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Rade v každej z týchto vecí.

445 Podľa článku 140 ods. 1 rokovacieho poriadku uplatniteľného aj na konanie o odvolaní na základe článku 184 ods. 1 tohto rokovacieho poriadku, členské štáty a inštitúcie, ktoré vstúpili do konania ako vedľajší účastníci konania, znášajú svoje vlastné trovy konania. V súlade s týmito ustanoveniami Česká republika a Komisia ako vedľajšie účastníčky odvolacieho konania vo veci

C-35/24 P, ako aj Lotyšská republika ako vedľajšia účastníčka prvostupňového konania, ktorá sa zúčastnila na konaní na Súdnom dvore v tejto veci, znášajú svoje vlastné trovy konania v uvedenej veci.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (veľká komora) rozhodol takto:

1. **Veci C-696/23 P, C-704/23 P, C-711/23 P, C-35/24 P a C-111/24 P sa spájajú na účely vyhlásenia rozsudku.**

2. **Odvolania sa zamietajú.**

3. **Dmitrij Alexandrovič Pumpjanskij, Tigran Chudaverdjan, Viktor Filippovič Rašnikov, Dmitrij Arkadievič Mazepin a German Chan znášajú svoje vlastné trovy konania a sú povinní nahradiť trovy konania, ktoré vznikli Rade Európskej únie v každej zo spojených vecí.**

4. **Česká republika, Lotyšská republika a Európska komisia znášajú svoje vlastné trovy konania vo veci C-35/24 P.**

Podpisy